

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
SOCIĀLO ZINĀTŅU FAKULTĀTE

STUDIJU VIRZIENA

SOCIĀLĀ LABKLĀJĪBA

PAŠNOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS

OTRĀ LĪMEŅA PROFESINĀLĀ AUGSTĀKĀ IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA „**SOCIĀLAIS DARBS**” (48762)

PROFESIONĀLĀ BAKALAURA STUDIJU PROGRAMMA „**SOCIĀLAIS DARBS**” (42762)

SATURS

1. Studiju virziena raksturojums	6
1.1. Studiju virziena vadība	6
1.2. Studiju virziena attīstības stratēģija, kopīgie mērķi un to saistība ar LU kopējo stratēģiju	7
1.3. Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums no Latvijas Republikas interešu viedokļa.....	8
1.4. Studiju virziena attīstības plāns	9
1.5. Studiju virziena un studiju programmu atbilstība darba tirgus pieprasījumam – darba un izglītības tirgus novērtējuma rezultāti par darba vietu pieejamību studiju programmu absolventiem, darba devēju aptaujas rezultāti	10
1.6. Studiju virziena stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze.....	10
1.7. Studiju virziena iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas apraksts	11
1.8. Studiju virzienam pieejamie resursi (tai skaitā finanšu resursi) un materiāltehniskais nodrošinājums.....	13
1.9. Sadarbības iespējas Latvijā un ārzemēs attiecīgā studiju virziena ietvaros.....	15
1.10. Studiju virzienam atbilstošo studiju programmu uzskaitījums, norādot apjomu kredītpunktos, studiju veidu un grādu	15
1.11. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla uzskaitījums	15
1.12. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība un tā ietekme uz studiju darbu, studējošo iesaistīšana pētniecības projektos, kā arī dalība starptautiskajos projektos, Latvijas Zinātnes padomes un citu institūciju finansētajos projektos pārskata periodā.....	16
1.13. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla galveno zinātnisko publikāciju un sagatavotās mācību literatūras saraksts	19
1.14. Studiju virziena īstenošanā iesaistīto struktūrvienību uzskaitījums, norādot to uzdevumus studiju virziena un konkrētu studiju programmu īstenošanā.....	28
1.15. Studiju virziena īstenošanā nepieciešamā mācību palīgpersonāla raksturojums, norādot tā uzdevumus studiju virziena un konkrētu studiju programmu īstenošanā.....	29
1.16. Informācija par ārējiem sakariem.....	29
1.17. Sadarbība ar darba devējiem, profesionālajām organizācijām.....	29
1.18. Sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām un koledžām, kuras īsteno līdzīgus studiju virzienus un līdzīgas studiju programmas	31
1.19. Studējošie, kas studējuši ārvalstīs studējošo apmaiņas programmās, norādot apmaiņas programmu un valsti.....	31
1.20. Ārvalstu studējošo skaits studiju virzienā kopumā, kā arī sadalījumā pa studiju programmām, norādot studiju ilgumu un valsti	31

2.	Kopsavilkums par studiju virziena attīstības plāniem.....	32
2.1.	Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums, ņemot vērā Latvijas uzdevumus Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanā: studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām un Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām	32
2.2.	Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums, ņemot vērā Latvijas uzdevumus Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanā: darba devēju un profesionālo organizāciju sniegtā informācija par absolventu nodarbinātības iespējām vismaz nākamo sešu gadu perspektīvā.....	33
3.	Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas Sociālais darbs raksturojums	34
3.1.	Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi.....	34
3.2.	Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti	35
3.3.	Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai	36
3.4.	Prasības, uzsākot studiju programmu	37
3.5.	Studiju turpināšanas iespējas un finansiālās garantijas.....	38
3.6.	Studiju programmas plāns	40
3.7.	Studiju programmas organizācija	42
3.8.	Studiju programmas praktiskā īstenošana.....	44
3.9.	Vērtēšanas sistēma.....	45
3.10.	Studiju programmas izmaksas.....	46
3.11.	Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam, un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā	46
3.12.	Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa un tādām pašām studiju virzienam atbilstošu Latvijas un vismaz divām Eiropas Savienības valstu atzītu augstskolu studiju programmām .	47
3.13.	Studiju programmas SVID analīze.....	48
3.14.	Informācija par studējošajiem	50
3.15.	Studējošo aptaujas un to analīze.....	50
3.16.	Absolventu aptaujas un to analīze.....	50
3.17.	Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā.....	51
3.18.	Diploma pielikuma paraugs	52
3.19.	Studiju kursu apraksti.....	57
4.	Profesionālā bakalaura studiju programmas Sociālais darbs raksturojums	118
4.1.	Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi.....	118
4.2.	Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti	119
4.3.	Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai	122
4.4.	Prasības, uzsākot studiju programmu	123
4.5.	Studiju turpināšanas iespējas un finansiālās garantijas	123

4.6.	Studiju programmas plāns	124
4.7.	Studiju programmas organizācija	133
4.8.	Studiju programmas praktiskā īstenošana.....	134
4.9.	Vērtēšanas sistēma.....	136
4.10.	Studiju programmas izmaksas.....	138
4.11.	Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam, un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā	138
4.12.	Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa un tādām pašām studiju virzienam atbilstošu Latvijas un vismaz divām Eiropas Savienības valstu atzītu augstskolu studiju programmām	144
4.13.	Studiju programmas SVID analīze.....	149
4.14.	Informācija par studējošajiem	151
4.15.	Studējošo aptaujas un to analīze.....	151
4.16.	Absolventu aptaujas un to analīze.....	152
4.17.	Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā.....	156
4.18.	Diploma pielikuma paraugs	157
4.19.	Studiju kursu apraksti.....	163
4.20.	Prakses rokasgrāmata	314
4.21.	Profesijas standarts	346
5.	Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla CV	364
6.	Studiju programmu padomes lēmums par studiju virziena pašnovērtējuma ziņojuma apstiprināšanu	418

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
SOCIĀLO ZINĀTŅU FAKULTĀTE

Reģ. nr. 3341000218
Lomonosova iela 1, Rīga, LV- 1019; tālr. 67140233, fakss 67140233, el. pasts: szf@lu.lv,
www.lu.lv/szf

**SOCIOLOĢIJAS NODAĻAS
SOCIĀLĀ DARBA STUDIJU PROGRAMMU PADOMES SĒDES
PROTOKOLS**

Rīga

2013.gada 12.decembrī

Nr. 2960-S42-1-2

Sēde sākas: plkst. 11.00

Sēdi vada: prof. B. Zepa

Sēdē piedalās: pasn. L. Rasnača, pasn. I. Lāsa, pasn. E. Apine; Socioloģijas nodaļas vadītājs prof. A. Tabuns

Sēdi protokolē: socioloģijas nodaļas metodiķe A. Alksne

Dienas kārtība:

- 1. Virziena „Sociālā labklājība” pašnovērtējuma ziņojuma apstiprināšana.**

I.

Virziena vadītāja **prof. B. Zepa** ziņo, ka ir sagatavots virziena „Sociālā labklājība” pašnovērtējuma ziņojums par 2012./2013. akadēmisko gadu. Ziņojumā akcentētas programmas saturiskās izmaiņas, akadēmiskā personāla sastāvs, programmas organizācija un praktiskā realizācija, kā arī pašreizējais materiāli tehniskais un metodiskais nodrošinājums, programmas stiprās un vājās puses, programmas attīstības resursi un riski, kas varētu kavēt iepriekš izvirzīto programmas mērķu sasniegšanu.

Pateicas iesaistītajam akadēmiskajam un administratīvajam personālam par darbu ziņojuma sagatavošanā un virziena izvērtēšanā.

Sēdes dalībnieki diskutē par ziņojuma izstrādes gaitu un iespējamām izmaiņām turpmākajos gados.

Lēmums: apstiprināt virziena „Sociālā labklājība” pašnovērtējuma ziņojumu un iesniegt to SZF Domē.

Sēde slēgta: plkst.12:00

Sēdi vadīja:

/prof. B. Zepa/

Sēdi protokolēja:

/A. Alksne/

1. STUDIJU VIRZIENA RAKSTUROJUMS

1.1. Studiju virziena vadība

Sociālās labklājības virzienā ir divas studiju programmas, kas pārstāv divus studiju līmeņus: Bakalaura profesionālā studiju programma „Sociālais darbs” (programmas kods 42762) un otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma „Sociālais darbs” (48762). Programmas tiek īstenotas Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātē.

Sešos pārskata gados (2008-2013) virziena programmās studenti tika pieņemti atšķirīgā skaitā, drīzāk atbilstoši budžeta vietu skaitam nevis proporcionāli darba tirgus pieprasījumam. Uzņemto studentu skaitu ietekmēja krīzes iespaids uz sociālo darbinieku atalgojumu, kas krasi samazinājās, tādējādi samazinot arī iespējas segt studiju maksas no personīgajiem līdzekļiem. Tajā pašā laikā darba tirgū ir augsts pieprasījums pēc sociālā darba speciālistiem, arī LU absolventiem. To apstiprina politikas plānošanas dokumenta „Profesionālā sociālā darba attīstības pamatnostādnes 2014.-2020. gadam” atziņas, ka netiek nodrošināts nepieciešamais sociālo darbinieku skaits un uzņemto studentu skaits. Paredzamais budžeta vietu palielinājums 2014.gadā ļaus LU SZF izvērst kvalitatīvu speciālistu sagatavošanu abās profesionālajās studiju programmās.

Virziena programmu īstenošanā piedalās LU SZF Socioloģijas nodaļas pasniedzēji, atsevišķus kursus docēs SZF Komunikācijas studiju nodaļas un SZF Politikas zinātņu nodaļas docētāji, kā arī LU Medicīnas fakultātes, LU Psiholoģijas, pedagogijas un mākslas fakultātes, LU Juridiskās fakultātes un LU Ekonomikas un vadības fakultātes akadēmiskais personāls. Programmas realizācijā iesaistīti arī nozares profesionāļi, kuri ikdienā veic profesionālu sociālo darbu valsts un pašvaldību iestādēs, īsteno projektus sociālā darba jomā.

Administratīvā un tehniskā personāla atbalsts ir pietiekams un regulāri tiek uzlabots, lai nodrošinātu visu studiju rezultātu sasniegšanu, ieskaitot demokrātiskas sabiedrības veidošanas uzdevumus.

Studiju virziena un studiju programmu vadīšanā tiek ievēroti demokrātijas principi - studējošie darbojas studiju virziena padomē, nodaļas sēdēs un fakultātes Domē.

Administratīvā personāla, akadēmiskā personāla un studējošo savstarpējās attiecības tiek skaidri definētas LU saistošajos noteikumos.

1.2. Studiju virziena attīstības stratēģija, kopīgie mērķi un to saistība ar LU kopējo stratēģiju

Studiju programmas ir izstrādātas atbilstoši LU stratēģijai – dot iespējas studentiem iegūt darba tirgū nepieciešamās iemaņas, augstāko izglītību un attīstīt sevi zinātniskās jaunrades darbā. LU prioritāte studijās ir maģistra un doktora studijas, bet tajā pat laikā attīsta bakalaura studijas kā augstākā līmeņa studiju kvalitātes pamatu. Programmu mērķi ir sagatavot akadēmiski izglītotus un profesionāli kvalificētus speciālistus, kuri nepieciešami Latvijas sabiedrībai, valsts un pašvaldību, kā arī nevalstiskā sektora organizācijām. Programmā studenti padziļināti apgūst sociālā darba teorētiskās zināšanas un izpētes metodes, kā arī nepieciešamās prasmes zināšanu pielietojumā, iegūstot kompetenci sociālā darba jomā. Studenti spēj dziļi un vispusīgi analizēt sociālos procesus no dažādām sociālā darba perspektīvām, ir konkurētspējīgi darba tirgū gan kā darba ņēmēji, gan arī nevalstiskā un privātā sektora administrācijā un vadībā, aktīvi iesaistās sociālo akciju un projektu realizācijā.

Mērķa sasniegšana tiek nodrošināta realizējot zemāk minētos uzdevumus:

- Nodrošināt Sociālā darba studiju zinātnisko pamatotību un atbilstību profesijas „Sociālais darbinieks” standartam un Augstākās izglītības likumam;
- Nodrošināt nozīmīgāko sociālā darba teoriju un metožu integrāciju studiju procesā;
- Nodrošināt studentiem iespējas attīstīt prasmes, apgūt zināšanas un profesionālo kompetenci sociālo problēmu identificēšanā un risināšanā;
- Attīstīt studentiem zinātnisku sabiedrības izpratni, stabilu sociālā darba vērtību sistēmas veidošanos un koleģiālu mijiedarbību studiju procesa gaitā;
- Attīstīt kritiskās domāšanas prasmes;
- Attīstīt IKT prasmes un metodes sociālā darba izpētē un organizācijā;
- Nodrošināt studentiem iespēju pilnveidot zināšanas, prasmes un kompetences profesionālajā praksē un sadarbībā ar citu universitāšu pasniedzējiem un studentiem.

Sociālā darbinieka funkcijas ir atbalstīt, veicināt, atjaunot indivīdu, grupu sociālo funkcionēšanu, uzlabot sociālos apstākļus, iejaukties sociālo problēmu risinājumā mikro, mezo un makro līmenī. Sociālais darbinieks pilda vairākas sociālās lomas (rīcībspēja stiprinātājs, spēcīnātājs, mediators, integrētājs, vadītājs, izglītotājs, aizstāvis).

1.3. Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums no Latvijas Republikas interešu viedokļa

Studiju virziena attīstības plānu nosaka sociālo un politisko procesu attīstība nacionālajā, reģionālajā un globālajā perspektīvā. Dažādos nacionāla un ES līmeņa politikas plānošanas dokumentos, tostarp, Boloņas deklarācijā, Eiropas Komisijas projektā Tuning Educational Structures in Europe un „ES 2020 stratēģijā gudrai un ilgtspējīgai izaugsmei” tiek uzsvērtā kvalificētu cilvēkresursu sagatavošana ES. Nacionālā līmenī Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā ir noteiktas prasības sociālā darba speciālistiem (Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 41.pants) MK 18.05.2012. noteikumi Nr.461 nosaka profesijas standartus (1.39. punkts). Profesijas standarts sociālā darba prasmes aplūko kā zināmu saiti starp zināšanām un praksi, tāpēc teorijas un prakses integrācija ir viens no sociālā darba izglītības pamatprincipiem. Izglītība sistēmas kontekstā virziena programmām ir saistošs Augstskolu likums, Izglītības likums, Profesionālās izglītības likums un MK noteikumi par augstākās profesionālās izglītības valsts standartu (pārmaiņu procesā). MK 2010.gada 18.maija noteikumi Nr.461 „Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām un Profesiju klasifikatora lietošanas un aktualizēšanas kārtību” (turpmāk – Profesiju klasifikators) nosaka arī „Sociālā darba un konsultāciju vecākie speciālisti” profesijas ietverot arī specializācijas iespējas.

Profesionālās kvalifikācijas līmenis abas programmas beidzot ir 5., kas nemainīsies arī pārveidojot otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmu „Sociālais darbs” profesionālajā maģistra studiju programmā „Sociālais darbs”. Tā ir „noteiktas nozares augstākā kvalifikācija, kas dod iespēju plānot un veikt arī zinātniskās pētniecības darbu attiecīgajā nozarē” (Izglītības sistēma Latvijā, <http://www.niid.lv>).

LM profesionāla sociālā darba pamatnostādņēs 2014.-2020.gadam norādīts, ka dažkārt problēmas rada sociālā darba studiju programmu beidzēju nevēlēšanās strādāt savā profesijā. Tas neskar tos nozares profesionāļus, kas sevi jau pierādījuši praktiskajā darbā un studē pēcdiploma studiju programmā, jo pazīst izvēlēto studiju jomu un studē ar augstu motivāciju.

1.4.Studiju virziena attīstības plāns

Studiju virziena nozīmīgākie attīstības plāna elementi ir:

- Attīstīt profesionālās studijas, studentiem piedāvājot akadēmiskās zināšanas no pieredzējušu mācībspēku puses un nozares profesionāļu sniegtās profesionālās iemaņas un kompetences;
- Nodrošināt stabilu personālu virziena programmu realizācijai;
- Atrast jaunas pieejas, ar kurām varētu piesaistīt studējošo interesi, tādējādi nodrošinot arī pašu ieņēmumus;
- Iekļauties esošo finanšu resursu ietvaros (budžeta dotācijā), nodrošinot augstu akadēmisko un profesionālo prasmju apguvi;
- Uzlabot mācībspēku iesaisti pētniecībā.

LU SZF ir paredzējusi otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītības studiju programmu Sociālai darbs transformēt par profesionālā maģistra studiju programmu - tas būtu solis pretī Latvijas valsts drošai un stabilai attīstībai, tās integrācijai Eiropas Savienībā. Piedāvājot iespēju pārkvalificēties tiem speciālistiem, kuriem jau ir iegūta viena augstākā izglītība kādā no humanitārajām vai sociālajām zinātnēm un kas ir ieinteresēti vai praktiski pievērsušies kādai no sociālā darba jomā. Ir reāli iespējams paaugstināt mūsu valsts sociālo pakalpojumu kvalitāti, lietderīgi izmantojot jau esošos resursus. Valsts un sociālā darba profesijas prestižam ir īpaši nozīmīgi tas, ka šādus speciālistus sagatavo tāda līmeņa valsts augstskola, kāda ir Latvijas Universitāte. Programma paredz apgūt priekšmetus, kas vispusīgi sagatavo kompleksai sociālo problēmu risināšanai, izmantojot plašu resursu klāstu. Programma gatavos speciālistus, kuri spējīgi patstāvīgi risināt sociālās problēmas izmantojot dažādas darba metodes un izvēloties efektīvāko risinājuma variantu. Programma paredz specializāciju darbā ar personām, kuras ilgstoši bijušas ekonomiski neaktīvas un bieži saskārušās ar sociālo atstumtību. Īpaša uzmanība tiks veltīta darbam ar bijušajiem likumpārkāpējiem. Tāpēc programma paredz divus specializācijas virzienus: kriminālās justīcijas sociālajā darbā un sociālās attīstības sociālajā darbā. Specializācija kriminālās Justīcijas sociālajā darbā tiek veidota Starptautiskā sadarbības projekta „CJSW” ietvaros sadarbojoties astoņām ES universitātēm (ieskaitot LU).

1.5. Studiju virziena un studiju programmu atbilstība darba tirgus pieprasījumam – darba un izglītības tirgus novērtējuma rezultāti par darba vietu pieejamību studiju programmu absolventiem, darba devēju aptaujas rezultāti

2012.gada 20.decembrī ar Saeimas lēmumu tika apstiprināts Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.–2020.gadam, kas ir Latvija 2030 īstenošanas plāns, tas paredz sniegt profesionālus sociālā darba pakalpojumus un savlaicīgus sociālās rehabilitācijas pakalpojumus. Viens no Latvijas kvantitatīvajiem mērķiem 2020.gadam „ES2020” stratēģijas kontekstā ir augstāko izglītību ieguvušo īpatsvara palielināšana. Augstākās izglītības vienlīdzīgas pieejamības nodrošināšanai paredzēts atjaunot kredītu dzēšanu no valsts budžeta līdzekļiem, lai veicinātu augsti kvalificētu un talantīgu speciālistu piesaisti darbam valsts un pašvaldību institūcijās tajās jomās, kur šie speciālisti, t.sk., sociālie darbinieki, ir nepieciešami, kā arī, lai veicinātu studentu piesaisti attiecīgajām studijām. Profesionāla sociālā darba attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam norādīts, ka sociālajos dienestos nodarbināto sociālā darba speciālistu skaits un kvalifikācija neatbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un nepietiekami attīstīts sadarbības modelis starp sociālajiem darbiniekiem un starp klienta sociālo problēmu risināšanā iesaistītajām institūcijām. Tāpēc profesionāli sociālie darbinieki tiek pieprasīti gan valsts, gan pašvaldību un nevalstiskā sektora iestādēs un organizācijās.

Nepārtraukti analizējot absolventu darba vietas, konstatēts, ka studiju virziena programmu beidzēji elastīgi reaģē uz darba tirgus pieprasījumu un labi spēj adaptēties mainīgā vidē. Atgriezenisko saiti nodrošina sadarbība ar sociālo darbinieku profesionālajām organizācijām (Sociālo darbinieku biedrību un Sociālo darbinieku asociāciju), kā arī ar nozares profesionāļiem - valsts un pašvaldību pārstāvjiem.

Studiju virziena personāls atbalsta Latvijas Izglītības un zinātnes ministrijas iniciatīvu ieviest augstākās izglītības institūciju vienotu studiju programmu beidzēju monitoringu nolūkā iegūt regulāru un visaptverošu informāciju par studiju programmu atbilstību darba tirgus pieprasījumam un darba vietu pieejamību studiju programmu absolventiem, kas tika izklāstīta IZM rīkotajā seminārā “Absolventu darba gaitu izpētes principi un pieredze izglītības iestādēs” 2013.g. 10.jūnijā.

1.6. Studiju virziena stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none">▫ Studiju programmu daudzveidīgais saturs,▫ Profesionālo iemaņu apgūšana;	<ul style="list-style-type: none">▫ Budžeta dotēto studiju vietu samazinājums▫ Bakalaura programmas realizācijas

<ul style="list-style-type: none"> ▫ Fokuss uz sociālā darba teorijas un prakses saistības stiprināšanu, praktiskiem piemēriem un uzdevumiem studiju procesā; ▫ Sociālā darba praktiķu - stundu pasniedzēju darbs studiju programmā; ▫ Pilnveidota studiju prakses sistēma un informācijas apmaiņa prakses jautājumos; ▫ Sadarbība ar prakses vietām – sociālo pakalpojumu sniedzējiem un profesionālajām organizācijām; ▫ Moderna studiju vide. 	<p>pārtraukums,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▫ Nepietiekams studiju programmā pamatdarbā nodarbinātā akadēmiskā personāla skaits, kas ierobežo studiju programmas pilnveidi, projektu izstrādi un līdzdalību starptautiskos projektos, ▫ Nepietiekama stundu pasniedzēju iesaiste studiju programmas pilnveidē, ▫ Nav akadēmiskā personāla ar doktora grādu sociālajā darbā, ▫ Kvalitatīvas literatūras trūkums latviešu valodā par sociālo darbu; ▫ Valsts dotācijas piešķiršana ar % bāzes finansējuma samazinājumu.
<p>Iespējas</p>	<p>Draudi</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Budžeta vietu piešķiršana 2014.gadā; ▫ Akadēmiskā personāla pedagoģiskā pilnveide; ▫ Darba devēju, sociālā darba praktiķu un mācībspēku sadarbības veicināšana; ▫ Dalība starptautiskās sadarbības projektos; ▫ Akadēmiskā personāla pētnieciskās darbības veicināšana; ▫ Esošo studiju kursu satura un pasniegšanas metožu pilnveide; ▫ Ārvalstu vieslektoru piesaistīšana; ▫ Tālākizglītības un maģistra līmeņa studiju programmas izstrāde. 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Studiju programmu finansiāla atkarība no citu SZF studiju programmu atvēlētiem finanšu līdzekļiem; ▫ Mazā interese par augstākā līmeņa studijām.

1.7. Studiju virziena iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas apraksts

Studiju virziena attīstības koordināciju fakultātē veic studiju programmu direktoru padome, ņemot vērā Sociālā darba studiju programmu padomes ieteikumus. Studiju virziena attīstība tiek regulāri apspriesta gan Socioloģijas nodaļas, gan SZF Domes sēdēs.

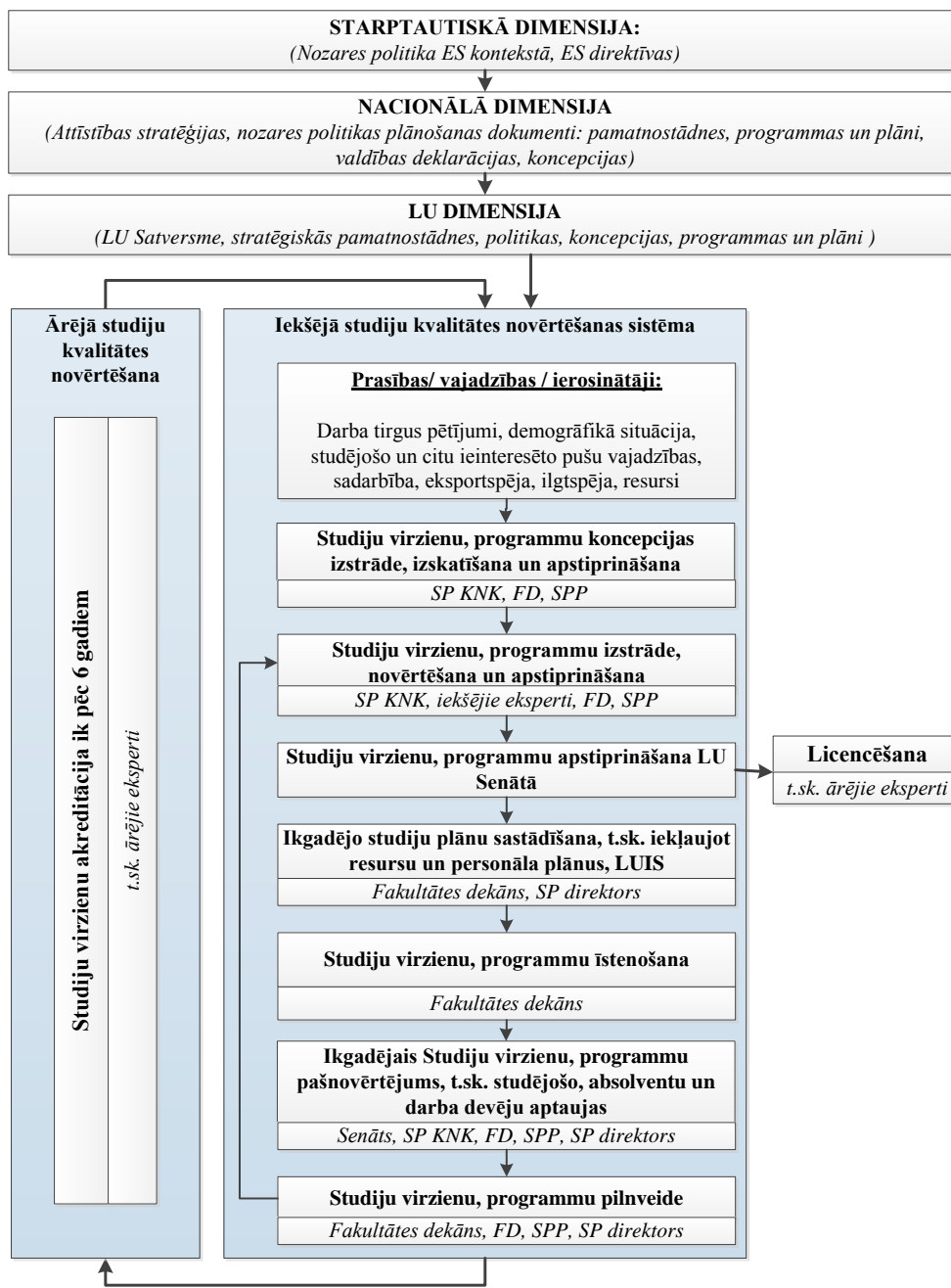
Studiju programmu iekšējās kvalitātes mehānismu realizē un nodrošina Sociālā darba studiju programmu padome un programmas direktori:

- normatīvo aktu ievērošana studiju programmu izstrādē un realizācijā;
- sadarbība ar prakses vietām un profesionālo vidi – nodrošinot atgriezenisko saiti par studiju kvalitāti un nepieciešamajiem uzlabojumiem;
- ikgadējo pašnovērtējumu ziņojumu sagatavošana un koleģiālā apspriešana;
- pārrunas ar programmu realizācijā iesaistītajiem pasniedzējiem/profesionāļiem;
- fokusgrupu organizēšana profesionāļiem un darba devējiem;

- studentu un absolventu anketēšana.

Viens no iekšējās kvalitātes virzienu pamatiem ir ikgadējo pašnovērtējumu ziņojumu sagatavošana un apspriešana gan Studiju programmu padomē, gan SZF Domes sēdēs, kā arī ziņojumu apstiprināšana LU Senātā.

Virziena programmu iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēma ir ES un Latvijas valsts mērogā izveidotās studiju kvalitātes uzraudzības sistēmas neatņemama sastāvdaļa (sk. attēlu).

1.8. Studiju virzienam pieejamie resursi (tai skaitā finanšu resursi) un materiāltehniskais nodrošinājums

Sociālās labklājības virziena programmas līdzās citām valsts dibinātām Latvijas augstskolām izjūt būtisku finansējuma trūkumu, jo pašreiz valsts piešķirtais finansējums veido tikai 84% no pašas valsts paredzētā. Studiju virzienam 2012./2013. ak.g. bija piešķirtas tikai 10 budžeta studiju vietas.

Studiju virziena realizācija notiek Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes telpās, izmantojot fakultātes infrastruktūru. Fakultātē ir 31 auditorija ar kopējo studiju vietu skaitu – 1980. Auditoriju kopējā platība ir 2358 m², ņemot vērā visu studiju programmu studentu skaitu, vidēji katram studentam ir „rezervēts” 1,7 m². Visas auditorijas ir renovētas un apgādātas ar darba un mācību vajadzībām ērtiem galdiem un krēsliem, tāfelēm. 11 auditorijas ir aprīkotas ar stacionāro prezentācijas tehniku. Auditoriju un darba telpu aprīkojums ir piemērots studiju programmas sekmīgai realizācijai. Pasniedzēju un studentu prezentācijām papildus ir pieejami 7 portatīvie datori un 7 portatīvie projektori.

Ar labiekārtotām telpām un stacionārajiem datoriem ir nodrošināti arī nodaļas pasniedzēji un pārējais personāls.

Visā fakultātē ir pieejams WiFi, autorizēšanās notiek izmantojot Latvijas Universitātes Informācijas sistēmas lietotājvārdu un paroli.

Latvijas Universitātes Bibliotēka (LUB) ir Latvijas Universitātes (LU) akadēmiska pamatstruktūrvienība – vispārpieejama zinātniskā bibliotēka, intelektuālo vērtību glabātāja un uzturētāja.

LUB Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēka ir LUB nozaru bibliotēka, kas apkalpo lietotājus sociālo zinātņu nozarēs, koncentrē informācijas resursus, kas nepieciešami studiju procesam un mācībspēku darbam, nodrošina to pieejamību, sadarbojas ar fakultāšu vadību un nozaru speciālistiem informācijas nodrošinājuma un pakalpojumu sniegšanas jautājumos, kā arī piedalās lietotāju apmācībā.

Bibliotēkas telpas un aprīkojums:

- Lasītāju vietas: 70
- Datorlietotāju vietas: 19
- Krātuve: 2008.gadā uzstādīti mobilie krātuves plaukti - 1200 plauktmetri
- Tehnika: 2 kopētāji, 1 drukas ierīce, 3 skeneri

Bibliotēka atvērta 55 stundas nedēļā un lietotāji var nodot paņemtos informācijas resursus arī ārpus bibliotēkas darba laika. Bibliotēka pieejama lietotājiem ratiņkrēslos. Nosaukumu skaits 2013.gada oktobrī bija - 19 800, bet eksemplāru skaits – 43 100, vērtība – 314 600Ls.

Viss LUB Sociālo zinātņu krājums atspoguļots elektroniskajā kopkatalogā, darbojas rezervācijas pakalpojums - lietotāji elektroniskajā kopkatalogā var sameklēt un rezervēt informācijas resursus, iestāties rindā uz jau izsniegtiem informācijas resursiem un patstāvīgi pagarināt to lietošanas termiņus.

Sociālo zinātņu nozarē abonētās datu bāzes: SAGE, EBSCO Academic complete, EBSCO Communication & Mass Media Complete (abonē LU SZF), JSTOR (abonē LU SZF), Project MUSE (abonē LU SZF), ISI Web of Knowledge, Emerald, ScienceDirect, Scopus, Springer Link, Ebrary, Cambridge Journals, Oxford Reference, Passport GMID, Proquest Dissertations & Theses.

Lietotājiem pieejami arī Leta un BNS (abonē LU SZF) ziņu arhīvi. LU Bibliotēka regulāri piedāvā izmēģinājuma piekļuves periodus arī citām maksas datu bāzēm. Papildus tam, lietotājiem pieejamas apkopotas brīvpieejas datu bāzes, digitālās bibliotēkas, atvērto studiju resursu repositāriji, lekciju audio un video ierakstu arhīvi.

LU Sociālo zinātņu fakultātes mācībspēki un doktoranti apkopojusi un ievietojuši fakultātes mājas lapā ceļvedi uz studijās un pētniecībā noderīgiem interneta resursiem - profesionālo organizāciju mājas lapām, datu arhīviem, asociācijām u.c.

Bibliotēkas abonētie e-resursi LU studentiem un mācībspēkiem pieejamas gan no visiem fakultātes datoriem, gan pieslēdzoties fakultātes bezvadu internetam, gan ārpus LU, autorizējoties ar LUIS lietotājvārdu.

Lai veicinātu studējošo prasmes izmantot elektronisko informācijas resursu krātuves, katru gadu 1.kursa studentiem tiek sniegta lekcija par bibliotēkas krājumu un pakalpojumiem, kā arī jānokārto praktiskā darba ieskaite elektroniskā kopkataloga un datu bāzu izmantošanā.

Lai ierobežotu plaģiātismu, bibliotēka veic datorizētu kursa darbu un noslēguma darbu pārbaudi. Lai kontroli padarītu efektīvāku, uzsākts starpaugstskolu vienotās plaģiātisma kontroles tīkla projekts.

Regulāri tiek veikta visu studiju programmu literatūras sarakstu pārbaude un piekoplektēšana, lai sasniegtu maksimālu studiju procesu informacionālo nodrošinājumu.

1.9.Sadarbības iespējas Latvijā un ārzemēs attiecīgā studiju virziena ietvaros

Attiecībā uz starptautisko sadarbību, jāatzīmē, ka LU Sociālās labklājības studiju virziena studiju programmām ir regulāra institucionalizēta starptautiskā sadarbība LLP/Erasmus programmas ietvaros ar sekojošām augstskolām- Laplandes Universitāte (University of Lapland) Somijā, Stokholmas Universitāti Zviedrijā, Koblenzas profesionālo augstskola (Fachhochschule koblenz University of Applied Sciences) Vācijā. Šo līgumu ietvaros katru gadu apmaiņas programmā piedalās pasniedzēji. Sadarbība notiek arī individuāli, pasniedzējiem veidojot kontaktus ar Rietumu universitāšu mācībspēkiem un iesaistoties starptautiskos projektos. Šādas sadarbības rezultāts ir kopēji projekti, publikācijas, apmaiņas vizītes un vieslekcijas. Tas paaugstina nodaļas pasniedzēju kvalifikāciju, kā arī vieslekciju gadījumā tas ir vērtīgs informācijas avots studentiem. Studenti neizmanto piedāvātās studentu apmaiņas programmas iespējas, jo šobrīd realizētajā programmā studē studenti, kuri mācības apvieno ar darbu, taču iespējas piedalīties vieslektoru nodarbībās viņiem ir.

1.10. Studiju virzienam atbilstošo studiju programmu uzskaitījums, norādot

apjomu kredītpunktos, studiju veidu un grādu

Studiju programmas nosaukums	Studiju programmas kods	Studiju programmas īstenošanas ilgums	Studiju veids, forma	Studiju apjoms (kp)	Iegūstamais grāds un kvalifikācija
Profesionālā bakalaura programma „Sociālais darbs”	42762	4 gadi jeb 8 semestri pilna laika klātienē studijās	PLK	160 kp	Sociālais darbinieks
Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma „Sociālais darbs”	48762	2 gadi jeb 4 semestri pilna laika klātienē studijās	PLK	80 kp	Sociālais darbinieks

1.11. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla uzskaitījums

Studiju virziena personāla nodrošināšanā ir svarīgi saglabāt samērīgu proporciju starp kurus docējušiem praktiķiem un fakultātes mācībspēkiem - šāds LU akadēmiskā personāla apvienojums ar sociālā darba praktiķiem ir adekvāts profesionālo studiju programmu risinājums

to kvalitatīvai realizācijai, kā arī tas atbilst virziena un programmu novērtēšanas komisijas ārējo ekspertu izvirzītajām prasībām.

	Vārds	Uzvārds	Grāds	Amats	Statuss LU
1.	Ēvija	Apine	Mag. soc. d.	lektore	Pamata darba vieta
2.	Ināra	Baranovska	Mg. sc. soc.	pasniedzēja	Blakus darba vieta
3.	Baiba	Bela	Dr. sc. soc.	asoc.prof.	Pamata darba vieta
4.	Ēvija	Eglīte	Mg.paed.	pasniedzēja	Blakus darba vieta
5.	Valdis	Folkmanis	Dr. med.	asoc.prof.	Pamata darba vieta
6.	Ivars	Ījabs	Dr. sc. pol.	docents	Pamata darba vieta
7.	Astra	Jansone	Augstākā izglītība	pasniedzēja	Blakus darba vieta
8.	Ramona	Kokina	Mag. soc.d.	pasniedzēja	Blakus darba vieta
9.	Ilze	Koroļeva	Dr. sc. soc.	pasniedzēja	Blakus darba vieta
10.	Arturs	Kučs	Dr.iur.	asoc.prof.	Pamata darba vieta
11.	Jevgenija	Kutasina	Dr.philol.	docente	Pamata darba vieta
12.	Vladimirs	Kuzņecovs	Dr.med.	asoc. prof.	Pamata darba vieta
13.	Skaidrīte	Lasmane	Dr. phil.	profesore	Pamata darba vieta
14.	Ieva	Lāss	Mg. soc. d.	pasniedzēja	Blakus darba vieta
15.	Solvita	Lazdiņa	Mg.paed.	pasniedzēja	Blakus darba vieta
16.	Vija	Melbārde	Mg.paed.	lektore	Blakus darba vieta
17.	Agita	Misāne	Mg.	lektore	Pamata darba vieta
18.	Mareks	Niklass	Dr. sc. soc.	lektors	Pamata darba vieta
19.	Līga	Rasnača	Dr. sc. soc.	docente	Pamata darba vieta
20.	Iveta	Reinholde	Dr.sc.pol.	asoc.prof.	Pamata darba vieta
21.	Ēvija	Sedvalde	Mg. soc. d.	pasniedzēja	Blakus darba vieta
22.	Anna	Stepčenko	Dr.phil.	docente	Pamata darba vieta
23.	Rolands	Tjarve	Mg.sc.kom.	lektors	Pamata darba vieta
24.	Ineta	Tunne	Dr.psych.	pasniedzēja	Blakus darba vieta
25.	Daina	Vanaga	Mg. soc. d.	pasniedzēja	Blakus darba vieta
26.	Modrīte	Vucāne	Mg.soc.	lektore	Pamata darba vieta
27.	Anvars	Zavackis	Mg.soc.	pasniedzējs	Blakus darba vieta
28.	Brigita	Zepa	Dr. sc. soc.	profesore	Pamata darba vieta
29.	Linda	Ziverte	Mg. sc. soc.	pasniedzēja	Blakus darba vieta
30.	Aija	Zobena	Dr. sc. soc.	profesore	Pamata darba vieta

1.12. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība un tā ietekme uz studiju darbu, studējošo iesaistīšana pētniecības projektos, kā arī dalība starptautiskajos projektos, Latvijas Zinātnes padomes un citu institūciju finansētajos projektos pārskata periodā

Mācībspēku pētnieciskā darba virzieni saistās ar sociālā darba metodēm (dzīvesstāsti), garīgo dimensiju sociālajā darbā, mazaizsargātām grupām (jaunieši ar zemu izglītības līmeni, seniori) un aktuālajām darba attiecību un lauku sociālajām problēmām, kā arī cilvēku sociālo un cilvēktiesību aizstāvību. Programmas docētāji aktīvi darbojas valsts Probācijas Dienesta un LU kopīgi īstenotajos starptautiskajos projektos: „Kriminālās Justīcijas sociālais darbs” un EK programmas „Daphne” Circles4EU, (Dzimumnoziedznieku atbalsta un uzraudzības apli).

Mācībspēku dalība projektos

Baiba Bela	• 2008. LZP grants Nr. 05-1922 “Nacionālā mutvārdu vēsture: resurss kultūras, sociālo un identitātes procesu analīzē”, zinātniskā vadītāja, LU FSI • 2009. LZP grants Nr. 09-1046 “Nacionālās mutvārdu vēstures avoti sociālās dzīves un procesu analīzē”, zinātniskā vadītāja LU FSI • 2010.-2012. LZP grants Nr. 09-1531 “Nacionālās identitātes apziņas veidošanās pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas: tendences un faktori”, vadošā pētniece, LU FSI • 2010.-2012. Valsts pētījumu programma Nr. 3 NACIONĀLĀ IDENTITĀTE: valoda, Latvijas vēsture, kultūra un cilvēkdrošība, projekts Nr. 2 “Nacionālā un eiropeiskā identitāte” (vad M. Kūle), izpildītāja, LU FSI • 2011.-2012. ERAF projekts „Atbalsts Latvijas Universitātes starptautiskās sadarbības projektiem un citiem starptautiskās sadarbības pasākumiem zinātnē un tehnoloģijās”, projekta nosaukums „7. Ietvarprogrammas Marie Curie Initial Training Networks Projekta iesnieguma sagatavošana par tēmu SUSPLACE – Sustainable place-making”, LU reģ. nr.: ESS2010/100, Vadošā pētniece • 2012.-2013. Valsts pētījumu programma Nr. 3 NACIONĀLĀ IDENTITĀTE: valoda, Latvijas vēsture, kultūra un cilvēkdrošība projekts, Nr. 10 „Nacionālā identitāte un rīcībspēja” (vad. A. Zobena), vadošā pētniece, LU SZF, SPPI • 2012.-2013. Pārskats par tautas attīstību. Pētījuma vadītāja un galvenā redaktore, LU SZF, SPPI • 2010.-2011. Projekts NORV 2009/2 „Augstskolu pētnieciskais potenciāls – reģionālās attīstības sekmēšanai”, pētniece, LU SZF
Skaidrīte	• 2010- 2013. gadā Valsts pētījumu programma „Nacionālā identitāte”
Lasmane	• 2008-2009. gadā Akadēmiskais godīgums e- tehnoloģiju kontekstā: izpaušmes, uzraudzība un kontrole • 2006-2007.gadā Politiskā komunikācija, kultūra un ētika Latvijas Republikas 9. Saeimas vēlēšanās • 2011. gadā IZM VISC „Vērtībizglītības saturs un tā apguves modeļi atbilstoši bērnu vecumposmam līdz vienpadsmit gadu vecumam” izstrāde”- vadītāja
Agita	• 2013- pētniece LZP projektā Reliģiskās pieredzes tematizācija post-liberālā garīguma situācijā: Latvijas gadījums (LU FSI, vad. S.Krūmiņa – Koņkova)
Misāne	• 2009 - 2012 - pētniece LZP projektā Reliģiski filozofisko ideju attīstība

- Rietumu kultūrā 20.- 21.gadsimtā un to iespaidi Latvijā (LU FSI, vad. S.Krūmiņa-Koņkova).
- 2007 – 2008 – pētniece LZP projektā Reliģiski filozofisko ideju attīstība Rietumu humanitārajā domā 20.-21.gadsimtā un to iespaidi Latvijā (vad. S.Krūmiņa-Koņkova).
 - 2004-2007 - asistente/ no 2006.g. pētniece LZP projektā Reliģiozitāte un garīgie strāvājumi 21.gadsimta Latvijā (LU FSI, vad.S.Krūmiņa-Koņkova).
 - 2010 – 2013 -- VPP Nacionālā identitāte (valoda, Latvijas vēsture, kultūra un cilvēkdrošība)
 - 2005 -- 2010 – VPP Letonika (pētījumi par vēsturi, valodu un kultūru)
 - 2011. „Reģionālā identitāte un rīcībspēja”, Valsts pētījumu programma „Nacionālā identitāte un rīcībspēja”, zinātniskais asistents;
 - 2009. „Pašvaldību publiskās bibliotēkas: vērtība, uzticēšanās un apmierinātība ar pakalpojumiem”, Valsts aģentūras „Kultūras informācijas sistēmas” projekts, pētnieks;
 - „Objektīvo un subjektīvo faktoru loma iedzīvotāju piesaistē mazpilsētām”, līdzdalība,
 - „Mazpilsētu attīstības stratēģijas”, līdzdalība.
 - LLU ZP pētījums „Resursu centrs mazo lauku pilsētu attīstībai”
 - LU pētniecības projekts „Pilsētas un reģionu ilgtspējīga attīstība”, līdzdalība.
 - Līdzdalība LZP granta projektā „Reģionu policentriska attīstība” (vad. prof. Aija Zobena).
 - Valsts pētījumu programma „Nacionālā identitāte”, apakšprojekts „Reģionālā identitāte un rīcībspēja” (vad. Profesore A.Zobena), pētniece
 - Circles4EU, EK programmas Daphne starptautiskās sadarbības projekts, partnerība, dalībniece
 - 2010 – 2013 Valsts pētījumu programma „Nacionālā identitāte”. Projekts „Nacionālā identitāte un rīcībspēja” . Pētniecība.
 - 2010 – 2011 „Reģionālā identitāte un rīcībspēja”. LZP grants. Pētniecība.
 - 2009.01.04.– 2011.30.04. Augstskolu pētnieciskais potenciāls reģionālās attīstības veicināšanai. Norvēģijas valdības un Latvijas valsts grants. Pētniecība.
 - 2009.01.01. - 2010.31.12. Reģionu policentriska attīstība. LZP grants. Pētniecība.
 - 2012 Nov.1 (April 25, 2013) – 2016 Nov. 1. *Social Innovation on Active and Healthy Ageing for Sustainable Economic Growth (SiforAGE). (INNOVAGE). EU - 7FP Project*
 - – 2009 Baltijas valstu un Vācijas kopprojekts: *Civil Society and Social NGOs in Estonia, Latvia and Lithuania*. Līdzdalība vadīšanā. Pētniecība.
 - ES 6.Ietvaru programmas projekts INCLUD-ED: Izglītības stratēģijas sociālai integrācijai Latvijā un Eiropā 2006-2011.
 - 2009. - 2012. LZP pētniecības projekts “Policentriska reģionu attīstība”
 - 2008. LU pētniecības projekts „Pilsētas un reģionu ilgtspējīga attīstība”, projekta vadītāja
 - 2005.- 2008.Sociālā kapitāla loma lauku attīstībā: sociālie tīkli lauku
- Mareks
Niklass
Līga
Rasnača
Anna
Stepčenko
Brigita
Zepa
Aija
Zobena

- partnerībā, LZP granta vadītāja
- 2011.-2014.EŠ EACEA aģentūras projekts Sociālais darbs un kriminālās tiesības (Criminal Justice Social Work Education Audiovisual and Culture Executive Agency of EU) vad. partneris Avansas un Utrehtas universitātes (Nīderlande), līdzdalība
- 2011.Eiropas Komisijas (EK) projekts Atbalsts zemnieku kooperatīviem (Support for Farmers' Cooperatives, vad. partneris Vāgeningenas universitātes Lauksaimniecības ekonomikas pētnieciskais institūts), līdzdalība.
- 2011. EK projekts Sociālā partnerība paredzamajām darba tirgus pārmaiņām (Social Partnership for Anticipating Change in the Labour Market, vad. partneris ITC ILO - International Training Centre, International Labour Organization), līdzdalība.
- 2009.-2011.Augstskolu pētnieciskais potenciāls – reģionālās attīstības veicināšanai, Norvēģu valdības finanšu instrumenta projekts, līdzdalība.

1.13. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla galveno zinātnisko publikāciju un sagatavotās mācību literatūras saraksts

Baiba Bela

Bela, Baiba (2012/2013). Nacionālās identitātes diskursi mūsdienu Latvijā: Piezīmes par dažādību. Akadēmiskā dzīve. Nr. 49, Lpp. 3.-13.

Bela, Baiba (2012). Everyday life, power and agency in turbulent Latvia: the story of Otto Irbe. *Baltic Biographies at Historical Crossroads*. London: Routledge, Aareleid-Tart, Aili, Bennich-Björman, Li (eds), pp.37.-52.

Bela, Baiba (2011). Migrācija kā vērtību katalizators. *Kultūras identitātes dimensijas*. Rīga: FSI, sast. Krūmiņa-Koņkova, Solveiga, Zirnīte, Māra, lpp. 145.–58.

Baiba Bela (2011). Remarks on discourse of ethnicity and nation in Latvia: dynamic character of “we” and „them”. *Ethnicity. Ethnic Identities and Integration of the Society*. 2012/5, Pp. 43.-50.

Bela, Baiba, Tisenkopfs, Tālis, Kunda, Ilona (2011). Zināšanu un prakses kompleksu izpētes metodoloģija. *Augstskolas reģionos: zināšanu un prakses mijiedarbība*. Rīga: Zinātne, Tisenkopfs, T., Bela, B., Kunda, I.(red.), lpp. 233.-251.

Tisenkopfs, Tālis, Bela, Baiba (2011). Zināšanu un prakses mijiedarbe: sadarbības risinājumi reģionos. *Augstskolas reģionos: zināšanu un prakses mijiedarbība*. Rīga: Zinātne, Tisenkopfs, T., Bela, B., Kunda, I.(red.), lpp. 427.-458.

Bela, Baiba (2011). Exile as a Catalyst for Values. *Oral History: Migration and Local Identities*. Rīga: LU FSI, Zirnīte, Mara and Garda-Rozenberga, Ieva (eds), pp. 8.-22.
<http://academia.lndb.lv/xmlui/handle/123456789/10>

Bela, Baiba (2010). Ievads. *Mēs nebraucām uz Zviedriju, lai kļūtu par Zviedriem*. Rīga: Zinātne, B.Bela (red.), lpp. 9.-13.

Bela, Baiba (2010). Latviskās identitātes saglabāšana, tālāknodošana un tās dažādība. *Mēs nebraucām uz Zviedriju, lai kļūtu par Zviedriem*. Rīga: Zinātne, Bela, Baiba (red.), lpp. 15.-44.

Bela, Baiba (2010). Dzīvesstāsti ka resurss sabiedrības izpētē. Nacionālās mutvārdu vēstures projekts. *Socioloģija Latvijā*. Rīga: LU zinātniskais apgāds, Tisenkopfs, Tālis (red.), lpp. 380.-401.

Bela, Baiba (2009). Identitāte kā kultūras resurss sabiedrības attīstībā. *Letonika. Trešais kongress. Zinātniskie raksti*. Rīga: Latvijas Zinātņu Akadēmija, lpp. 273.-288.

Bela, Baiba (2009). Elulood läti ühiskonna uurimise allikana (Life stories in the research of Latvian society). *Mäetagused*, Nr. 43, pp. 159.-180.
<http://www.folklore.ee/tagused/nr43/bela.pdf>

Ivars Ijabs

Ijabs I. The Nation of the Socialist Intelligentsia: The National Issue in the Political Thought of Early Latvian Socialism. *East Central Europe*. East Central Europe, 39, 2-3, (2012), pp. 181-203.

Ijabs I. Break Out of Russia: Miķelis Valters and the National Issue in Early Latvian Socialism. *Journal of Baltic Studies*, 43, 4, (2012), pp.437-458.

Ijabs I. Politics of Authenticity and/or Civil Society. In: Bradatan C., Oushakine S. (eds.) *In Marx's Shadow: Knowledge, Power and Intellectuals in Russia and Eastern Europe*. Lexington Books, 2010.

Ijabs I. Strange Baltic Liberalism: Paul Schiemann's Political Theory Revisited. *Journal of Baltic Studies*, 40, 4, 2009.

Ijabs I. The Rule of Law in the New EU Member States. In: Smith (ed.) *The EU-Learning*. Rīga, RGSL, 2009.

Ijabs I. The dimension of values in European integration In: Ozoliņa (ed.) *Latvia's view of the future of the European Union*. - Rīga : Zinātne, 2007. pp. 13-42.

Ijabs I. Global Civil Society: Some Problems of the Current Discourse. In: Ozoliņa (ed.) *Robežu paplašināšana: identitātes un kopienas*. Rīga, LU: 2006. pp.48-57.

Ijabs I. Russians and Civil Society. In: Muižnieks (ed.). *Latvian-Russian Relations: Domestic and International Dimensions*. Rīga, LU SPPI: 2006. pp. 74–84.

Ijabs I. The Same Civil Society? Moral Identity and Perception of Politics Before and After 1991. In: *Changing, Overlapping and Interacting Identities*. Rīga, Zinātne 2005. pp. 129–138

Arturs Kučs

A. Kučs „Vārda brīvības un citu pamattiesību līdzsvarošana Eiropas Cilvēktiesību tiesas un Latvijas tiesu praksē”, Latvijas Republikas Augstākās Tiesas biļetens Nr. 6, 2013. gada aprīlis

A. Kučs, Valsts tiesības ierobežot citvalodu personvārdu atveidi: ANO Cilvēktiesību komitejas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas prakse. LU 70. akadēmiskās konferences rakstu krājums. Rīga, Latvijas Universitātes Akadēmiskais apgāds, 2012.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas prakses apkopojuma izstrāde „Krimināllietās par nacionālā, etniskā un rasu naida izraisīšanu.”, 2012.

A. Kučs, Eiropas Savienības Padomes Pamatlēmums par krimināltiesību izmantošanu cīņā pret noteiktiem rasisma un ksenofobijas veidiem un izpausmēm un tā ieviešana Latvijas tiesību aktos. Latvijas Universitātes žurnāls Nr.3 Juridiskā zinātne. Latvijas Universitāte, 2012.

A. Kučs, Komentārs par Latvijas Republikas Satversmes 100. pantu. R. Baloža zin red., Latvijas Republikas Satversmes komentāri, VIII nodaļa Cilvēka pamattiesības. Latvijas Vēstnesis, 2011, 343.-373.lpp.

A. Kučs, J. Gromovs, A. Lulle, „Rasisma un neiecietības novēršana : mācību materiāls tiesībsargājošajām institūcijām”, Rīga : Starptautiskās Migrācijas organizācija, Rīgas birojs, 2009.

A.Kučs, Neiecietības kurināšanas aizliegums un tiesības uz vārda brīvību: tiesisko risinājumu iespējas un ierobežojumi Latvijā. Latvijas Republikas Valsts Prezidenta Stratēģiskās analīzes komisijas rakstu krājums par sabiedrības radikalizāciju. Rīga: Zinātne, 2008. 345.–376. lpp.

A. Kučs, M. Burbergs, Latvia: Binding force through the court practice. 60 Years of UDHR in EU Member States, Intersentia, 2008, pp.343.-357.

A. Kučs, Z.Sedlova, L.Pierhuroviča, The right to Housing: International, European, and National perspectives. Cuadernos Constitucionales, No. 64/65, Universitat de Valencia, 2008, pp. 101-123.

A.Kučs, Sigita Zankovska-Odiņa, Ilze Brands-Kehris. "Nacionālo minoritāšu konvencija – Eiropas pieredze Latvijai." Eiropas Padomes Informācijas centrs, 2006, 19.-27.lpp, 55.-99.lpp, 112.-121.lpp.

A. Kučs, Comparative study of the anticorruption systems within the competencies of the supreme audit institutions of Europe, Chapter on the Republic of Latvia. Ed. by Anne de Soucy, Esperia Publications, London, 2006, pp. 297.-309.

A. Kučs, Tiesības uz vārda brīvību un tās ierobežojumi masu medijos. Likums un Tiesības. - 9.sēj., Nr.10 (2007).

A.Kučs, G.Feldhūne. "Likuma vara un taisnīguma nodrošināšana" // "Cik demokrātiska ir Latvija, Demokrātijas audits", Latvijas Universitāte, 2005, 35.-45.lpp.

A.Kučs, B.Zepa. International Obligations and National Debates: Minorities around the Baltic Sea, Aland Islands Peace Institute, 2005, 324.-347.lpp.

A.Kučs, G.Feldhūne, V.Skujeniece. "Cilvēktiesību rokasgrāmata tiesnešiem" LU Juridiskās Fakultātes Cilvēktiesību Institūts, 2004, 22.-34.lpp, 52.-76.lpp.

Skaidrīte Lasmane

Uzticība dzejniekam. Krāj.: Ceļojums dzejnieku pasaulē. Māris Čaklais. Egils Plaudis."(2013) Sast. Ieva Kalniņa un Anda Kubuliņa. Rīga: Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūts, 139-146. lpp.

Nacionālās saesības apzināšanās un vēlmes.(2011) Krāj.: Nacionālās identitātes komunikācija Latvijas kultūras telpā. E- grāmata. Sast.: Jurgis Šķilters un Skaidrite Lasmane. Rīga: LU SPPI (<http://academia/lnb.lb/xmlui/handle/123456789/4>)

Cita triāde: intelekts, ētika, patība.(2011) Krāj. :Laika atšalkas: žurnālistika, kino, politika. E- grāmata. Sast. Olga Proskurova. Rīga: LU SPPI, 2011 (<http://academia/lnb.lb/xmlui/handle/123456789/6>)

Morālās uzraudzības un vērtējuma ne/efektivitāte. Grām.: Lasmane, S. (red.). *Politiskā komunikācija, ētika un kultūra LR 9. Saeimas vēlēšanās*. Rīga: LU Apgāds, 2007, 280-295. lpp.

Informācijas ētika Latvijā.(2006). Krāj.: Informācijas vide Latvijā: 21.gadsimta sākums.I.Briķes redakcijā. Rīga: Zinātne, 85-105. lpp.

Noslēpums un komunikācija. (2008) Krāj.: Eksistence un komunikācija. Velgas Vēveres red.Rīga: Zinātne

Komunikācijas ētika (2012). Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 304 lpp.

Rietumeiropas morāles filozofija. Antoloģija. (2006). Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 311 lpp.

Agita Misāne

Misāne, A. Latviešu heterotopija- Pokaiņu jaunradītā svētvieta Identitātes.Kopienas.Diskursi./ Zin.red.B.Bela, B.Zepa.- R.,LU Akadēmiskais apgāds, 2012. 77.-90.lpp. [ISBN 978-9984-45-648-5]

Misāne, A. 6.nod. Piezīmes par kapu svētku sākotni Latvijā. // Reliģiozitāte Latvijā: Vēsture un mūsdienu situācija. Kolektīvā monogrāfija S.Krūmiņas- Koņkovas zin.redakcijā. – R., 2012. 245.-257.lpp.[ISBN 978-99-84-624-98-3]

Mareks Niklass

Niklass, Mareks. Jauniešu ar zemu izglītību nodarbinātības problēmas. Sabiedrība un kultūra. Rakstu krājums, XIII / Sastād., atbildīgais redaktors Arturs Medveckis. Liepāja: LiePA, 2011. 886 lpp. ISSN 1407 - 6918

Niklass, Mareks. Jauniešu ar zemu izglītību iekļaušanās darba tirgū Latvijā. LU Raksti. Socioloģija 769. 2011. ISSN 1407-2157

Niklass, Mareks. Sociālās palīdzības riski: labklājības slazds. Grām: Zobena, A., Grīviņš, M., (red.), Ad locum: vieta, identitāte un rīcībspēja. 2011. Rīga, LU Sociālo un politisko pētījumu institūts

Niklass, Mareks. Business communities and the development of locality. Humanities and social sciences: Latvia. 2008. Vol. 2, No. 55, pages: 108-130. ISSN: 1022-4483

Līga Rasnača

Rasnača L. Ilgstošo bezdarbnieku sociālās iekļaušanās perspektīvas, Proceedings of International Conference "Negotiating futures- states, societies and the world", Riga LU SSPI, November 11-14, 2004, 185-193.

Rasnača L. Employment problems in Latvia: differences in urban and rural areas. In: Collection of papers of International conference „Countryside- our world”, Česka Zemledelska Univerzita vPraze, Česka Krumlow, 01-03, 2006. 100-106.

Rasnača L. Mājoklis kā dzīves kvalitātes dimensija, Gr.: Dzīves kvalitāte Latvijā, Red. Tisenkopfs T.SSPI, Rīga, 2006., 265-294.

Krūzmētra Ž., Rasnača L. „Small towns as Employment and Service Centres in Latvia”, *Ģeogrāfiski raksti*, Rīga, p.134-145.2007.

Latvija. Pārskats par tautas attīstību, 2008/2009 : Atbildīgums. Galv. red. Juris Rozenvalds un Ivars Ijabs. Rīga: LU Sociālo un politisko pētījumu institūts, 2009. – (Rasnača L.u.c.. - 2. daļas 5. Nodaļa).

Rasnača L., Darba devēju un darba ņēmēju attiecību reģionālo atšķirību pētniecība Latvijā 21.gadsimtā, Gr. Tisenkopfs T. (zin.red.) *Socioloģija Latvijā 2010*. 237-256.

Rasnača L., Darba devēju prasības darbiniekiem. Starptautiskās zinātniskās konferences materiāli, II daļa, Rēzekne, 2011, 507-516. ISSN 1691-5887

Rasnaca L., Regional differences in Labour Market Relations. Starptautiskās zinātniskās konferences materiāli „Economic Science for Rural Development”, Jelgava: LUA, April, 2011, 200-207.ISSN-1691-3078

Rasnaca L., Flexibility in Labour Market Relations between Employers' and Employees'. Collection of Papers of International Scientific Conference New Dimensions in the Development of Society, Proceedings, Jelgava, LUA, October, 2012. ISBN 978-9984-48-052-7

Rasnaca L. (Rasnaca L., at.al. – 3.nodaļas 6.apakšnodaļa) (Red. Zepa B., Kļave E.) Latvija. Pārskats par tautas attīstību 2010/2011. 2011, pp. 97-117. ISBN 978-9984-45-414-6

Rasnaca L., Flexibility in Labour Market Relations between Employers' and Employees'. Collection of Papers of International Scientific Conference New Dimensions in the Development of Society, Proceedings, Jelgava, LUA, October, 2012. ISBN 978-9984-48-052-7

Rasnaca L., Peculiarities of the employees' recruitments by rural employers: the case of Latvia. *European Countryside*, Versita, Warsaw, 2012, Vol. Nr. 3, pp.192-207. ISSN 1803-8417

Iveta Reinholde

Stead D., de Jong M., Reinholde I., „Urban Transport Policy Transfer in Central and Eastern Europe”. *DisP* 172, 1/2008, Volume 44, pp.62-73.

Reinholde I. „Laba pārvalde Latvijā – kādai tai jābūt?”. Grām.: Ozoliņa Ž., Ulnicāne-Ozoliņa I. (red.) *Latvija 2020. Nākotnes izaicinājumi sabiedrībai un valstij*. LU Akadēmiskais apgāds.2008., 29.-40.lpp.

Reinholde I., Palidauskaite J., Pevkur A. “A Comparative Approach to Civil Service Ethics in Estonia, Latvia and Lithuania.” *Journal of Baltic Studies*, Volume 41 , Issue 1, March 2010 , pages 45 – 71.

Stead D., de Jong M, Reinholde I. West-east policy transfer; the case of urban transport policy. In: Patsy H., Upton R.: *Crossing borders: International Exchange and planning practices*. Routledge, 2010.

Reinholde I., Vintiša K. *Makro un mikro līmeņa stratēģijas individuālās cilvēkdrošības sekmēšanai Latvijā: vispārējās nozīmes pakalpojumi un indivīds*. Ozoliņa Ž., Rajevska F. (red.) *Cilvēkdrošība Latvijā: lokālie, nacionālie un starptautiskie izaicinājumi*. Apvienotā pasaules latviešu zinātnieku 3.kongresa un Letonikas 4.kongresa materiāli. Rīga, 2011., 35.- 52.lpp.

Anna Stepčenko

Ekonomiski aktīvie akadēmiskie seniori kā zināšanu kapitāla un darbaspēka resurss reģionālās attīstības veicināšanai. Gr.: Augstskolas reģionos: zināšanu un prakses mijiedarbe. Rīga: Zinātne, 2011. 388.-426.lpp.

Svešinieka socioloģija Georga Zimmela un Alfreda Šica interpretācijā un socioloģijas svešatnība institucionalizācijas sākotnē Vācijā un Latvijā. Gr.: Tisenkopfs, T. (sast., zin red.). Socioloģija Latvijā. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2010. 25. - 43.lpp.

Dzīve telplaikā un ārpus tā. *Kentaurs XXI*. N. 49. 2009.aug. 124-138. lpp.

Distances lielpilsētā. Sociālās distances urbānā vidē teorētiskā un empīriskā skatījumā. *Kentaurs XXI*. N. 46. 2008. 41.-56.lpp.

Svešinieka socioloģija Georga Zimmela un Alfreda Šica interpretācijā un socioloģijas svešatnība institucionalizācijas sākotnē Vācijā un Latvijā. Gr.: Latvijas Universitātes raksti. Socioloģija. Rīga: Latvijas Universitāte, 2008. 15.- 31.lpp.

Modrīte Vucāne

Latvijas nacionāli kulturālais raksturs kā valsts konstitucionālās identitātes elements. Grām.: Tiesību interpretācija un tiesību jaunrade. *Latvijas Universitātes 71. zinātniskās konferences rakstu krājums*. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2013, 310.–317. lpp. ISBN-978-9984-45-732-1

Evolution des Vormundschaftsinstitutes der Bauer in Lettgallen (19. – Anfang des 20. Jh.). *Матеріали V Міжнародної науково – практичної конференції. Закарпатські правові читання*. Ужгород: [Б. и.] , 2013, с. 14–18. ISBN 978-966-2075-35-9

Vecāku varas atņemšana – svarīga pagasttiesas funkcija bērna tiesību aizsardzības nodrošināšanai. *Latvijas Universitātes Žurnāls. Juridiskā zinātne. Tiesību zinātnes nākotnei*, 2. Galv. red. prof. Dr. iur. J. Lazdiņš. Rīga: Latvijas Universitāte, 2013, 260.–271. lpp. ISSN 1691-7677

Organization of Work of Local Authorities and Parish Courts in Latgale at the Beginning of Formation of the Legal System of the Republic of Latvia. Book.: *International Scientific*

Conference. The Quality of Legal Acts and its Importance in Contemporary Legal Space. October 4-5, 2012. Rīga: Latvijas Universitāte, 2012, p. 455–468. ISBN978-9984-45-564-8

Latgales zemnieku tiesiskais statuss Boļeslava Brežgo pētījumos. Grām.: *Inovāciju juridiskais nodrošinājums Latvijas Universitātes 70. zinātniskās konferences rakstu krājums.* Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2012, 301.–309. lpp. ISBN-978-9984-45-542-6

Nacistiskās Vācijas okupācijas režīma ietekme uz pagasttiesu darbu. Grām.: *Juridiskās zinātnes teorētiskie un praktiskie problēmjautājumi. Juridiskās zinātnes doktorantu un zinātniskā grāda pretendentu III zinātniski praktiskās konferences rakstu krājums.* Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2012, 229.–239. lpp. ISBN-978-9984-45-583-9

Pagasttiesa – aizbildnības un aizgādības institūcija XX gs. 20–30. gados. Grām.: *Juridiskās zinātnes problēmas. Rakstu krājums.* Rīga: Zvaigzne ABC, 2012, 308.–321. lpp. ISBN 978-9934-0-2032-2

Zemnieku aizbildnības institūta evolūcija Latgalē XIX gs. – XX. 20. – 30. gados. *Latvijas Universitātes Žurnāls. Juridiskā zinātne. Tiesību zinātnes nākotnei, 1.* Galv. red. prof. Dr. iur. J. Lazdiņš. Rīga: Latvijas Universitāte, 2011, 159.–168. lpp. ISSN N 1691-7677

Krievijas Impērijas Valdošā Senāta spriedumi pagasttiesu lietās. Ābeļu pagasttiesas aizgādības, adopcijas lieta un tās pārsūdzības apskats 1896.–1915. g. Grām. : *Aktuālas tiesību realizācijas problēmas: Latvijas Universitātes 69. konferences rakstu krājums.* Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2011, 184.–193. lpp. ISBN 978-9984-45-354-5

Волостной суд Латвии в период Второй мировой войны. В кн. : *XI Міжнародна студентсько-аспірантська наукова конференція. Актуальні проблеми прав людини, держави та правової системи. 20-22 квітня 2012 року. Тези доповідей.* Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2012, с. 4–5.

Генезис и эволюция волостного суда Латвии в VIII – XVIII веках. В кн. : *X Міжнародна студентсько-аспірантська наукова конференція. Актуальні проблеми прав людини, держави та правової системи. 6-8 травня 2011 року. Тези доповідей.* Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2011, с. 45-47.

Brigita Zepa

The interactive interpretation of texts through dialogic literary gatherings. In collaboration with Pulido, C. B. 2010 *Revista Signos* 43 (SUPPL. 2) , pp. 295-309
http://www.scielo.cl/scielo.php?pid=S0718-09342010000400003&script=sci_arttext

Integration: Practice and Perspectives. (2012) LAP LAMBERT Academic Publishing GmbH & Co. KG, 270 pp. (ISBN 978-3-8443-2332-0). , in collaboration with Šupule I., Krastiņa L.
<https://www.lap-publishing.com/catalog/details//store/gb/book/978-3-8443-2332-0/integration-practice-and-perspectives>

Zepa, B., Šupule I., Krastiņa L. (2011) *Integration: Practice and Perspectives*. LAP LAMBERT Academic Publishing GmbH & Co. KG, 270 pp. (ISBN 978-3-8443-2332-0).

Red. Kopā E. Kļavi. Latvija. Pārskats par tautas attīstību, 2010/2011. Nacionālā identitāte, mobilitāte un rīcībaspēja. Rīga: LU Sociālo un politisko pētījumu institūts, 2011

Actuaciones de exito en el aprendizaje de lenguas: aproximaciones desde la investigacion. (Spāņu val.) Latviski: Veiksmīga pieredze valodu apguvē: pētījumā balstītas pieejas. In coll. With Maria Padros Cuxart. *Journal: Educacion y Pedagogia*. Universidad de Antioquia. Vol. 22, Nr. 56, 2010. P.91-101.

Education for Social Integration in: How Integrated is Latvian Society? An Audit of Achievements, Failures and Challenges. Ed. Nils Muižnieks, University of Latvia, 2010 pp. 189-223

Red. kopā ar I. Šūpuli. Imigranti Latvijā: iekļaušanās iespējas un nosacījumi. Baltic Institute of Social Sciences. Rīga, (2009.) 215 lpp.

Redaktore Sanitas Osipovas grāmatai ‘Ievads tiesību socioloģijā’ Rīga, Tiesu namu aģentūra, 2010, 191 lpp.

Zepa, Brigita, Kļave, Evija. Etniskā integrācija Latvijā: pētnieciskais diskurss. T. Tisenkopfs (zin. red.) *Socioloģija Latvijā*. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2010, 201.-219. lpp.

Regime change, historical memory and ethnic identity. In: Proceedings of international conference "Baltic States, Europe –Ethnopolitics of Memories and Histories" held in Kwansai Gakuin University (Osaka, Japan) (2008)

Zepa, B. red. Mēs. Svētki. Valsts. Valsts svētku svinēšanas socioloģiska izpēte. BISS, 2008

Integration Policy in Latvia: Theory and Practice. In: Socio-economic and Institutional Environment: Harmonisation in the EU Countries of Baltic Sea Rim. Proceeding of the Institute of European Studies. International University Audentes. No 4. p. 106-139 (2008)

Aija Zobena

Zobena A., Lace I., Benga E. Service provision and social cohesion in rural areas: interaction between commuting, mobility and the residential preferences in Latvia <http://ageconsearch.umn.edu/handle/126119> , 2012

Zobena A., Lāce I. Pakalpojumu nozīme Latvijas lauku iedzīvotāju ikdienas dzīves telpā un mobilitātē. Cimdiņa A., Raubiško I. (sastādītājas) *Dzīve-attīstība-labbūtība Latvijas laukos*. Rīga: Zinātne, 2012., 177.-203. lpp.

Zobena A. Rural-urban Fringe in Latvia after Administrative territorial Reform. In: *Proceedings. International Scientific Conference Latvia University of Agriculture -70*. Jelgava:2009, p.185

Bite D., Daugavietis J., Karaseva A., Lāce I., Līviņa A., Niklass M., Paula L., Rasnača L., Ņukis J., Tabuns A., Zača E., Zobena A. (nodaļas redaktore) Reģionālā identitāte un pašvaldību, kopienu un indivīdu rīcībspējas stratēģijas. Latvija. Pārskats par tautas attīstību, 2010/2011. Nacionālā identitāte, mobilitāte un rīcībspēja. Galv. red. Brigita Zepa un Evija Kļave. Rīga: LU Sociālo un politisko pētījumu institūts, 2011, 97.-118. Lpp.

Zobena A. Universitāte reģionā: lomas un attīstības startēģijas. Augstskolas reģionos: zināšanu un prakses mijiedarbe. Zin. red. Tisenkopfs T., Bela B., Kunda I., Rīga, Zinātne, 177.-187, 2011.

1.14. Studiju virziena īstenošanā iesaistīto struktūrvienību uzskaitījums, norādot to uzdevumus studiju virziena un konkrētu studiju programmu īstenošanā

Struktūrvienība	Uzdevumi
LU Sociālo zinātņu fakultātes Socioloģijas nodaļa	Nodrošina Sociālā darba studiju programmu īstenošanu
LU Sociālo zinātņu fakultātes Komunikācijas studiju nodaļa	Nodrošina Sociālā darba studiju programmu īstenošanu
LU Sociālo zinātņu fakultātes Politikas zinātnes nodaļa	Nodrošina Sociālā darba studiju programmu īstenošanu
LU Sociālo zinātņu fakultātes Sociālo un politisko pētījumu institūts	Nodrošina pētnieciskā darba koordināciju un atsevišķu kursu docēšanu
LU Ekonomikas un vadības fakultāte	Nodrošina Sociālā darba studiju programmu īstenošanu
LU Juridiskā fakultāte	Nodrošina Sociālā darba studiju programmu īstenošanu
LU Medicīnas fakultāte	Nodrošina Sociālā darba studiju programmu

Īstenošanu

1.15. Studiju virziena īstenošanā nepieciešamā mācību palīgpersonāla raksturojums, norādot tā uzdevumus studiju virziena un konkrētu studiju programmu īstenošanā

Mācību palīgpersonāls	Uzdevumi
Bakalaura studiju metodiķe	Nodrošināt sociālā darba profesionālās bakalaura un studiju programmas īstenošanu (komunikācija ar studentiem, studentu konsultēšana par noteiktu jautājumu loku, administratīvu jautājumu kārtošana, studiju procesa dokumentācija) un Sociālā darba studiju programmu padomes sekretāra pienākumi, Socioloģijas nodaļas sēžu protokolēšana, Stundu pasniedzēju slodžu administrēšana.
Maģistra studiju metodiķe	Nodrošina otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas Sociālais darbs programmas īstenošanu (komunikācija ar studentiem, studentu konsultēšana par noteiktu jautājumu loku, administratīvu jautājumu kārtošana, studiju procesa dokumentācija)

1.16. Informācija par ārējiem sakariem

Ārējie sakari veidojas gan ar Baltijas valstu, gan Ziemeļvalstu sociālā darba zinātniekiem un augstskolām. 2013. gada augustā LU SZF organizēja Ziemeļu un Baltijas valstu doktorantūras Vasaras skolu, kurā piedalījās 19 studenti no visām Baltijas un Ziemeļu valstīm (izņemot Islandi) un arī Sociālā darba profesori-pētnieki no Somijas, Dānijas, Igaunijas, Zviedrijas un Norvēģijas. Iestrādes nodrošina labu pamatu tālāki sadarbībai.

LLP/ERASMUS programmas ietvaros īpaši cieša sadarbība veidojas ar Tallinas Universitātes Sociālā darba programmu, kur lekcijas lasījusi docente Līga Rasnača. Zinātniskā izpēte un sadarbība ar Nīderlandes Avansas Lietišķo pētījumu Universitāti, realizējot Circles projektu arī paver tālākās attīstības perspektīvas pasniedzējiem un studentiem.

1.17. Sadarbība ar darba devējiem, profesionālajām organizācijām

Sadarbība ar Rīgas Domes Sociālo dienestu, Sociālo darbinieku biedrību, Latvijas Darba Devēju Konfederāciju un Latvijas brīvo arodbiedrību savienību tiek realizēta gan izpētes projektos, gan programmu uzlabošanas jomā, gan studentu prakses vietu nodrošināšanā. Veiksmīga sadarbība veidojas arī ar lauku novadu sociālajiem dienestiem (Dagdas novads, Ozolnieku novads u.c.).

Sociālā darba profesionālā maģistra programmas analīzes veikšanai tika rīkota fokusgrupa, tajā tika iesaistīti eksperti no dažādām valsts un nevalstiskām institūcijām, ar dažādu pieredzi sociālajā darbā.

Apspriežot jautājumu par studiju programmu saturisko pusi, darba devēji pauda viedokli, ka studiju programmas ir kvalitatīvas, jo integrē dažādas zināšanas un viņi ir labi sagatavoti, īpaši to akcentējot uz otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas absolventiem. Arī Valsts probācijas dienestā visaugstāk vērtē sociālos darbiniekus ar pieredzi, jo darbā uzsvars tiek likts uz uzvedības koriģējošām un pēc tam motivējošām programmām. Lai to veiktu, ir jāprot strādāt komandā un sociālie darbinieki to prot.

Eksperti ieteica:

- papildināt programmas teorētiskos kursus par profesionālo robežu jautājumu, jo arī strādājošiem praktiķiem ir jāuzsver un jāapzinās šīs robežas;
- vairāk attīstīt ētikas un vērtības jautājumus sociālajā darbā saistībā ar kādu no sociālā darba prakses jomām, piemēram, darbu ar īpaši mazaizsargātām iedzīvotāju grupām. Tāpēc pārstrādāts kurss Sociālais darbs ar sociāli mazaizsargātām klientu grupām, un pievērsta uzmanība sociālā kapitāla veidošanas iemaņām;
- veidot plašāku likumdošanas bloku, iekļaujot administratīvā procesa nozīmi un krimināltiesības, arī to starptautisko aspektu.

Pievēršoties jautājuma "Kā saredziet šādas studiju programmas perspektīvu?" apspriešanai, nācās uzklaut šādus viedokļus:

- Var turpināt šādas fokusgrupas darbību, tas palīdzētu programmu pilnveidot, kā arī asistēt un uzraudzīt prakses;
- Var veidot pasūtījumu diplomdarbu tēmām, līdz ar to ieguvēji ir gan studenti, gan universitāte, gan tēmas izstrādē ieinteresētā institūcija;
- Šīs programmas studentiem var piedāvāt prakses vietas brīvības atņemšanas iestādēs.

Eksperti vienprātīgi atzīst, ka divgadīgai sociālā darba studiju programmai ir labas attīstības perspektīvas, lai paaugstinātu sociālo darbinieku profesionālo kvalifikāciju. Tieši specializāciju veidošana ar dažādām mērķa grupām un maģistra līmeņa nodrošināšana varētu būt šī programmas tālākā attīstība.

1.18. Sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām un koledžām, kuras īsteno līdzīgus studiju virzienus un līdzīgas studiju programmas

Studiju programmām bija noslēgts sadarbības līgums par studiju turpināšanas iespējām ar Vadības un sociālā darba augstskolu „Attīstība”, taču šobrīd akreditēto programmu reģistrā „Attīstības” programmas nav un LU SZF ir jau noslēgusi sadarbības līgumu ar Liepājas Universitāti par studiju turpināšanas iespējām augstākā līmeņa studiju programmai.

1.19. Studējošie, kas studējuši ārvalstīs studējošo apmaiņas programmās, norādot apmaiņas programmu un valsti

Šobrīd studiju virzienā tiek realizēta tikai otrā līmeņa profesionālā augstākās izglītības studiju programma, kurā studē studenti, kas paralēli studijām strādā un viņiem nav iespējams izmantot mobilitātes iespējas.

1.20. Ārvalstu studējošo skaits studiju virzienā kopumā, kā arī sadalījumā pa studiju programmām, norādot studiju ilgumu un valsti

Studiju virziena programmās iepriekšējā akadēmiskajā gadā nav studējis neviens ārvalstu students.

2. KOPSAVILKUMS PAR STUDIJU VIRZIENA ATTĪSTĪBAS PLĀNIEM

2.1. Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums, ņemot vērā Latvijas uzdevumus Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanā: studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām un Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām

Sociālā darba programmas organizāciju nosaka vairāki oficiāli apstiprināti dokumenti un tiesību akti :

- Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums (41.pants) - nosaka augstākās otrā līmeņa profesionālās izglītības vai akadēmiskās izglītības prasības sociālā darba jomā strādājošajiem;
- MK 2010.gada 18.maija noteikumi Nr. 149 , kuros iekļauts Sociālā darbinieka profesijas standarts (1.39.), kas nosaka sociālā darba profesionālās izglītības saturu, sociālā darba speciālistu funkcijas, kompetences līmeni un izglītību, identificē un atspoguļo sociālā darba profesijas būtību, pakalpojumu sfēru, profesionāļu zināšanu, prasmju un vērtību līmeni;
- MK 2003.gada 3.jūnija noteikumi Nr.291 "Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem" – nosaka prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem dažādās institūcijās (nakts patversme, dienas aprūpes centrs, bērnu aprūpes institūcija, sociālās palīdzības dienests, u.c.);
- Latvijas sociālo darbinieku ētikas kodekss, pieņemts 10.05.2001 Latvijas profesionālo sociālo un aprūpes darbinieku asociācijā - nosaka sociālā darba ētiskos principus un standartus.

Studiju virziens ar savu programmu realizāciju atbilst EAI telpas attīstības rekomendācijām un uzdevumiem kopīgo Eiropas stratēģiju īstenošanā, par ko liecina programmu novērtējums projektā „Augstākās izglītības studiju programmu izvērtēšana un priekšlikumi kvalitātes paaugstināšanai” (Nr.2011/0012/1DP/1.1.2.2.1./11/IPIA/VIAA/001) 2012. gadā.

2.2. Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums, ņemot vērā Latvijas uzdevumus Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanā: darba devēju un profesionālo organizāciju sniegtā informācija par absolventu nodarbinātības iespējām vismaz nākamo sešu gadu perspektīvā

Sadarbojoties ar LU Karjeras centru un profesionālajām asociācijām, SZF administrācija, studiju programmu direktori un akadēmiskais personāls noskaidro galveno darba devēju viedokli. Tas notiek LU un tās fakultāšu karjeras dienu laikā, iesaistot darba devējus studiju procesā, vadot un recenzējot nobeiguma darbus, rīkojot neformālas tikšanās.

Valsts probācijas dienestā visaugstāk vērtē sociālos darbiniekus ar pieredzi, jo darbā uzsvars tiek likts uz uzvedības koriģējošām un pēc tam motivējošām programmām.

Pārrunu veidā darba devēji uzklausi Valsts Probācijas dienestā, Labklājības ministrijas Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības departamentā, Rīgas Domes Labklājības pārvaldē un nevalstiskajā sektorā - Resursu centrs Marta - un Jēkabpils Sociālajā dienestā.

Darba devēji atzīmē programmas atbilstību Latvijas sociāli-ekonomiskajai situācijai un sagatavoto speciālistu iespējas strādāt sabiedriskajā un nevalstiskajā sektorā (NVA, pašvaldībās, kopienu atbalsta organizācijas utml.). Abi jaunveidotās maģistra studiju programmas specializācijas virzieni paredz darbu ar personām, kurām nepieciešama resocializācija. Specializācija sociālās atbilstības sociālajā darbā un sociālā darbā kriminālās justīcijas jomā aktuāla ne vien Latvijā, bet arī citās Eiropas valstīs. Specializācija kriminālās justīcijas jomā sociālajā darbā tiek realizēta starptautiskā sadarbības projekta ietvaros (astoņu valstu partnerorganizācijas).

3. OTRĀ LĪMEŅA PROFESIONĀLĀS AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS STUDIJU PROGRAMMAS SOCIĀLAIS DARBS RAKSTUROJUMS

3.1. Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas Sociālais darbs mērķis ir nodrošināt iespējas iegūt sociālā darbinieka piekto Latvijas profesionālās kvalifikācijas līmeni un septīto Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūras (LKI) un Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras (EKI) līmeni.

Lai nodrošinātu šo mērķi, studiju programmas uzdevumi ir:

- 1) izglītot augsti kvalificētus Eiropas un Latvijas standartiem atbilstošus Latvijas Republikas sociālajā sfērā strādājošus sociālos darbiniekus;
- 2) sniegt studentiem nepieciešamās teorētiskās zināšanas un veicināt praktisko sociālā darbinieka profesionālo prasmju apguvi;
- 3) attīstīt studentu prasmes un iemaņas strādāt saskaņā ar sociālo darbinieku profesionālās ētikas kodeksu;
- 4) veidot studentos interesi par zinātnisko pētniecību un sistemātisku profesionālās kvalifikācijas celšanu veidojot atbilstošu kompetenci;
- 5) specializācijas iespējas sociālajā darbā kriminālās justīcijas jomā;
- 6) specializācijas iespējas sociālajā darbā sociālās attīstības jomā.

Turpinot studiju programmas īstenošanu, tiek plānoti šādi rezultāti:

- celsies sociālo darbinieku profesionālās kvalifikācijas līmenis valstī, kas ir īpaši aktuāli lauku reģionos, kur izglītotu sociālo darbinieki trūkst (skat. ‘Profesionālā sociālā darba attīstības pamatnostādnes’ 2014.-2020.gadam <http://www.lm.gov.lv>);
- paplašināsies sociālo problēmu risināšanas stratēģiju diapazons visos sociālā darba līmeņos;
- palielināsies 2003.gadā pieņemtā Sociālo pakalpojumu un Sociālās palīdzības likuma 41. pantā definēto prasību izpildes iespējamība (likums paredz visiem sociālā darba jomā strādājošiem augstāko otrā līmeņa profesionālo izglītību);
- tiks gatavoti sociālie darbinieki ar pētniecības un akadēmisko prasmju potenciālu, kas ir nepieciešams, lai Latvijas sociālā darba prakse tiktu veidota balstoties uz zinātniski pamatotām atziņām. To apstiprinās akadēmiskā personāla un

profesionāļu iesaiste praktiskos un zinātniskos projektos Latvijā un starptautiskā mērogā.

3.2. Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti

Programmu apguvušo studentu zināšanas, prasmes un kompetences:

Zināšanas:

- Par sociālā darba jēdzieniem un teorētiskajām perspektīvām;
- Par sociālā darba vēsturisko attīstību, metodēm un teorijām, prakses un teorijas saistību;
- Par pieejām un metodēm dažādos sociālā darba līmeņos, intervences pielietojumu;
- Par kvantitatīvo un kvalitatīvo metožu izmantošanu izpētes un novērtēšanas procesā sociālajā darbā;
- Par sociālajām tiesībām, pakalpojumiem un to saņemšanu;
- Par sociālo politiku, tās analīzi no sociālā darba perspektīvas;
- Par profesionālo ētiku, darbu ar atšķirīgām klientu grupām;
- Par kopienas darba metodēm un to pielietojumu.

Prasmes:

- Prasme kritiski izvērtēt zināšanas, to atbilstību un citus faktorus konkrētajā situācijā, lai pielietotu atbilstošas sociālā darba metodes;
- Organizatoriskās prasmes: laika, materiālo resursu un cilvēku sadarbības organizācijas iemaņas;
- Saskarsmes un komunikācijas prasmes, spēju izvēlēties piemērotu perspektīvu darbā ar atšķirīgiem klientiem;
- Spēju radoši veidot jaunas darba formas un kombinēt iepriekš apgūtās;
- Prasme patstāvīgi apgūt jaunas zināšanas un prasmes, papildināt esošās, ar mūžizglītības aktivitātēm, kā arī iedvesmot padotos turpināt mācības un uzlabot profesionālās zināšanas un prasmes.

Kompetences:

- Kapacitāte parādīt ievērojamas spējas sociālo problēmu risināšanā – vadīt vai mainīt nepazīstamus un kompleksus apstākļus studijās vai darbā, kur ir nepieciešama jauna stratēģiska pieeja;

- Kompetences sniegt pienesumu profesionālo zināšanu vai prakses attīstībā;
- Kompetence iepazīstināt ar saviem argumentiem profesionāļu vai laju auditoriju skaidrā un saprotamā veidā, mutiski, rakstiski vai vizuāli;
- Prasme vadīt citu cilvēku darbu sociālā darba jomā, skaidri definējot uzdevumus, sasniedzamos mērķus, kā arī radošo pieeju risinājuma meklēšanā.

Citas prasmes:

- Darbs komandā;
- Prasme domāt kritiski un radoši;
- Prasme strādāt dinamiskā un mainīgā vidē, ietverot prasmi pieņemt kompetentus lēmumus kompleksos un nepazīstamos apstākļos;
- Strādāt kopa ar citiem, attīstot zināšanu procesu.

Akadēmiskais personāls, kas nodrošina minēto mērķu sasniegšanu, ir augsti kvalificēts un profesionāls, ka arī sagatavots nodrošināt studiju rezultātu sasniegšanu. Akadēmiskā personāla zinātniskās pētniecības darbs pamatā ir saistīts ar docētajiem studiju kursiem, akadēmiskais personāls piedalās savam virzienam atbilstošās starptautiskās zinātniskās konferencēs, t.sk. ārpus Latvijas, iekļaujoties inovatīvā darbībā. Krīzes apstākļos augstākajai izglītībai samazinātā finansējuma dēļ nav iespēja izmantot akadēmisko personālu maksimāli efektīvi, lai īstenotu studiju programmu. Studiju programmā iesaistītā akadēmiskā personāla profesionalitāte atbilst studiju programmas saturam (skatīt punktus par personāla kvalifikāciju, publikācijām, dalību pētījumos un konferencēs).

3.3. Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai

Labklājības ministrija 2013.gada novembrī iesniegusi izskatīšanai Ministru kabinetā „Profesionāla sociālā darba attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam”, kas ir nozīmīgs pamats Eiropas Savienības fondu piesaistei turpmākajos septiņos gados. Pamatnostādnēs noteiktās aktivitātes ir vērstas galvenokārt, lai atbalstītu pašvaldību sociālajos dienestos strādājošos sociālos darbiniekus. Darba apjoms ir plašs – klienti, kuriem trūkst prasmes un iemaņas aprūpēt un audzināt savus bērnus, vardarbībā cietušie un varmākas, cilvēki ar dažāda veida atkarībām, jaunieši ar zemu izglītības līmeni, kuri nemācās un nespēj atrast darbu. Tāpat sociālo darbinieku palīdzība būs vajadzīga tiem, kuriem ir dzīvesvietas problēmas,

cilvēkiem, kas nonākuši krīzes situācijā sakarā ar ilgstošu bezdarbu vai veselības problēmām, no ieslodzījuma vietām atbrīvotie, klientiem, kuriem trūkst motivācijas mainīt savu esošo situāciju un citiem Latvijas iedzīvotājiem. Lai minētajās grūtībās nonākušajiem sociālais darbinieks spētu sniegt profesionālu atbalstu, ar pamatnostādnēm nozīmīgs atbalsts plānots gan sociālo darbinieku supervīziju nodrošināšanai, gan arī profesionālajai pilnveidei, kas ikdienā ir īpaši svarīga. Tāpat sociālajā darbā nozīmīgs resurss ir starpinstitucionālam un starpprofesionālam darbam. Vienlaikus studiju programma ir uzskatāma par aktuālu un nozīmīgu arī no Latvijas Universitātes interešu viedokļa:

- pirmkārt, vairumā Eiropas Savienības valstīs sociālā darba studiju programmas tieši ir Universitātes kompetencē. Tas norāda, ka arī mūsu Universitāte seko citu Eiropas universitāšu labajam piemēram, īstnodama šo sociālā darba studiju programmu;
- otrkārt, kā programma, kas adaptē un integrē citu sociālo zinātņu atzinumus;
- treškārt, šī programma sekmē socioloģijas zinātnes nozares sociālās politikas un sociālā darba organizācijas apakšnozares attīstību, tādējādi vairojot LU centienus būt par mācību iestādi, kas sagatavo valstij stratēģiski nozīmīgu un pieprasītu profesiju pārstāvjus.

3.4. Prasības, uzsākot studiju programmu

Par Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes studentu otrā līmeņa profesionālajā augstākās izglītības studiju programmā „Sociālais darbs” var kļūt:

- personas, kuras ieguvušas bakalaura grādu vai augstāko otrā līmeņa profesionālo izglītību sociālajās, humanitārajās vai veselības zinātnēs (pedagoģijā, psiholoģijā, socioloģijā, politoloģijā, un citās radniecīgās nozarēs), vai
- personas, kuras ieguvušas bakalaura grādu vai augstāko profesionālo izglītību citā jomā un kurām ir vismaz divu gadu praktiskā darba pieredze sociālajā sistēmā, un kuras izturējušas iestājpārbaudījumus atbilstoši LU uzņemšanas noteikumiem, un konkursa kārtībā ieguvušas studijām nepieciešamo finansējumu no valsts budžeta vai arī spēj to nodrošināt no citiem avotiem.

Kā iestājpārbaudījums ir pārrunas, kuru procesā vērtē prasmes, zināšanas un motivāciju. Pārrunu laikā uzmanība tiek vērsta arī uz reflektanta saskarsmes iemaņām, un priekšroka tiek dota tiem, kuri demonstrē spēju adekvāti reaģēt uz jautājumiem un uzklaut citus.

Imatrikulācija notiek konkursa kārtībā, atbilstoši iestājpārbaudījumos iegūtajam punktu skaitam.

3.5.Studiju turpināšanas iespējas un finansiālās garantijas

Studiju programmai bija noslēgts sadarbības līgums par studiju turpināšanas iespējām ar Vadības un sociālā darba augstskolu „Attīstība”, taču šobrīd akreditēto programmu reģistrā „Attīstības” programmas nav un LU SZF ir jau noslēgusi sadarbības līgumu ar Liepājas Universitāti par studiju turpināšanas iespējām tuvākajā nākotnē izstrādājamai profesionālā maģistra studiju programmai Sociālajā darbā.

22 -11- 2013

Nr. 6012-A53/84

VIENOŠANĀS
STARP LATVIJAS UNIVERSITĀTI UN
LIEPĀJAS UNIVERSITĀTI

2013.gada 31. oktobris

Latvijas Universitāte (turpmāk – LU) tās rektora Mārča Auziņa personā, kurš rīkojas saskaņā ar LU Satversmi, no vienas puses, un

Liepājas Universitāte (turpmāk – LiepU) tās rektora Jāņa Rimšāna personā, kurš rīkojas saskaņā ar LiepU Satversmi, no otras puses, kopā sauktas Puses,

vienojas par sekojošo:

1. Pamatojoties uz LU un LiepU sadarbību studiju un pētniecības jomā, gadījumā, ja tiks pārtraukta profesionālā maģistra studiju programmas „Sociālais darbs” sociālā darbinieka profesionālās kvalifikācijas iegūšanai realizācija LU Sociālo zinātņu fakultātē, LiepU apņemas nodrošināt studiju iespējas šīs programmas studentiem ar šādiem nosacījumiem:
 - 1.1. LU brīdina profesionālā maģistra studiju programmas „Sociālais darbs” studentus par šīs vienošanās nosacījumiem;
 - 1.2. LiepU nepārņem LU saistības attiecībā pret minēto studiju programmu studentiem;
 - 1.3. LU studējošajiem, kuri ir noslēguši līgumus ar kredītiestādi par studiju kredītu, šis kredīts tiks nodrošināts pēc saskaņošanas ar Studiju fondu un kredītiestādi, kura izsniedz studiju kredītus;
 - 1.4. LU studentu imatrikulācija LiepU un veiktā studiju apjoma pielīdzināšana LiepU īstenotajā studiju programmā notiek saskaņā ar LiepU uzņemšanas noteikumiem un imatrikulācijas kārtību, kā arī citiem studiju procesu reglamentējošiem dokumentiem.
2. Vienošanās stājas spēkā no tās parakstīšanas brīža un ir spēkā uz nenoteiktu laiku.
3. Vienošanās var tikt grozīta pēc LU vai LiepU iniciatīvas, noformējot grozījumus rakstveidā un pievienojot tos šai Vienošanai kā pielikumus, kas kļūst par Vienošanās neatņemamu sastāvdaļu.
4. Katra no Pusēm ir tiesīga vienpusēji atkāpties no Vienošanās, par to paziņojot otrai Pusei vismaz vienu mēnesi iepriekš. Šādā gadījumā Puses savstarpēji vienojas par Vienošanās izbeigšanas kārtību un noteikumiem.
5. Šīs Vienošanās sakarā radušās domstarpības tiek risinātas Pušu savstarpējās sarunās. Ja Puses nespēj vienoties, strīds risināms saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem.
6. Vienošanās ir sastādīta uz vienas lapas latviešu valodā 2 eksemplāros ar vienādu juridisko spēku, un atrodas pa vienam eksemplāram pie katras no Pusēm.
7. Vienošanos paraksta:

Latvijas Universitāte
Reģ. Nr. 3341000218
Raiņa bulv. 19, Rīga,
LV-1586

Rektors M. Auziņš

Liepājas Universitāte
Reģ. Nr. 3042000219
Lielā iela 14, Liepāja
LV-3401

Rektors J. Rimšāns

Saskaņots
Jūlijs Purins
20.11.2013

Lietvedības departamenta
Juridiskās nodaļas vadītājs
J. Uiska

3.6.Studiju programmas plāns

Kursa kods	Kursa nosaukums	1. gads		2. gads		3. gads		4. gads		Kopā	Pārbaudes veids	Lekcijas semināri
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.			
Obligātā daļa (A daļa)												
Vispārizglītojošie studiju kursi (profesionālo studiju programmām)												
JurZ1002	Cilvēktiesības	2								2	Eksāmens	L16 S16
SociP0024	Vispārīgā sociālā politika	2								2	Eksāmens	L16 S16
SociP022	Ievads sociālā darba studijās		2							2	Eksāmens	L16 S16
PsihP033	Saskarsme sociālajā darbā			2						2	Eksāmens	L16 S16
Nozares teorētiskie pamatkursi (profesionālo studiju programmām)												
SociP022	Ievads sociālā darba studijās	2								2	Eksāmens	L16 S16
Soci5061	Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni	2								2	Eksāmens	L16 S16
Soci1025	Ievads studijās, pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā		2							2	Eksāmens	L16 S16
SociP025	Sociālās drošība sistēma Latvijas		2							2	Eksāmens	L16 S16
Soci5071	Sociālā darba pamatteorijas			2						2	Eksāmens	L16 S16
Nozares profesionālās specializācijas kursi (profesionālo studiju programmām)												
SociP030	Profesionālā prakse sociālajā darbā I	6								6	Aizstāvēšana	
SociP031	Profesionālā prakse sociālajā darbā II		6							6	Aizstāvēšana	
SociP032	Profesionālā prakse sociālajā darbā III			10						10	Aizstāvēšana	
SociP033	Profesionālā prakse sociālajā darbā IV			4						4	Aizstāvēšana	
	Diplomdarbs				14					14	Aizstāvēšana	
Ierobežotās izvēles daļa (B daļa)												
Nozares profesionālās specializācijas kursi (profesionālo studiju programmām)												
SociP018	Gerontoloģija	2									Eksāmens	L16 S16

SociP035	Kvalitatīvās metodes sociālā darba pētījumos	2								Eksāmens	L16 S16
SociP011	Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā		2							Eksāmens	L16 S16
SociP009	Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām			2						Eksāmens	L16 S16
SociP044	Sociālā darba projektu vadīšana	2								Eksāmens	L16 S16
Soci5062	Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā		4							Eksāmens	L16 S16
Soci5064	Sociāli-psiholoģiskās intervences metodes darbā ar nebrīvprātīgu klientu		2							Eksāmens	L16 S16
Teol3001	Reliģiju problemātika sociālajā darbā				2					Eksāmens	L16 S16
SociP001	Brīvprātīgo darba vadīšana		2							Eksāmens	L16 S16
SDSK5120	Ievads tiesu psihiatrijā			2						Eksāmens	L16 S16
Soci1027	Sociālais darbs kopienā				2					Eksāmens	L16 S16
SociP041	Aktuālās sociālās problēmas laukos				2					Eksāmens	L16 S16
Soci3005	Vardarbības fenomens sociālajā darbā				2						
Brīvās izvēles daļa (C daļa)											
Kopā											

Kopā A daļa									
Vispārizglītojošie studiju kursi	8	6	2	0					
Nozares teorētiskie pamatkursi (profesionālo studiju programmām)	6	6	14	14					
Kopā B daļa									
Nozares profesionālās specializācijas kursi (profesionālo studiju programmām)	6	8	4	6					
Brīvās izvēles daļā (C daļā)	0	0	0	0					
Kopā	20	20	20	20					

Studiju kursu apraksti atrodami LU informācijas sistēmā <https://luis.lu.lv/pls/pub/kursi.startup?l=1>

3.7. Studiju programmas organizācija

Sociālā darba profesijas standartu veido trīs būtiski elementi, proti, zināšanas, prasmes un kompetences. Sociālā darba prasmes var aplūkot kā sava veida tiltu, kas vieno sociālā darba zināšanas un vērtības, pārveidojot tās kvalitatīvā pakalpojumā. Sociālā darba kompetences norāda, kas jāspēj sociālajam darbiniekam zināšanu un prasmju apguves rezultātā, tās veidojas teorētisko un praktisko studiju kompleksas apguves procesā, aktīvi iesaistoties mijiedarbībā studentiem un pasniedzējiem. Kā atsevišķas prasmes var minēt izzinošās, administratīvās, komunikatīvās, lēmumu pieņemšanas un resursu identificēšanas un izmantošanas prasmes. Savukārt, lai izvēlētos nepieciešamās prasmes, ir nepieciešamas zināšanas. No tā izriet, ka viens no sociālā darba izglītības pamatprincipiem ir cieša teorijas un prakses integrācija, kura tiek ņemta vērā gan veidojot programmas saturu, gan izmantojot atbilstošas apmācības metodikas.

Pašnovērtēšanas periodā tika ņemti vērā divgadīgās profesionālās programmas iepriekšējās akreditācijas ekspertu viedokļi par ieteicamajiem programmas pilnveidošanas virzieniem. Pastiprināta jaunāko teorijas un prakses sasniegumu apguve un tiek piedāvāta specializācija Latvijas aktuālo sociālo problēmu risinājumam.

Programmas organizācija ir elastīga, ar iespējām ieviest tajā nepieciešamās izmaiņas, ja tās tiek uzskatītas par lietderīgām. Šo lietderību, savukārt, nosaka divgadīgās programmas laikā gūtā atgriezeniskā saite no studentiem par atsevišķu kursu realizācijas kvalitāti un aktualitāti, kas ir īpaši svarīga, ņemot vērā, ka studenti var būt praktizējošie sociālie darbinieki ar zināmu pieredzi dažādās sociālā darba jomās.

Pašnovērtēšanas periodā pilnveidotā studiju programma ir solis pretī Latvijas valsts drošai un stabilai attīstībai, jo tā dod iespēju paaugstināt mūsu valsts sociālo pakalpojumu kvalitāti, lietderīgi izmantojot jau esošos resursus. Valsts prestižam ir īpaši nozīmīgi arī tas, ka šādus speciālistus sagatavo tāda līmeņa valsts augstskola, kāda ir Latvijas Universitāte.

Studiju procesā būtiska vieta ierādīta profesionālajām praksēm, kuras ir pavisam četras – katrā no pirmajiem diviem semestriem pa praksei un trešajā semestrī divas. Šāda pieeja studiju procesa organizēšanā ir saistīta ar augstām sociālā darbinieka profesijas standarta prasībām attiecībā uz zināšanām, prasmēm un iemaņām, kā arī ar to, ka šī studiju programma ir profesionālā – tātad, ar augstām prasībām ne tikai akadēmisko zināšanu jomā, bet arī prasmju un iemaņu apgūšanas jomā. Tieši profesionālā prakse un tās norises vērtējums katram studentam ir viņa profesionālās kompetences rādītājs. Tāpēc arī šī studiju procesa daļa pašnovērtējuma ziņojumā atspoguļota nedaudz detalizētāk. Visas prakses ir ietvertas studiju programmas A daļā – tātad, ir obligātas.

Jāatzīmē, ka prakses savā starpā ir saistītas, Profesionālajai praksei sociālajā darbā I (prakse I) un Profesionālajai praksei sociālajā darbā II (Prakse II) ir kopīgs mērķis, bet dažādi uzdevumi, tā pat ir Profesionālajai praksei sociālajā darbā III (Prakse III) un Profesionālajai praksei sociālajā darbā IV (Prakse IV) – kopīgs mērķis, dažādi uzdevumi un vērtēšana.

Pirmajā studiju semestrī studentiem ir kurss “Profesionālā prakse sociālajā darbā I”, kas ir informatīva prakse, kuras laikā studenti apmeklē sociālās institūcijas, vēro to specifisko darbību, kontaktējas ar sociālās institūcijas klientiem un piedalās diskusijās ar sociālā darba speciālistiem. Pirmās prakses beigu vērtējumu nosaka studenta piedalīšanās prakses semināros, uzdotie rakstiski darbi, prezentācijas, prakses vadītāja vērtējums.

Loģisks turpinājums šim studiju kursam ir studiju kurss “Profesionālā prakse sociālajā darbā II”, kura mērķis ir attīstīt studentam spējas analizēt, izprast sociālā darba speciālistu profesionālo darbību konkrētās sociālās institūcijās, lai studentiem veidotos dziļāka izpratne par sociālo darbu, sociālā darba speciālistu profesionālās darbības specifiku un problēmām Latvijā, uzklusot profesionāļu viedokli un pieredzi. Šajā otrās prakses laikā katram studentam ir jāintervē vismaz vienu sociālo darbinieku. Intervijas rezultāts ir intervijas protokols, kas iesniegts prakses vadītājam. Otrās prakses gala vērtējums veidojas, apkopojot informāciju par studentu vizītēm sociālajās institūcijās, par viņu piedalīšanos prakses semināros, par sociālā darbinieka interviju, prezentācijās, kā arī prakses vadītāja vērtējumus Universitātē.

Savukārt, loģisks turpinājums šim studiju kursam ir studiju kurss “Profesionālā prakse sociālajā darbā III”, kura mērķis ir teorētisko studiju un iepriekšējo prakšu laikā iegūto zināšanu, prasmju un iemaņu pilnveidošana darbā ar vienu sociālo gadījumu, kā arī saskatīt vides, politikas, ekonomikas, etnisko un kultūras īpatnību ietekmi uz sociālo problēmu. Šīs prakses laikā students veic patstāvīgu darbu ar vienu sociālo gadījumu, analizē konkrētas sociālās problēmas rašanās cēloņus un attīstību, vingrinās identificēt problēmu, piedāvā iespējamās sociālās problēmas risinājumus, izstrādājot intervences plānu, pielieto sociālā darba metodes un teorijas darbā ar sociālo gadījumu, ievērojot Latvijas sociālo darbinieku ētikas kodeksu. Trešās prakses gala vērtējums veidojas, apkopojot studenta sniegumu prakses dienasgrāmatas saturā, prakses semināros, prezentācijās, prakses atskaitē, kā arī ņemot vērā institūcijas prakses vadītāja vērtējumu.

Turpinājums šim studiju kursam ir studiju kurss “Profesionālā prakse sociālajā darbā IV”, kā jau iepriekš tika minēts, Prakse III un praksei IV ir kopīgs vispārējais mērķis – studentam veikt viena sociālā gadījuma intervenci. Prakses III ietvaros students iesāk darbu ar sociālo gadījumu – izvēlas prakses institūciju, vienojas par sadarbību ar prakses vadītāju

institūcijā, iepazīstas ar institūciju, uzsāk darbu pie sociālā gadījuma – vāc informāciju par sociālo gadījumu, sadarbojas ar klientu, formulē problēmu un izvirza intervences mērķi. Savukārt Praksē IV students turpina iesākto sociālo gadījumu risināt, uzmanība tiek pievērsta intervences plāna stādīšanai un realizēšanai, sociālā darba teoriju, metožu, lomu pielietošanai, analīzei un secinājumiem par veikto darbu. Arī šī kursa vērtējums veidojas, apkopojot studenta sniegumu prakses dienasgrāmatas saturā, prakses semināros, prezentācijās, prakses atskaitē, kā arī ņemot vērā institūcijas prakses vadītāja vērtējumu. Prakse IV tiek aizstāvēta komisijas priekšā, students prezentē sociālā gadījuma risināšanas gaitu.

Jāpiemin, ka Prakses III un Prakses IV mērķis un uzdevumi pašnovērtēšanas periodā ir nedaudz mainīti, tie ir virzīti uz studentu prasmju attīstīšanu darbā ar klientu un teoriju, metožu sasaistīšanu ar praksi. Studentiem līdz ar to ir iespēja teorētiskajosursos “Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni”, “Sociālā darba teorijas”, un „Saskarsme un supervīzija sociālajā darbā” iegūtās zināšanas pielietot praksē.

Prakse tiek saistīta arī ar specializāciju un iespēju izvēlēties prakses institūciju Valsts probācijas dienestā, pašvaldību sociālajos dienestos u.c. Jāatzīmē, ka tiek paplašināts prakses lauks, jo ir noslēgti vairāki sadarbības līgumi ar valsts un pašvaldību institūcijām. Tas dod studentiem plašākas iespējas attīstīt profesionālās prasmes dažādās sociālās sfērās, kā arī jau studiju laikā studentiem ir iespēja noskaidrot interesējošos mērķus grupu, ar kuru vēlētos saistīt savu profesionālo darbību pēc studiju beigšanas. Kā arī no prakses sadarbības institūcijām – prakses vadītājiem - veidojas ekspertu loks, kuri piedalās prakses novērtēšanā, palīdz analizēt un vērtēt teorijas sasaisti ar praksi, līdz ar to ir iespējams mainīt teorētisko kursu saturu.

Perspektīvā tiek plānoti semināri ar darba grupas prakses vadītājiem, lai nodrošinātu kvalitatīvāku prakses procesu un prakses vadītāja motivāciju institūcijā.

3.8. Studiju programmas praktiskā īstenošana

Studiju programmas kopējais apjoms ir 80 kredītpunkti un tā tiek realizēta kā pilna laika studijas 4 semestru apjomā..

Studijas programmas A daļa ar kopējo kredītpunktu apjomu 60 ietver profesionālās attīstības, psiholoģijas, sociālās politikas un likumdošanas studiju kursus. Studiju laikā plānota arī profesionālās prakses (A daļa), kuru apjoms ir 26 kredītpunkti un kuras paredz stažēšanos un aktīvo praksi sociālajās valsts, pašvaldību un nevalstiskajās institūcijās. SZF ir izveidojusies patstāvīga sadarbība ar dažādām prakses vietām.

B daļa paredz kursus 40 kredītpunktu apjomā, kurus studentiem ir iespēja izvēlēties atbilstoši savām profesionālajām interesēm.

Studiju noslēgumā tiek izstrādāts diplomdarbs, kura aizstāvēšana ietver arī profesionālās kvalifikācijas kontroli. Diplomdarbs tiek aizstāvēts komisijas priekšā, kuras sastāvā ir sociālā darba vadoši praktiķi un LU mācībspēki.

Programma ir izveidota, lai radītu iespēju padziļināt savas teorētiskās zināšanas, praktiskās iemaņas un kompetences sociālo un humanitāro specialitāšu beidzējiem, kuri ieinteresēti sociālajā darbā, kā arī visiem sociālajā sfērā strādājošiem, kuriem ir viena augstākā izglītība ne ar pamatdarbu saistītā specialitātē.

Lai nodrošinātu sociālā darba profesionālo zināšanu un iemaņu apgūšanu, prasmī praktiski pielietot apgūto teorētisko materiālu, mācību procesā tiek izmantotas teorētiskās lekcijas, semināri, praktiskie darbi, izbraukuma nodarbības sociālās institūcijās, interaktīvās pasniegšanas metodes – radošie grupu darbi un to prezentācijas, diskusijas, lomu un lietišķās spēles, gadījumu analīzes, prāta vētras un situāciju stimulācijas - , kā arī individuālais darbs bibliotēkās kursu kopsavilkumu, referātu, eseju rakstīšanai.

Visu studiju kursu ievadnodarbību laikā docētājs iepazīstina studentus ar kursa aprakstu un kursa prasībām, kā arī nosaka gala pārbaudījuma formu, tā izpildes veidus (mutvārdos, rakstveidā u.c.) un piedāvātos pārbaudījuma kārtošanas termiņus.

Konkrētās pasniegšanas metodes īpatsvars katrā kursā ir atkarīgs no tā kursa satura un mērķa un tas atspoguļojas kursu aprakstos. Taču kopējā vadlīnija ir vērsta uz to, ka 2 KP apjoma kursiem ne vairāk kā 75%, bet 4KP kursiem – ne vairāk kā 50% kontaktstundu laiks veltīts teorētiskām lekcijām un atlikušās kontaktstundas – kādai no aktīvās apmācības formām. Iespēju robežās tiek izmantotas Moodle e-studiju iespējas. Studentiem ir iespēja konsultēties gan konsultāciju laikā, gan pēc individuālas vienošanās un arī ar Skype un e-pasta starpniecību. Studenti augstu vērtē praktisko semināra nodarbību organizāciju ciešā sadarbībā ar nozares profesionāļiem. Prakses organizācija ļauj pieaugošā grūtības pakāpē secīgi apgūt sociālajā darbā pielietojamās prasmes un kompetences, kā arī trenēt savas patstāvīgā darba iemaņas un radošo pieeju.

3.9. Vērtēšanas sistēma

Galvenās studiju novērtēšanas formas ir:

- noteiktām prasībām atbilstoši izstrādāta diplomdarbapublika aizstāvēšana programmas noslēgumā eksaminācijas komisijas priekšā ;
- pie diplomdarba aizstāvēšanas ar speciālu rīkojumu tiek pielaisti tikai tie studenti, kuri ir sekmīgi nokārtojuši visas programmā paredzētās akadēmiskās saistības;

- rakstiskie vai mutiskie eksāmeni katra studiju kursa noslēgumā. Eksāmena formu izvēlas konkrētā kursa docētājs pēc saviem ieskatiem. Kursu gala atzīmi veido: eksāmena novērtējums– vismaz 10%; stappārbaudījums – ne mazāk kā 50%;
- sagatavoti semināri semestra gaitā, kuros tiek vērtēta studentu aktivitāte un kompetence;
- apkopojšie kontroldarbi par atsevišķām semestra gaitā izņemtām tēmām, kas izpaužas vai nu kā rakstisks zināšanu pārbaudes tests, vai kā gadījuma analīze, kur jāizmanto konkrētā kursā apgūtās zināšanas;
- projektdarbu, patstāvīgo darbu un grupu darbu prezentācijas;
- profesionālās prakses novērtējums atbilstoši kursu aprakstiem.

Visi programmā iekļautie studiju kursi noslēdzas ar eksāmenu. Ja studentam ir īpaši attaisnojoši iemesli, viņam ir tiesības uz sesijas pagarinājumu.

3.10. Studiju programmas izmaksas

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmā Sociālais darbs budžeta vietu skaits ir 10, kas ļauj uzņemt studentus katru otro studiju gadu. Pēc Profesionālā sociālā darba attīstības pamatnostādņem 2014.-2020. un Labklājības ministrijas informatīvās vēstules Nr. 58 Izglītības un zinātnes ministrijai apmaksātu budžeta vietu skaits tiks palielināts.

3.11. Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam, un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā

Studiju programma izstrādāta, pamatojoties uz Latvijas Republikas Augstskolu likumu, Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 41.pantu, kas nosaka tiesības veikt sociālo darbu tikai personām, kas ieguvušas otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību sociālajā darbā. Profesiju klasifikatorā (MK 18.05.2012. noteikumi 461 „Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām”) noteikti profesijas standarti. Kā atsevišķas prasmes jāmin izzinošās, administratīvās un komunikatīvās, lēmumu pieņemšanas un resursu identificēšanas un izmantošanas prasmes, kurām atbilstoši veidota programma, sniedzot zināšanas, prasmes un gala rezultātā nodrošinot sociālā darbinieka kompetenci programmas beidzējiem.

3.12. Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa un tādām pašām studiju virzienam atbilstošu Latvijas un vismaz divām Eiropas Savienības valstu atzītu augstskolu studiju programmām

Latvijā studijas sociālajā darbā notiek vairākās augstskolās: LU, Liepājas Pedagoģijas akadēmijā, Latvijas Evaņģēliski Luteriskajā Kristīgajā akadēmijā, Vadības un sociālā darba augstskolā „Attīstība”, Psiholoģijas augstskolā. Taču analogiska pēcdiploma studiju programma tiek realizēta tikai vēl Vadības un sociālā darba augstskolā „Attīstība”.

Latvijas Universitātes un Vadības un sociālā darba augstskolā “Attīstība” programmu salīdzinājums

Kritēriji salīdzinājumam	Latvijas Universitāte	Augstskola “Attīstība”
Iegūstamā kvalifikācija	sociālais darbinieks	sociālais darbinieks
Programmas apjoms	80kp	80kp
Programmas realizācijas laiks	4 semestri	4 semestri
Imatrikulācijas noteikumi	augstākā izglītība	augstākā izglītība
Programmas sadalījums pa blokiem	<ol style="list-style-type: none"> 1. profesionālā attīstība 2. psiholoģija 3. politika & likumdošana 4. pētniecība & plānošana 5. radniecīgie priekšmeti 	<ol style="list-style-type: none"> 1. sociālais darbs ar sociālo gadījumu 2. sociālais darbs ar grupu 3. sociālais darbs kopienā 4. cilvēktiesības sociālā darba praksē 5. sociālā politika 6. prakse sociālajā darbā ar mērķa grupām 7. sociālo problēmu integratīva izpēte un risinājumu projektēšana

Lai arī sociālā darba studiju programmas Eiropā tiek īstenotas gandrīz visās valstīs, pastāv atšķirības studiju satura un studiju organizācijas ziņā, kas ir skaidrojamas ar šo programmu izveides vēsturiskajiem apstākļiem, kā arī sociālā darba profesijas specifiku. Tā kā dažādu valstu sociālā politika un sociālās drošības sistēmas ir dažādas, variācijas ir novērojamas arī prasībās, ko katra valsts izvirza sociālo pakalpojumu sniedzējiem. Tai pašā laikā Starptautiskā sociālo darbinieku federācija (*International Federation of Social Workers*), kurā kā pilntiesīga locekle piedalās arī Latvijas Sociālo un aprūpes darbinieku asociācija, ir pieņēmusi vispārīgus standartus sociālo darbinieku profesijai. Šie profesijas standarti tika ņemti vērā, veidojot LU sociālā darba profesionālo studiju programmu.

Turpinājumā tiek piedāvāts divu Eiropas augstskolu- Gēteborgas Universitātes un Oslo Diakonijas Sociālā darba skolas programmu salīdzinājums ar LU piedāvāto sociālā darba

profesionālo studiju programmu (salīdzinājums veikts, izmantojot ECTS – *the European Credit Transfer System*).

Gēteborgas Universitātes (Zviedrija), Oslo Diakonijas Sociālā darba augstskolas (Norvēģija) un Latvijas Universitātes sociālā darba programmu salīdzinājums

Priekšmeti	Gēteborgas Universitāte (studiju laiks- 7 semestri)	Oslo Diakonijas Sociālā darba augstskola (studiju laiks- 6 semestri)	Latvijas Universitāte (studiju laiks- 4 semestri)
Tiesības un sociālā likumdošana	30 ECTS	18 ECTS	9 ECTS
Psiholoģija	30 ECTS	18 ECTS	21 ECTS
Sociālās zinātnes un pētniecība	(kopā ar soc.darba teorijām un metodēm)	54 ECTS	30 ECTS
Sociālā darba teorijas un metodes	105 ECTS	90 ECTS	33 ECTS
Prakse	30 ECTS	42 ECTS	39 ECTS
Diplomdarbs	15 ECTS	12 ECTS	15 ECTS
KOPĀ	210 ECTS	180 ECTS	120 ECTS

3.13. Studiju programmas SVID analīze

Darba devēju aptauja tika organizēta pārrunu veidā ar Valsts Probācijas dienesta, Labklājības ministrijas Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības departamenta, Sociālo darbinieku biedrības un Resursu centra sievietēm “Marta” pārstāvjiem. Darba devēji atzīmē specializācijas atbilstību Latvijas sociāli-ekonomiskajai situācijai. Apspriežot jautājumu par studiju programmas saturisko pusi, darba devēji pauda viedokli, ka studiju programma ir kvalitatīva, jo integrē dažādas zināšanas ; ka šīs programmas studentiem ir pieredze, viņi ir labi sagatavoti. Arī Valsts probācijas dienestā visaugstāk vērtē sociālos darbiniekus ar pieredzi, jo darbā uzsvars tiek likts uz uzvedības koriģējošām un pēc tam motivējošām programmām.

Eksperti vienprātīgi atzīst, ka divgadīgai sociālā darba studiju programmai ir **laba perspektīva**, lai paaugstinātu sociālo darbinieku profesionālo kvalifikāciju un padziļinātu zināšanas atsevišķās specializācijās. Tieši specializāciju veidošana ar dažādām mērķa grupām, varētu būt šī programmas tālākā attīstība.

Pie programmas **vājajām** pusēm var attiecināt:

- ierobežotu pašas jaunākās mācību metodiskās literatūras pieejamību, kas daļēji tiek kompensēta ar datu bāzēs atrodamajām publikācijām.

- grūtības rada starptautiskās studentu apmaiņas programmas LLP/Erasmus iespēju izmantošana studentu noslogojuma dēļ pamata darbos, kas neļauj viņiem uz veselu semestri pamest Latviju, lai studētu ārvalstīs.
- studiju programma sava specifiskā darba režīma dēļ (divas pilnas piektdienas un sestdienas mēnesī) nevar nodrošināt tik daudz vieslektoros, lai apmierinātu studentu lielo interesi par viņu vadītajām nodarbībām.

Pie programmas **stiprajām** pusēm var attiecināt:

- to, ka šī programma tiek īstenota Latvijas Universitātē, kas nostiprina šīs programmas un profesijas statusu un pietuvina to Eiropas līmenim. Vairumā Eiropas Savienības valstīs, sociālā darba studiju programmas tieši ir Universitātes kompetencē. Tas norāda, ka arī mūsu valstī ir nepieciešams turpināt attīstīt sociālā darba studiju programmu tieši Universitātes pārziņā, lai panāktu šīs profesijas prestiža līmeņa celšanos valstī, līdzīgi kā tas ir Eiropā;
- veiksmīgā studiju programmas darba organizācija, kas ļauj strādājošiem sociālajiem darbiniekiem veiksmīgi apvienot studijas ar saviem tiešajiem darba pienākumiem;
- nelielais studentu skaits grupās, kas ļauj īstenot individuālo pieeju studiju procesā, kas nodrošina katram studentam iespējas sasniegt vajadzīgo zināšanu līmeni sev aktuālajā sociālā darba jomā, lai pēc iespējas kvalitatīvāk veiktu savus tiešo darba pienākumus. Šāda individualizēta pieeja ļauj arī studentiem dalīties savstarpējā profesionālajā pieredzē un rezultātā iegūt gan dziļākas, gan plašākas zināšanas, ko atvieglo dažādu interaktīvu metožu pielietojums;
- veiksmīga ir pasniedzēju izveidotā komanda, kas sevī apvieno akadēmiskos docētājus un augsta līmeņa praktiķus, tādējādi nodrošinot šai specializācijai tik nozīmīgo teorijas un prakses pārklāšanos;
- programmas īstenošanai ir radīti optimāli darba apstākļi, pateicoties fakultātes materiāli tehniskajam un informatīvajam nodrošinājumam (datorklases, bibliotēka, mūsdienu tehnoloģijas uzskates materiālu izmantošanai);
- šī programma var tikt raksturota kā ļoti dinamiska, gatava mainīt savu struktūru, reaģējot uz studentu – sociālā darba praktiķu - pamatotajiem ierosinājumiem, vai, ņemot vērā citas būtiskas aktualitātes.

3.14. Informācija par studējošajiem

Ak.g.	1.gadā imatri- kulēto studentu skaits	Studentu skaits pa studiju gadiem		Kopā mācās	T.sk. par maksu	Absol- ventu skaits	Eksmatri- kulēto skaits (Atbirums)
		1.	2.				
2008./2009.	0	1	29	30	26	24	5
2009./2010.	11	12	1	13	2	1	5
2010./2011.	0	0	12	12	2	11	2
2011./2012.	0	0	0	0	0	0	0
2012./2013.	12	12	0	12	2	0	0

3.15. Studējošo aptaujas un to analīze

Studenti kā pozitīvu momentu atzīmē programmas docētāju izvirzītās prasības, kuras „ir pamatotas, vērstas uz izaugsmi”. Vairums studentu ir apmierināti. Kā risināmu jautājumu studenti min to, ka pieaugot programmas prasībām, arvien samazinās latviešu valodā esošas literatūras pieejamība, tā morāli noveco. Ļoti vērtīgs ieguvums ir studiju laikā izveidojušies kontakti, kas palīdz profesionālajā darbā.

„Tā kā esam jomas praktiķi no dažādām Latvijas vietām, katrs ar savu dzīves pieredzi un redzējumu par lietām, kas ļauj mums vienam otru bagātināt. Ka studijām tiek piesaistīti pasniedzēji ar praksi ne tikai par Latvijā notiekošiem procesiem – tas ļauj mums kā studentiem paplašināt redzējumu par profesionālo sociālo darbu. Ka studijas ir laika garam līdzīgas.”

Kā studiju pozitīvo pusi studenti min diskusijas auditorijā, bet iesaka jau pirms katras prakses uzsākšanas izveidot pārskatāmu prakses vietu sarakstu, lai būtu plašākas izvēles iespējas.

3.16. Absolventu aptaujas un to analīze

Absolventu veiksmīgā karjera un atsauksme par programmas apguves laikā iegūto zināšanu un prasmju nodarīto iedvesmo mācībspēkus turpināt darbu programmā.

Dažu programmas absolventu esošās darba vietas un amati:

- Inese Banceviča. Valsts sociālās aprūpes centra Rīga filiāles „Jugla” vadītāja,
- Arnis Bērziņš, Rīgas Domes Bērnu un jauniešu centra struktūrvienības “Ilga” vadītājs,
- Ieva Krusta, Biedrības "Rīgas pilsētas "Rūpju bērns", izpilddirektore;
- Gita Krūmiņa, vadītāja Latvijas Samariešu apvienības Krīzes centrā bērniem un sievietēm „Māras centrs”,
- Ruta Čaika, Rīgas Sociālais dienesta teritoriālā centra vadītāja.

Absolventi norāda uz nepieciešamību veidot tālākizglītības iespējas (kursus, seminārus, alternatīvas formas) tieši LU SZF, jo vēlas pilnveidot zināšanas savā fakultātē. Mainīgā sociālās drošības politika, jaunas progresīvas tendences profesionālā sociālā darba attīstībā prasa veidot tālākizglītības iespējas. Augstskolā iegūtās zināšanas un prasmes ir ļoti noderīgas, bet tās regulāri jāpilnveido.

3.17. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Semestra gaitā studentiem tiek dota iespēja piedalīties docēto studiju kursu novērtēšanā, gan aizklātā un anonīmā veidā, gan atklāti izsakot savu viedokli nodaļas vai studiju padomes rīkotājās sēdēs.

Fakultātē darbojas studentu pašpārvalde. Lai tiktu pārstāvētas fakultātes visu specialitāšu studentu intereses, studentu pašpārvaldes struktūra ir veidota tā, lai tajā līdzdarbotos aktīvākie pārstāvji no katras specialitātes, tai skaitā arī no sociālā darba profesionālās studiju programmas. Studentu pašpārvaldes pārstāvji ir arī fakultātes Domes sastāvā, viņi piedalās visās Domes sēdēs kur aktīvi aizstāv studentu intereses, izsaka savu viedokli par studiju procesu organizāciju, u.t.t.

Socioloģijas nodaļā visas nodaļas sēdes un sociālā darba profesionālo studiju padomes sēdes ir atvērtas, t.i., tajās ir iespēja piedalīties jebkuram nodaļas studentam gan kā pasīvam klausītājam, gan, lai aktīvi risinātu kādu noteiktu studentu problēmu. Šādu iespēju arī studenti izmanto, lai risinātu sev aktuālus jautājumus.

Saskaņā ar fakultātes kārtību, katram programmas mācībspēkam ir noteikti iknedēļas konsultāciju laiki, kad studentiem tiek dota iespēja ar lektoru, docentu vai profesoru strādāt individuāli. Ņemot vērā šīs programmas specifiku, tās studentiem tiek dota iespēja savu viedokļu izteikšanai un konsultāciju saņemšanai izmantot docētāju E-pasta pakalpojumus.

No teiktā izriet studējošo sistemātiska iespēja līdzdarboties studiju procesa pilnveidošanā.

3.18. Diploma pielikuma paraugs

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

Reģ. Nr. 3341000218

Raiņa bulvāris 19. Rīga, Latvija. LV-1586: tālr. 7034301. 7034320:
fakss 7034513: e-pasts lu@lanet.lv

Diploma pielikums atbilst Eiropas Komisijas, Eiropas Padomes un Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas (UNESCO/CEPES) izveidotajam paraugam. Pielikums ir sagatavots, lai sniegtu objektīvu informāciju un nodrošinātu kvalifikāciju apliecinošu dokumentu (piemēram, diplomu, sertifikātu) akadēmisku un profesionālu atzīšanu. Diploma pielikumā ir iekļautas ziņas par diplomā minētās personas sekmīgi pabeigto studiju būtību līmeni, kontekstu, saturu un statusu. Tajā neiekļauj norādes par kvalifikācijas novērtējumu un līdzvērtību, kā arī ieteikumus tā atzīšanai. Informāciju sniedz visās astoņās sadaļās. Ja kādā sadaļā informāciju nesniedz, norāda iemeslu.

DIPLOMA PIELIKUMS (Diploma Sērija BD A Nr. 0141)

1. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJAS IEGUVĒJU

1.1. Vārds: **Vārds**

1.2. Uzvārds: **Uzvārds**

1.3. Dzimšanas datums (diena/mēnesis/gads):

1.4. Studenta identifikācijas numurs vai personas kods:

2. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJU

2.1. Kvalifikācijas nosaukums:

Sociālais darbinieks

2.2. galvenā(s) studiju joma(s) kvalifikācijas iegūšanai:

Profesionālā attīstība, psiholoģiskie aspekti sociālajā darbā, politika un likumdošana, pētniecība un plānošana

2.3. Kvalifikācijas piešķirējas iestādes nosaukums un statuss:

Latvijas Universitāte, valsts akreditēta (06.08.1999.), valsts dibināta, universitāte

2.4. Studijas administrējošās iestādes nosaukums un statuss : **tā pati, kas minēta 2.3. punktā**

2.5. Mācību valoda un eksaminācijas valoda: **Latviešu**

3. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJAS LĪMENI

3.1. Kvalifikācijas līmenis: **Piektais Latvijas profesionālās kvalifikācijas līmenis un septītais Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūras (LKI) un Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras (EKI) līmenis**

3.2. Oficiālais programmas ilgums, programmas sākuma un beigu datums:

2 gadi pilna laika studiju, 80Latvijas kredītpunkti, 120 ECTS kredītpunkti, 05.09.2011.-02.07.2013.

3.3. Uzņemšanas prasības:

Bakalaura grāds vai augstākā profesionālā izglītība

4. ZIŅAS PAR STUDIJU SATURU UN REZULTĀTIEM

4.1. Studiju veids: *Pilna laika studijas*

4.2. Programmas prasības:

-apgūt teorētisku un praktisku kompetenci un profesionālās prasmes dažādās sociālā darba sfērās, mikro, mezo un makro līmenī; - apgūt zināšanas par sociālajiem, politiskajiem un ekonomiskajiem procesiem sabiedrībā un indivīda vietu tajos; sociālā darba teorijas un metodes, to izmantošanu darbā ar dažādām klientu grupām; sociālo likumdošanu, tiesiskos aspektus; nokārtot valsts pārbaudījumu kvalifikācijas iegūšanai 10 krp. Apjomā (15 ECTS), kas ietver rakstveida eksāmenu(2krp.) un diplomdarba izstrādi un aizstāvēšanu (8krp.); - pilnveidot sociālā darba profesionālo pieredzi prakses laikā dažādās valsts un nevalstiskās institūcijās.

4.3. Programmas sastāvdaļas un personas iegūtais novērtējums/atzīmes/kredītpunkti:

A DAĻA (OBLIGĀTĀ)			
<i>Kursa nosaukums</i>	<i>Kredītpunkti</i>	<i>ECTS kredīti</i>	<i>Vērtējums</i>
<i>Cilvēktiesības</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Vispārīgā sociālā politika</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Ievads sociālā darba studijās</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Saskarsme sociālajā darbā</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Ievads sociālā darba studijās</i>	2	3	7 (labi)
<i>Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni</i>	2	3	9 (teicami)
<i>Ievads studijās, pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā</i>	2	3	7 (labi)
<i>Sociālās drošība sistēma Latvijas</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Sociālā darba pamatteorijas</i>	2	3	8 (ļoti labi)
B DAĻA (IEROBEŽOTĀS IZVĒLES DAĻA)			
<i>Kursa nosaukums</i>	<i>Kredītpunkti</i>	<i>ECTS kredīti</i>	<i>Vērtējums</i>
<i>Gerontoloģija</i>	2	3	6 (gandrīz labi)
<i>Kvalitatīvās metodes sociālā darba pētījumos</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā</i>	2	3	7 (labi)
<i>Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām</i>	2	3	7 (labi))
<i>Sociālā darba projektu vadīšana</i>	2	3	7 (labi)
<i>Sociālais darbs kriminālās justīcijas jomā</i>	4	6	8 (ļoti labi)
<i>Sociāli-psiholoģiskās intervences metodes darbā</i>	2	3	6 (gandrīz labi)
<i>Reliģiju problemātika sociālajā darbā</i>	2	3	7 (labi))
<i>Brīvprātīgo darba vadīšana</i>	2	3	7 (labi)
<i>Ievads tiesu psihiatrijā</i>	2	3	8 (ļoti labi)
PRAKSE			
<i>Profesionālā prakse sociālajā darbā I</i>	6	9	7 (labi)
<i>Profesionālā prakse sociālajā darbā II</i>	6	9	8 (ļoti labi)
<i>Profesionālā prakse sociālajā darbā III</i>	10	15	8 (ļoti labi)

<i>Profesionālā prakse sociālajā darbā IV</i>	<i>14</i>	<i>21</i>	<i>8 (ļoti labi)</i>
VALSTS PĀRBAUDĪJUMI			
DIPLOMDARBS	10	15	10(izcili)
<i>Tēmas nosaukums: neredzīgu personu dzīves kvalitāte ilgstošas sociālās aprūpes un rehabilitācijas institūcijā</i>			
<i>Sociālā darba profesionālās studiju programmas kvalifikācijas eksāmens</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>8 (ļoti labi)</i>
<i>Kopējā atzīme</i>			<i>9 (teicami)</i>

4.4. Atzīmju sistēma un norādījumi par atzīmju iedalījumu:

Atzīme (nozīme)	Atzīmes īpatsvars šīs programmas absolventu vidū
10 (izcili)	4%
9 (teicami)	27%
8 (ļoti labi)	35%
7 (labi)	23%
6 (gandrīz labi)	10%
5 (viduvēji)	6%
4 (gandrīz viduvēji)	2%
3-1 (neapmierinoši)	0%

Kvalifikācijas īpašnieka vidējā svērtā atzīme: 7,67

4.5. Kvalifikācijas klase: "**Standarta**"

Kvalifikācijas klases "Standarta" piešķiršanas kritērijus sk. 6.1. punktā.

5. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJU

5.1. Turpmākās studiju iespējas:

Tiesības studēt maģistratūrā vai otrā līmeņa profesionālajās augstākās izglītības studiju programmās, kuras paredzētas studijām pēc bakalaura grāda ieguves

5.1. Profesionālais statuss:

***Nav paredzēts
piešķirt***

6. PAPILDINFORMĀCIJA

6.1. Sīkāka informācija:

Dotais diploms pielikums ir derīgs tikai kopā ar diplomu Nr.

Diploma pielikumu angļu valodā izsniedz Latvijas Universitāte.

Latvijas Universitātes profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programma „Sociālais darbs” ir akreditēta no 14.05.2013. līdz 28.05.2019.

Papildinājums punktam 4.4.

Kvalifikācijas īpašnieka vidējo svērto atzīmi rēķina pēc formulas: $av = \text{sum}(a \cdot f) / \text{sum}(f)$, kur: av – vidējā svērtā atzīme, a - studenta iegūtais vērtējums par katru programmas A un B daļas kursu, f - šā kursa apjoms kredītpunktos.

Papildinājums punktam 4.5.

Kvalifikācija klases "Standarta" piešķiršanas kritērijs: - izpildītas visas programmas prasības.

Piektais kvalifikācijas līmenis

- noteiktas nozares speciālista augstākā kvalifikācija, kas dod iespēju plānot un veikt arī zinātniskās pētniecības darbu attiecīgajā nozarē.

6.2. Papildinformācijas avoti:

Latvijas Universitāte

Raiņa bulvāris 19, Rīga, Latvija, LV-1586, fakss: 7225039;

Akadēmiskās Informācijas centrs (Latvijas ENIC/NARIC)

Vaļņu ielā 2, Rīga, Latvija, LV-1050, telefons: +371-67225155, fakss: +371-67221006

e-pasts: diplomu@aic.lv

7. PIELIKUMA APSTIPRINĀJUMS

7.1. Datums: 28.04.2013.

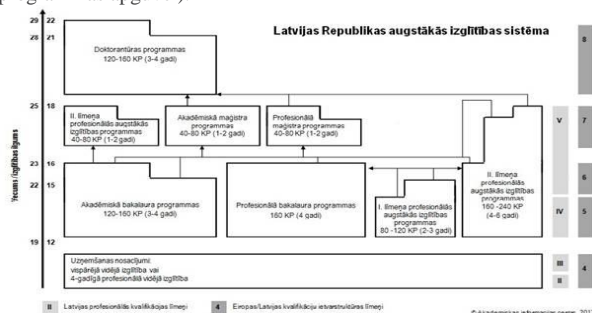
7.2. Paraksts un tā atšifrējums: _____A.Kangro

7.3. Pielikuma apstiprinātāja amats: LU mācību prorektors, prof.

7.4. Zīmogs vai spiedogs:

Atestāts par vispārējo vidējo izglītību vai diploms par profesionālo vidējo izglītību dod tiesības turpināt izglītību augstākās izglītības pakāpē.

Augstskolas/koledžas var noteikt arī specifiskas uzņemšanas prasības (piemēram, noteikt, kādi mācību priekšmeti jāapgūst vidusskolā, lai varētu iestāties konkrētajā augstskolā/koledžā attiecīgās studiju programmas apgūvei).

Saskaņā ar Latvijas normatīvajiem aktiem augstākās izglītības programmas ir iekļautas Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūrā (turpmāk – LKI) un atbilst Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras (turpmāk – EKI) astoņiem līmeņiem.

Augstāko izglītību apliecināšu izglītības dokumentu izvietojums LKI un EKI

Augstāko izglītību apliecināšu izglītības dokumenti	LKI un EKI līmenis
1. Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības diploms	5
1.1. Bakalaura diploms 1.2. Profesionālā bakalaura diploms 1.3. Profesionālās augstākās izglītības diploms, augstākās profesionālās kvalifikācijas diploms (otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, studiju ilgums pilna laika studijās – vismaz 4 gadi)	6
2. Maģistra diploms 2.1. Profesionālā maģistra diploms 2.2. Profesionālās augstākās izglītības diploms, augstākās profesionālās kvalifikācijas diploms (otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, kopējais pilna laika studiju ilgums – vismaz 5 gadi)	7
3. Doktora diploms	8

Augstākās izglītības sistēma ietver akadēmisko augstāko izglītību un profesionālo augstāko izglītību. Bakalaura un maģistra grādi pastāv gan akadēmiskajā, gan profesionālajā augstākajā izglītībā.

Akadēmiskās izglītības mērķis ir sagatavot patstāvīgai pētniecības darbībai, kā arī sniegt teorētisko pamatu profesionālai darbībai.

Bakalaura akadēmisko studiju programmu apjoms ir 120–160 kredītpunktu (turpmāk – KP)¹ (160–240 ECTS). Studiju ilgums pilna laika studijās ir seši līdz astoņi semestri (3–4 gadi).

Maģistra akadēmisko studiju programmas apjoms ir 40–80 KP (60–120 ECTS). Studiju ilgums pilna laika studijās ir 2 līdz 4 semestri (1–2 gadi). Kopējais pilna laika bakalaura un maģistra studiju ilgums nav mazāks par 5 gadiem.

Akadēmiskās izglītības programmas tiek īstenotas saskaņā ar valsts akadēmiskās izglītības standartu.

Profesionālās augstākās izglītības uzdevums ir īstenot padziļinātu zināšanu apguvi konkrētā nozarē, nodrošinot absolventa spēju izstrādāt vai pilnveidot sistēmas, produktus un tehnoloģijas un sagatavojot absolventu jaunrades, pētnieciskajam un pedagoģiskajam darbam šajā nozarē.

Bakalaura profesionālās studiju programmas nodrošina profesionālo kompetenci, šo programmu apjoms ir vismaz 160 KP (240 ECTS), tai skaitā obligātā prakse ≤ 26 KP (39 ECTS). Studiju ilgums pilna laika studijās ir vismaz astoņi semestri (4 gadi).

Maģistra profesionālo studiju programmu apjoms ir ne mazāk kā 40 KP (60 ECTS), tai skaitā obligātā prakse ≤ 6 KP (9 ECTS). Studiju ilgums pilna laika studijās ir vismaz divi semestri (1 gads).

Kopējais pilna laika bakalaura un maģistra studiju ilgums nav mazāks par 5 gadiem.

Abu veidu bakalaura grādu ieguvējiem ir tiesības stāties maģistrantūrā, bet maģistra grādu ieguvējiem – doktorantūrā. Maģistra grādam tiek pielīdzināti arī medicīnas, zobārstniecības un farmācijas profesionālajās

studijās iegūstamie grādi (5 un 6 gadu studijas), un to ieguvēji var turpināt studijas doktorantūrā.

Profesionālajā augstākajā izglītībā bez bakalaura un maģistra programmām pastāv vairāki citi programmu veidi.

• Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības (koledžas) studiju programmas, pēc kuru apguves iegūst ceturta līmeņa profesionālo kvalifikāciju (LKI 5.līmenis). Programmu apjoms ir 80–120 KP (120–180 ECTS), un tās pamatā ir paredzētas profesijas apgūvei, taču to absolventi var turpināt studijas otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmās.

• Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas, pēc kuru apguves iegūst piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju (LKI 6.–7.līmenis). Šīs programmas var būt vismaz 40 KP (60 ECTS) apjomā pēc bakalaura grāda ieguves vai vismaz 160 KP (240 ECTS) apjomā pēc vidējās izglītības ieguves. Abos gadījumos programmas ietver praksi un valsts pārbaudījumu, tai skaitā noslēguma darbu. Ja studiju programmas apjoms ir 160 KP (240 ECTS) un programma ietver bakalaura programmas obligāto daļu, tad absolventi iegūst tiesības stāties maģistrantūrā.

Doktorantūra. Kopš 2000.gada 1.janvāra Latvijā tiek piešķirts viena veida zinātniskais grāds – doktors. Uzņemšanai doktorantūrā ir nepieciešams maģistra grāds. Doktora grādu piešķir personai, kura sekmīgi nokārtojusi eksāmenus izraudzītajā zinātnes nozarē un pieredzējuša zinātnieka vadībā izstrādājusi un publiski aizstāvējusi promocijas darbu, kas satur oriģinālu pētījumu rezultātus un sniedz jaunas atziņas konkrētajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē. Promocijas darbu var izstrādāt triju līdz četrus gadu laikā doktorantūras studiju ietvaros augstskolā vai pēc atbilstoša apjoma patstāvīgu pētījumu veikšanas. Promocijas darbs var būt disertācija, tematiski vienota zinātnisko publikāciju kopa vai monogrāfija. Doktora grādu piešķir promocijas padome. Doktora grāda piešķiršanu pārrauga Ministru kabineta izveidota Valsts zinātniskās kvalifikācijas komisija.

Vērtēšanas sistēma. Studiju rezultātu sasniegšanas pakāpe tiek vērtēta 10 ballu sistēmā vai ar vērtējumu "ieskaitīts/neieskaitīts".

Studiju rezultātu apguves vērtējums 10 ballēs

Apguves līmenis	Vērtējums	Skaidrojums	Aptuvenā ECTS atzīme
ļoti augsts	10	izcili (<i>with distinction</i>)	A
	9	teicami (<i>excellent</i>)	A
	8	ļoti labi (<i>very good</i>)	B
augsts	7	labi (<i>good</i>)	C
	6	gandrīz labi (<i>almost good</i>)	D
	5	viduvēji (<i>satisfactory</i>)	E
vidējs	4	gandrīz viduvēji (<i>almost satisfactory</i>)	E/FX
	3–1	negatīvs vērtējums (<i>unsatisfactory</i>)	Fail

Kvalitātes nodrošināšana. Saskaņā ar Latvijas normatīvajiem aktiem augstskolas un koledžas var izsniegt valsts atzītus diplomus, ja studijas ir notikušas akreditētā augstskolā vai koledžā, akreditētā studiju programmā un augstskolai ir apstiprināta satversme, koledžai – nolikums. Lēmumu par studiju virzienu akreditāciju pieņem Studiju akreditācijas komisija, bet par augstskolas un koledžas akreditāciju – Augstākās izglītības padome.

Papildinformācija.

1. Par izglītības sistēmu – <http://www.izm.lv>
2. Par diplomu atzīšanu – <http://www.aic.lv>
3. Par studiju iespējām Latvijā – <http://studyinlatvia.lv>
4. Par augstskolu un programmu statusu – <http://www.aiknc.lv>
5. Par Eiropas valstu izglītības sistēmām un politiku – www.eurydice.org

¹ Kredītpunkts (KP) Latvijā definēts kā vienas nedēļas pilna laika studiju darba apjoms. Vienam studiju gadam paredzētais apjoms pilna laika studijās ir 40 kredītpunktu. Pārēķinot Eiropas Kredītu pārses sistēmas (ECTS- *European Credit Transfer System*) punktus, Latvijas kredītpunktu skaits jāreizina ar 1,5.

4. PROFESIONĀLĀ BAKALAURA STUDIJU PROGRAMMAS SOCIĀLAIS DARBS RAKSTUROJUMS

4.1. Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi

Sociālā darba profesionālās bakalaura studiju programmas mērķis ir nodrošināt otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības, profesionālā bakalaura grāda sociālajā darbā un piektā līmeņa profesionālās kvalifikācijas „Sociālais darbinieks” iegūšanu, sniegt nepieciešamo zināšanu, prasmju un vērtību bāzi kvalificētai profesionālajai darbībai sociālā darba jomā mikro, mezo un makro līmeņos un tālākai izglītībai.

Nepieciešamību pēc izglītotiem sociālajiem darbiniekiem Latvijā nosaka 31.10.2002. LR „Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums”, kas dod tiesības pildīt sociālā darbinieka profesionālos pienākumus tikai personām ar augstāko izglītību sociālajā darbā, un pastāvīgi augošais sociālo pakalpojumu piedāvājums iedzīvotājiem (Labklājības ministrijas Sociālo pakalpojumu reģistrā šobrīd reģistrējušies 782 pakalpojumu sniedzēji). Nozares darba devēju aptauja apliecina, ka darba tirgū pieprasījums pēc profesionāliem sociālajiem darbiniekiem saglabājās arī ekonomiskās krīzes apstākļos, kā arī izglītoti sociālie darbinieki ir nepieciešami Eiropas Savienības fondu līdzfinansēto projektu izstrādei un īstenošanai pašvaldībās un nevalstiskajā sektorā. Izglītoti sociālie darbinieki ir nozīmīgi Latvijas stratēģisko mērķu sasniegšanai labklājības un sabiedrības demokratizācijas jomās.

Studiju programmas uzdevumi ir:

1. nodrošināt iespēju apgūt profesiju atbilstoši LR profesiju klasifikatoram un apstiprinātajam sociālā darbinieka profesijas standartam, sagatavot augsti kvalificētus un konkurēt spējīgus sociālos darbiniekus LR sociālās sfēras vajadzībām;
2. attīstīt sociālajā darbā nepieciešamo teorētisko zināšanu, prasmju un vērtību bāzi darbam indivīda, ģimenes, grupas, kopienas un sabiedrības līmenī;
3. veidot izpratni par sociālā darba teorijas un prakses ciešo saistību, nodrošinot apgūto zināšanu pielietošanu praktiskajā darbībā;
4. attīstīt studentos prasmes un iemaņas strādāt saskaņā ar sociālo darbinieku profesionālās ētikas kodeksu;
5. veicināt studentos interesi par tālākizglītības un profesionālās kvalifikācijas celšanu.

Latvijas Republikas 31.10.2002. „Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma” 41.pants nosaka, ka tiesības pildīt sociālā darbinieka profesionālos pienākumus ir personām ar augstāko akadēmisko vai profesionālo izglītību sociālajā darbā. Pašvaldībās tiek veidotas jaunas darba vietas sociālā darba speciālistiem. Likums nosaka arī nepieciešamo sociālo darbinieku skaitu pašvaldībās, kas ir 1 sociālā darba speciālists uz 1000 iedzīvotājiem.

Jāatzīmē, ka lai arī pašvaldības ir nozīmīgākais darba devējs sociālā darba speciālistiem, šie speciālisti strādā arī valsts un nevalstisko organizāciju sociālo pakalpojumu un tiesību aizsardzības institūcijās. Dati apliecina sociālo darbinieku izglītošanas nepieciešamību, lai pašvaldības spētu nodrošināt vienu no 19.05.1994. likumā „Par pašvaldībām” noteiktajām tās pastāvīgajām funkcijām – sociālās palīdzības un aprūpes nodrošināšanu dažādām iedzīvotāju grupām, kā arī Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteiktos pienākumus.

Saskaņā ar Augstskolu likumu (59.² pantu (Studijas ārpus studiju programmām) un Ministru Kabineta 10.01.2012. noteikumiem Nr.36), katram studentam ir iespēja savā iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē iegūtas zināšanas, prasmes un iemaņas atzīt kā studiju kursus, Latvijas Universitātē šo kārtību nosaka „Nolikums par iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu novērtēšanu un atzīšanu” (LU Senāta 26.03.2012. lēmums Nr.201).

4.2. Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti

Studiju programmas plānotie rezultāti:

1. Zināšanas

1.1. Zina sociālā darba vēsturisko attīstību, attīstības tendences mūsdienās, izprot sociālā darba multidisciplināro raksturu;

1.2. Izprot un spēj analizēt sociālā darba teorētisko bāzi, pieeju daudzveidību;

1.3. Prot izskaidrot sociālā darba intervences līmeņu (mikro, mezo un makro) atšķirības un specifiku;

1.4. Spēj izvēlēties metodes un tehnikas sociālajam darbam ar indivīdu, ģimeni, grupām, kopienu un sabiedrību kopumā;

1.5. Izprot un prot identificēt sociālās problēmas, raksturot sociālā darba mērķa grupu problēmas;

1.6. Zina sociālās politikas procesu, sociālās drošības sistēmu un sociālo tiesību īstenošanas iespējas;

1.7. Zina projektu izstrādes un īstenošanas posmus, finansējuma iegūšanas iespējas;

1.8. Spēj stratēģiski un analītiski formulēt un risināt sociālā darba nozares problēmas;

1.9. Spēj izstrādāt teorētiska un empīriskā pētījuma dizainu.

2. Prasmes

2.1. Spēj izvēlēties konkrētajai situācijai atbilstošāko sociālā darba teoriju un pielietot to sociālā darba procesā;

2.2. Spēj pielietot metodes un tehnikas sociālajā darbā atbilstoši iejaukšanās līmenim un sociālā darba procesa posmam;

2.3. Pārvalda komunikācijas un intervēšanas prasmes;

2.4. Prot iegūt, atlasīt un apstrādāt profesionālo pienākumu veikšanai nepieciešamo informāciju;

2.5. Spēj analizēt sociālās problēmas sociālo procesu kontekstā, plānot un īstenot atbilstošu intervenci;

2.6. Prot strādāt komandā un vadīt komandas darbu;

2.7. Spēj izstrādāt projekta pieteikumu;

2.8. Prot veikt teorētisku un empīrisku pētījumu, prezentēt pētījumu rezultātus.

3. Attieksmes un kompetences

3.1. Izprot profesionālo ētiku un prot risināt ētiskās dilemmas;

3.2. Darbībā īsteno profesionālās vērtības un ētikas principus;

3.3. Sadarbību balsta uz savstarpējas cieņas ievērošanu un viedokļu dažādības toleranci;

3.4. Profesionālajā darbībā ir radoši un inovatīvi;

3.5. Izprot sociālā darbinieka profesionālās pilnveides nozīmi kvalitatīvu pakalpojumu nodrošināšanā;

3.6. Ir motivēti tālākizglītibai un sistemātiskai profesionālās kvalifikācijas pilnveidei.

Studiju programmas īstenošanā pamatā plānots iesaistīt LU SZF Socioloģijas nodaļas pasniedzējus, atsevišķus kursus docēs SZF Komunikācijas studiju nodaļas un SZF Politikas zinātņu nodaļas, kā arī LU Medicīnas fakultātes, LU Juridiskās fakultātes un LU Ekonomikas un vadības fakultātes akadēmiskais personāls. Tā kā sociālā darba studiju programma ir profesionālās augstākās izglītības studiju programma, tad studiju kursu pasniegšanā tiks iesaistīti nozares praktiķi, kas nodrošinās studiju programmas saikni ar sociālā darba praksi, tās attīstības tendencēm. Sociālā darba praktiķi tiek piesaistīti kā stundu pasniedzēji. Kopumā programmā ir paredzēts nodarbināt 27 personas, no kuriem 17 strādā LU pamatdarbā, un tās visas ir ievēlētas akadēmiskajos amatos. No ievēlētā akadēmiskā personāla 13personām ir doktora grāds.

Socioloģijas nodaļas profesori un docētāji veic zinātnisko un pētniecisko darbu, vada un piedalās Sociālo un politisko pētījumu institūta (SPPI) projektos, Latvijas Zinātnes Padomes (LZP) grantos, LU pētnieciskajos projektos, starptautiskos pētījumu projektos, tai skaitā ES 6.ietvara projektos, ES struktūrfondu ietvaros īstenotajos projektos, veic

starptautisku organizāciju, Latvijas valsts pārvaldes iestāžu un dažādu organizāciju pasūtītus pētījumus. Pasniedzēji piedalās arī Pārskatu par tautas attīstību Latvijā sagatavošanā. Mācībspēku pētnieciskās darbības rezultāti tiek izmantoti studiju kursu satura pilnveidē, kā arī jaunu studiju kursu izstrādē. Akadēmiskais personāls katru gadu LU gadskārtējās konferences ietvaros organizē atsevišķu sekciju socioloģijas zinātnes apakšnozarē sociālā politika un sociālā darba organizācija. Sekcijas darbā ar priekšlasījumiem aicina piedalīties studentus, absolventus un sociālā darba praktiķus, tā nodrošinot komunikācijas un sadarbības iespējas pasniedzēju, studentu un nozares praktiķu starpā. Līdzīgi arī nozares praktiskas ievirzes konferencēs un semināros programmas pasniedzēji tiek aicināti uzstāties, bet studenti piedalīties kā klausītāji. Šāda sadarbība palīdz studentiem labāk orientēties sociālā darba pētniecībā, aktualitātēs un organizāciju tīklojumā, kā arī iegūt papildus specifiskas zināšanas, kuras nepiedāvā studiju programma. Mācībspēku pētnieciskās darbības rezultāti tiek izmantoti studiju kursu satura pilnveidē.

Akadēmiskā personāla sastāvs

Grāds Amats (ievēlēts LU)	Ar doktora grādu (skaits)	Ar maģistra grādu (skaits)	Kopā
Profesori	3	-	3
Asociētie profesori	5	-	5
Docenti	4	-	4
Lektori	1	4	5
Asistenti	-	-	-
Kopā	13	4	17

Programmas realizācijā iesaistīto mācībspēku saraksts

	Vārds	Uzvārds	Grāds	Amats	Statuss LU
31.	Evija	Apine	Mag. soc. d.	lektore	Pamata darba vieta
32.	Ināra	Baranovska	Mg. sc. soc.	pasniedzēja	Blakus darba vieta
33.	Baiba	Bela	Dr. sc. soc.	asoc.prof.	Pamata darba vieta
34.	Evija	Eglīte	Mg.paed.	pasniedzēja	Blakus darba vieta
35.	Valdis	Folkmanis	Dr. med.	asoc.prof.	Pamata darba vieta
36.	Ivars	Ījabs	Dr. sc. pol.	docents	Pamata darba vieta
37.	Astra	Jansone	Augstākā izglītība	pasniedzēja	Blakus darba vieta
38.	Ramona	Kokina	Mag. soc.d.	pasniedzēja	Blakus darba vieta
39.	Ilze	Koroļeva	Dr. sc. soc.	pasniedzēja	Blakus darba vieta
40.	Arturs	Kučs	Dr.iur.	asoc.prof.	Pamata darba vieta
41.	Jevgenija	Kutasina	Dr.philol.	docente	Pamata darba vieta
42.	Vladimirs	Kuzņecovs	Dr.med.	asoc. prof.	Pamata darba vieta

43.	Skaidrīte	Lasmane	Dr. phil.	profesore	Pamata darba vieta
44.	Ieva	Lāss	Mg. soc. d.	pasniedzēja	Blakus darba vieta
45.	Vija	Melbārde	Mg.paed.	lektore	Blakus darba vieta
46.	Agita	Misāne	Mg.	lektore	Pamata darba vieta
47.	Mareks	Niklass	Dr. sc. soc.	lektors	Pamata darba vieta
48.	Līga	Rasnača	Dr. sc. soc.	docente	Pamata darba vieta
49.	Iveta	Reinholde	Dr.sc.pol.	asoc.prof.	Pamata darba vieta
50.	Evija	Sedvalde	Mg. soc. d.	pasniedzēja	Blakus darba vieta
51.	Anna	Stepčenko	Dr.phil.	docente	Pamata darba vieta
52.	Rolands	Tjarve	Mg.sc.kom.	lektors	Pamata darba vieta
53.	Ineta	Tunne	Dr.psych.	pasniedzēja	Blakus darba vieta
54.	Modrīte	Vucāne	Mg.soc.	lektore	Pamata darba vieta
55.	Brigita	Zepa	Dr. sc. soc.	profesore	Pamata darba vieta
56.	Linda	Zīverte	Mg. sc. soc.	pasniedzēja	Blakus darba vieta
57.	Aija	Zobena	Dr. sc. soc.	profesore	Pamata darba vieta

4.3.Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai

Studiju programma atbilst Latvijas Universitātes Satversmē formulētajam darbības mērķim un uzdevumiem. Lai sekmētu Latvijas valsts attīstību, ir nepieciešama sociālo problēmu izpēte un risināšana mikro, mezo un makro līmeņos, un profesionālā bakalaura studiju programma „Sociālais darbs” nodrošināja un nodrošinās kompetentu speciālistu sagatavošanu sociālo problēmu risināšanai un sociālās attīstības sekmēšanai atbilstoši starptautiski atzītai praksei, kur vairumā Eiropas Savienības valstu sociālā darba studiju programmas ir universitāšu kompetencē. Tas norāda, ka arī Latvijas Universitāte seko citu Eiropas universitāšu labajam piemēram, īstnodama studiju programmas sociālajā darbā.

Sociālā darba studijām ir multidisciplinārs raksturs, studiju programma ietver citu zinātņu nozaru studiju kursus, kā arī nodrošina kompetenču apguvi multikulturālu sabiedrību izpētei un problēmu risināšanai. Uz studiju programmas bāzes ir iespējams izstrādāt tālākizglītības studiju programmas sociālā darba praktiķiem.

Sociālā darba studijām ir izveidota cieša sadarbība ar nozares praktiķiem, darba devējiem un tā ir orientēta uz darba tirgus vajadzībām. Studiju programmas saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares aktualitātēm.

Studiju programma sekmē socioloģijas zinātnes nozares sociālās politikas un sociālā darba organizācijas apakšnozares attīstību, tādējādi vairojot LU centienus būt par mācību iestādi, kas sagatavo valstij nozīmīgu un pieprasītu profesiju pārstāvjus.

4.4.Prasības, uzsākot studiju programmu

Tiesības pretendēt uz studijām profesionālā bakalaura studiju programmā „Sociālais darbs” būs personām, kurām ir vidējā izglītība:

1) Personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību, sākot ar 2004.gadu, nepieciešams centralizēto eksāmenu (CE) vērtējums latviešu valodā un svešvalodā (angļu vai franču vai vācu valoda);

2) Personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2003.gadam (ieskaitot), kā arī personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs vai personām ar īpašām vajadzībām, konkursa kritērijs ir sekmīgs vērtējums (ne zemāks par 4) vidējās izglītības dokumentā priekšmetos latviešu valoda un literatūra un svešvaloda (angļu vai vācu vai franču valoda) un vidējās izglītības dokumenta visu mācību priekšmetu gada vidējā atzīme.

Studiju programmas mērķauditorija ir personas ar vidējo izglītību, kā arī personas ar 1. līmeņa profesionālo augstāko izglītību un sociālā darba speciālista profesionālo kvalifikāciju sociālajā aprūpē, sociālajā rehabilitācijā vai sociālās palīdzības organizēšanā. Reflektanti ar pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību tiek uzņemti studiju turpināšanai 3. studiju gadā, atbilstoši iepriekš apgūtās studiju programmas salīdzinājumam ar profesionālā bakalaura studiju programmas „Sociālais darbs” saturu.

4.5. Studiju turpināšanas iespējas un finansiālās garantijas

Profesionālā bakalaura studiju programmai „Sociālais darbs” bija noslēgts sadarbības līgums ar radniecīgi tuvāko sociālā darba studiju programmu izglītības ieguves iestādi - Vadības un sociālā darba augstskolu „Attīstība”, diemžēl ESF projektā „Augstākās izglītības studiju programmu izvērtēšana un priekšlikumi kvalitātes paaugstināšanai” (Nr.2011/0012/1DP/1.1.2.2.1./11/IPIA/VIAA/001) augstskola nav piedalījies un līdz ar to arī programma arī nav akreditēta, tāpēc šobrīd tiek dibināti jauni kontakti ar Liepājas Universitāti par līguma slēgšanu, kas studējošajiem nodrošinātu studiju turpināšanas garantijas.

4.6.Studiju programmas plāns

Profesionālā bakalaura studiju programmas "Sociālais darbs" pilna laika klātie (8 semestri)

Kursa kods	Kursa nosaukums	1.gads		2.gads		3.gads		4.gads		Kopā	Pārbaudes veids	Lekcijas, semināri
		1.s.	2.s.	3.s.	4.s.	5.s.	6.s.	7.s.	8.s.			
Obligātā daļa (A daļa)												
Vispārizglītojošie studiju kursi												
KomZ3144	Ievads komunikācijas zinātnē	2								2	Eksāmens	L-15;S-17
Filz1049	Filozofijas pamati	2								2	Eksāmens	L-24;S-8
Psih1001	Ievads psiholoģijā	4								4	Eksāmens	L-52;S-12
Soci1025	Ievads studijās, pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā	2								2	Eksāmens	L-24;S-8
Soci1030	Ievads socioloģijā	2								2	Eksāmens	L-32
Psih2024	Attīstības psiholoģija			4						4	Eksāmens	L-48;S-16
JurZ1118	Ievads tiesību zinātnēs		4							4	Eksāmens	L-40;S-24
Nozares teorētiskie pamatkursi												
SociP100	Ievads sociālajā darbā	4								4	Eksāmens	L-56;S-8
Soci1033	Ievads socioloģisko pētījumu metodēs un organizācijā		2							2	Eksāmens	L-24;S-8
Medi4025	Psihiatrijas pamati						2			2	Eksāmens	L-28;S-4
Filz2003	Sociālā darba ētika un vērtības			2						2	Eksāmens	L-24;S-8
SociP003	Sociālā darba metodes un process			4						4	Eksāmens	L-41;S-23
Soci2042	Saskarsme sociālajā darbā		4							4	Eksāmens	L-32;S-32
Soci1260	Sociālā politika				4					4	Eksāmens	L-42;S-22
Soci4010	Sociālā darba teorijas				4					4	Eksāmens	L-36;S-28
JurZ2059	Sociālā aizsardzība					2				2	Eksāmens	L-24;S-8
SociP005	Sociālā darba projektu vadīšana								4	4	Eksāmens	L-40;S-24
Soci1007	Kursa darbs I			2						2	Aizstāvēšana	
Soci2009	Kursa darbs II				2					2	Aizstāvēšana	
Nozares profesionālās specializācijas kursi												
Prakse												
Soci1043	Prakse I		6							6	Aizstāvēšana	
SociP004	Prakse II					10				10	Aizstāvēšana	
SociP007	Prakse III							10		10	Aizstāvēšana	
Valsts pārbaudījums												

SociP006	Diplomdarba izstrāde I							4	4	Aizstāvēšana	
SociP008	Diplomdarba izstrāde II							6	6	Aizstāvēšana	
Soci1040	Valsts pārbaudījums sociālajā darbā (eksāmens)							2	2	Eksāmens	
Obligātās izvēles daļa (B daļa)											
Nozares profesionālās specializācijas kursi											
Valo1012 / Valo1023	Angļu valoda I / Vācu valoda I	2							2	Eksāmens	Saskaņā ar kursu aprakstiem
Valo1022 / Valo1024	Angļu valoda II / Vācu valoda II		2						2	Eksāmens	Saskaņā ar kursu aprakstiem
SociP001	Brīvprātīgo darba vadīšana					2			2	Eksāmens	L-30;S-2
JurZ1002	Cilvēktiesības		2						2	Eksāmens	L-24;S-8
Ekon1021	Ekonomikas teorijas pamati	4							4	Eksāmens	L-32;S-32
Soci1024	Elektroniskie resursi un meklēšana		2						2	Eksāmens	L-16;S-16
Soci3100	Ģimenes socioloģija			2					2	Eksāmens	L-25;S-7
SDSK2030	Ģimene kā sistēma				2				2	Eksāmens	L-22;S-10
Psih2002	Krīzes psiholoģija					2			2	Eksāmens	L-16;S-16
Soci2041	Kvalitatīvās pētījumu metodes sociālajās zinātnēs			2					2	Eksāmens	L-20;S-12
Soci2012	Kvantitatīvās socioloģisko pētījumu metodes			2					2	Eksāmens	L-20;S-12
Soci2004	Latvijas sociālās drošības sistēma						4		4	Eksāmens	L-38;S-26
PolZ1042	Mūsdienu demokrātijas pamatproblēmas	2							2	Eksāmens	L-32
PolZ3024	Organizāciju teorija					2			2	Eksāmens	L-24;S-8
Soci4005	Pētījumi sociālajā darbā							2	2	Eksāmens	L-16;S-6
Soci2013	Psihosociālais darbs					2			2	Eksāmens	L-21;S-11
Teol3001	Reliģiju problemātika sociālajā darbā						2		2	Eksāmens	L-26;S-6
Soci2003	Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni I				2				2	Eksāmens	L-18;S-14
Soci3001	Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni II				2				2	Eksāmens	L-22;S-10

SocP013	Sociālais darbs ar grupu					2				2	Eksāmens	L-24;S-8
SociP009	Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām		2							2	Eksāmens	L-32
Soci1038	Sociālais darbs ar vielu atkarīgām personām						2			2	Eksāmens	L-22;S-10
Soci1027	Sociālais darbs kopienā					4				4	Eksāmens	L-46;S-18
SociP010	Sociālais darbs makrolīmenī						2			2	Eksāmens	L-22;S-10
SociP011	Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā						2			2	Eksāmens	L-25;S-7
Soci4004	Sociālais darbs paliatīvajā aprūpē						2			2	Eksāmens	L-18;S-14
Soci3027	Sociālā gerontoloģija					2				2	Eksāmens	L-30;S-2
Medi1028	Sociālās medicīnas pamati				2					2	Eksāmens	L-16;S-16
Peda2112	Sociālā pedagogija			4						4	Eksāmens	L-48;S-16
Psih2036	Sociālā psiholoģija				4					4	Eksāmens	L-32;S-32
Soci2020	Sociālo programmu īstenošana un novērtēšana								2	2	Eksāmens	L-20;S-12
VadZP012	Sociālo pakalpojumu kvalitātes vadība								2	2	Eksāmens	L-22;S-10
Soci2055	Socioloģiskā politikas analīze						2			2	Eksāmens	L-20;S-12
Soci4016	Supervīzija sociālajā darbā I							2		2	Eksāmens	L-28;S-4
Soci2027	Supervīzija sociālajā darbā II							2		2	Eksāmens	L-4;S-28
VadZ1023	Uzņēmējdarbības pamati						2				Eksāmens	L-16;S-16
Soci3005	Vardarbības fenomens sociālajā darbā			2						2	Eksāmens	L-28;S-4
Kopā A daļā												
		16	16	12	10	12	2	14	12	94		
	t.sk. Vispārizglītojošie studiju kursi	12	4	4	0	0	0	0	0	20		
	Nozares teorētiskie pamatkursi	4	6	8	10	2	2	0	4	36		
	Nozares profesionālās specializācijas kursi	0	6	0	0	10	0	14	8	38		
	Kopā B daļā											
	Nozares profesionālās specializācijas kursi	4	2	8	8	8	16	6	8	60		
	Brīvās izvēles daļā (C daļā)	0	2	0	2	0	2	0	0	6		
	Kopā programmā	20	20	20	20	20	20	20	20	160		

Profesionālā bakalaura studiju programmas "Sociālais darbs" nepilna laika klātienes forma (8 semestri)

Kursa kods	Kursa nosaukums	1.gads		2.gads		3.gads		4.gads		5.gads	Ko pā	Pārbaudes veids
		1.s.	2.s.	3.s.	4.s.	5.s.	6.s.	7.s.	8.s.	9.s.		
Obligātā daļa (A daļa)												
Vispārizglītojošie studiju kursi												
KomZ3144	Ievads komunikācijas zinātnē	2									2	Eksāmens
Filz1049	Filozofijas pamati	2									2	Eksāmens
Psih1001	Ievads psiholoģijā	4									4	Eksāmens
Soci1025	Ievads studijās, pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā	2									2	Eksāmens
Soci1030	Ievads socioloģijā					2					2	Eksāmens
Psih2024	Attīstības psiholoģija			4							4	Eksāmens
JurZ1118	Ievads tiesību zinātnēs					4					4	Eksāmens
Nozares teorētiskie pamatkursi												
SociP100	Ievads sociālajā darbā	4									4	Eksāmens
Soci1033	Ievads socioloģisko pētījumu metodēs un organizācijā		2								2	Eksāmens
Medi4025	Psihiatrijas pamati			2							2	Eksāmens
Filz2003	Sociālā darba ētika un vērtības					2					2	Eksāmens
SociP003	Sociālā darba metodes un process					4					4	Eksāmens
Soci2042	Saskarsme sociālajā darbā						4				4	Eksāmens
Soci1260	Sociālā politika						4				4	Eksāmens
Soci4010	Sociālā darba teorijas						4				4	Eksāmens
JurZ2059	Sociālā aizsardzība			2							2	Eksāmens
SociP005	Sociālā darba projektu vadīšana									4	4	Eksāmens
Soci1007	Kursa darbs I			2							2	Aizstāvēšana
Soci2009	Kursa darbs II				2						2	Aizstāvēšana
Nozares profesionālās specializācijas kursi												
Prakse												
Soci1043	Prakse I		6								6	Aizstāvēšana
SociP004	Prakse II				10						10	Aizstāvēšana
Soci3035	Prakse III							10			10	Aizstāvēšana
Valsts pārbaudījums												
SociP006	Diplomdarba izstrāde I								4		4	Aizstāvēšana
SociP008	Diplomdarba izstrāde II									6	6	Aizstāvēšana
Soci1040	Valsts pārbaudījums sociālajā darbā (eksāmens)									2	2	Eksāmens
Obligātās izvēles daļa (B daļa)												

Nozares profesionālās specializācijas kursi											
Valo1012 / Valo1023	Angļu valoda I / Vācu valoda I	2								2	Eksāmens
Valo1022 / Valo1024	Angļu valoda II / Vācu valoda II		2							2	Eksāmens
SociP001	Brīvprātīgo darba vadīšana							2		2	Eksāmens
JurZ1002	Cilvēktiesības		2							2	Eksāmens
Ekon1021	Ekonomikas teorijas pamati	4								4	Eksāmens
Soci1024	Elektroniskie resursi un meklēšana		2							2	Eksāmens
Soci3100	Ģimenes socioloģija						2			2	Eksāmens
SDSK2030	Ģimene kā sistēma				2					2	Eksāmens
Psih2002	Krīzes psiholoģija				2					2	Eksāmens
Soci2041	Kvalitatīvās pētījumu metodes sociālajās zinātnēs				2					2	Eksāmens
Soci2012	Kvantitatīvās socioloģisko pētījumu metodes				2					2	Eksāmens
Soci2004	Latvijas sociālās drošības sistēma						4			4	Eksāmens
PolZ1042	Mūsdienu demokrātijas pamatproblēmas				2					2	Eksāmens
PolZ3024	Organizāciju teorija			2						2	Eksāmens
Soci4005	Pētījumi sociālajā darbā							2		2	Eksāmens
Soci2013	Psihosociālais darbs						2			2	Eksāmens
Teol3001	Reliģiju problemātika sociālajā darbā							2		2	Eksāmens
Soci2003	Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni I				2					2	Eksāmens
Soci3001	Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni II				2					2	Eksāmens
SocP013	Sociālais darbs ar grupu				2					2	Eksāmens
SociP009	Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām		2							2	Eksāmens
Soci1038	Sociālais darbs ar vielu atkarīgām personām						2			2	Eksāmens
Soci1027	Sociālais darbs kopienā							4		4	Eksāmens
SociP010	Sociālais darbs makrolīmenī								2	2	Eksāmens
SociP011	Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā							2		2	Eksāmens
Soci4004	Sociālais darbs paliatīvajā aprūpē						2			2	Eksāmens
Soci3027	Sociālā gerontoloģija			2						2	Eksāmens
Medi1028	Sociālās medicīnas pamati				2					2	Eksāmens
Peda2112	Sociālā pedagoģija			4						4	Eksāmens
Psih2036	Sociālā psiholoģija		4							4	Eksāmens
Soci2020	Sociālo programmu īstenošana un novērtēšana								2	2	Eksāmens
VadZP012	Sociālo pakalpojumu kvalitātes vadība								2	2	Eksāmens
Soci2057	Supervīzija sociālajā							2		2	Eksāmens

	darbā I											
Soci2027	Supervīzija sociālajā darbā II							2			2	Eksāmens
VadZ1023	Uzņēmējdarbības pamati			2							2	Eksāmens
Soci3005	Vardarbības fenomens sociālajā darbā								2		2	Eksāmens
Kopā A daļā		14	8	10	12	12	12	10	4	12	94	
t.sk. Vispārīzglītojošie studiju kursi		10	4	4	0	2	0	0	0	0	20	
Nozares teorētiskie pamatkursi		4	2	6	2	6	12	0	0	4	36	
Nozares profesionālās specializācijas kursi		0	6	0	10	0	0	10	4	8	38	
Kopā B daļā												
Nozares profesionālās specializācijas kursi		4	8	6	6	6	6	6	12	6	60	
Brīvās izvēles daļā (C daļā)		0	2	2	0	0	0	0	2	0	6	
Kopā programmā		18	18	18	18	18	18	16	18	18	160	

Studiju kursu apraksti atrodami LU informācijas sistēmā <https://luis.lu.lv/pls/pub/kursi.startup?l=1>

**Profesionālā bakalaura studiju programmas "Sociālais darbs" nepilna laika
neklātienes forma (10 semestri)**

Kursa kods	Kursa nosaukums	1.gads		2.gads		3.gads		4.gads		5.gads		Kopā	Pārbaudes veids
		1.s.	2.s.	3.s.	4.s.	5.s.	6.s.	7.s.	8.s.	9.s.	10.s.		
Obligātā daļa (A daļa)													
Vispārizglītojošie studiju kursi													
KomZ3144	Ievads komunikācijas zinātnē	2										2	Eksāmens
PolZ2015	Filozofijas pamati		2									2	Eksāmens
Psih1001	Ievads psiholoģijā	4										4	Eksāmens
Soci1025	Ievads studijās, pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā	2										2	Eksāmens
Soci1030	Ievads socioloģijā	2										2	Eksāmens
Soci4017	Attīstības psiholoģija			4								4	Eksāmens
JurZP020	Ievads tiesību zinātnēs		4									4	Eksāmens
Nozares teorētiskie pamatkursi													
SociP100	Ievads sociālajā darbā	4										4	Eksāmens
Soci1033	Ievads socioloģisko pētījumu metodēs un organizācijā		2									2	Eksāmens
Medi4025	Psihiatrijas pamati							2				2	Eksāmens
Filz2003	Sociālā darba ētika un vērtības				2							2	Eksāmens
SociP003	Sociālā darba metodes un process			4								4	Eksāmens
Soci2042	Saskarsme sociālajā darbā				4							4	Eksāmens
Soci1260	Sociālā politika				4							4	Eksāmens
Soci4010	Sociālā darba teorijas						4					4	Eksāmens
JurZ2059	Sociālā aizsardzība					2						2	Eksāmens
SociP005	Sociālā darba projektu vadīšana									4		4	Eksāmens
Soci1007	Kursa darbs I			2								2	Aizstāvēšana
Soci2009	Kursa darbs II					2						2	Aizstāvēšana
Nozares profesionālās specializācijas kursi													
Prakse													
SociP002	Prakse I		6									6	Aizstāvēšana
SociP004	Prakse II					10						10	Aizstāvēšana
SociP007	Prakse III								10			10	Aizstāvēšana
Valsts pārbaudījums													
SociP006	Diplomdarba izstrāde I									4		4	Aizstāvēšana
SociP008	Diplomdarba izstrāde II										6	6	Aizstāvēšana

Soci1040	Valsts pārbaudījums sociālajā darbā (eksāmens)										2	Eksāmens
Obligātās izvēles daļa (B daļa)												
Nozares profesionālās specializācijas kursi												
Valo1012 / Valo1023	Angļu valoda I / Vācu valoda I	2									2	Eksāmens
Valo1022 / Valo1024	Angļu valoda II / Vācu valoda II		2								2	Eksāmens
SociP001	Brīvprātīgo darba vadīšana									2	2	Eksāmens
JurZ1002	Cilvēktiesības				2						2	Eksāmens
Ekon1021	Ekonomikas teorijas pamati			4							4	Eksāmens
Soci1024	Elektroniskie resursi un meklēšana	2									2	Eksāmens
Soci3100	Ģimenes socioloģija					2					2	Eksāmens
SDSK2030	Ģimene kā sistēma					2					2	Eksāmens
Psih2002	Krīzes psiholoģija							2			2	Eksāmens
Soci2041	Kvalitatīvās pētījumu metodes sociālajās zinātnēs				2						2	Eksāmens
Soci2012	Kvantitatīvās socioloģisko pētījumu metodes				2						2	Eksāmens
Soci2004	Latvijas sociālās drošības sistēma				4						4	Eksāmens
PolZ1042	Mūsdienu demokrātijas pamatproblēmas							2			2	Eksāmens
PolZ3024	Organizāciju teorija							2			2	Eksāmens
Soci4005	Pētījumi sociālajā darbā									2	2	Eksāmens
Soci2013	Psihosociālais darbs					2					2	Eksāmens
Teol3001	Reliģiju problemātika sociālajā darbā							2			2	Eksāmens
Soci2003	Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni I					2					2	Eksāmens
Soci3001	Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni II							2			2	Eksāmens
SocP013	Sociālais darbs ar grupu							2			2	Eksāmens
SociP009	Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām		2								2	Eksāmens
Soci1038	Sociālais darbs ar					2					2	Eksāmens

	vielu atkarīgām personām												
Soci1027	Sociālais darbs kopienā						4					4	Eksāmens
SociP010	Sociālais darbs makrolīmenī								2			2	Eksāmens
SociP011	Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā								2			2	Eksāmens
Soci4004	Sociālais darbs paliatīvajā aprūpē								2			2	Eksāmens
Soci3027	Sociālā gerontoloģija					2						2	Eksāmens
Medi1028	Sociālās medicīnas pamati			2								2	Eksāmens
Peda2112	Sociālā pedagogija			4								4	Eksāmens
Psih2036	Sociālā psiholoģija					4						4	Eksāmens
Soci2020	Sociālo programmu īstenošana un novērtēšana									2		2	Eksāmens
VadZP012	Sociālo pakalpojumu kvalitātes vadība								2			2	Eksāmens
Soci2055	Socioloģiskā politikas analīze									2		2	Eksāmens
Soci4016	Supervīzija sociālajā darbā I							2				2	Eksāmens
Soci2027	Supervīzija sociālajā darbā II							2				2	Eksāmens
VadZ1023	Uzņēmējdarbības pamati					2						2	Eksāmens
Soci3005	Vardarbības fenomens sociālajā darbā							2				2	Eksāmens
Kopā A daļā		14	14	10	10	14	4	0	12	8	8	94	
t.sk. Vispārizglītojošie studiju kursi		10	6	4	0	0	0	0	0	0	0	20	
Nozares teorētiskie pamatkursi		4	2	6	10	4	4	0	2	4	0	36	
Nozares profesionālās specializācijas kursi		0	6	0	0	10	0	0	10	4	8	38	
Kopā B daļā													
Nozares profesionālās specializācijas kursi		2	2	6	6	2	10	12	4	8	8	60	
Brīvās izvēles daļā (C daļā)		0	0	0	0	0	2	4	0	0	0	6	
Kopā programmā		16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	160	

Studiju kursu apraksti atrodami LU informācijas sistēmā <https://luis.lu.lv/pls/pub/kursi.startup?l=1>

4.7. Studiju programmas organizācija

Studiju programmas apjoms ir 160 kredītpunkti. Pilna laika klātienē formā tā tiek plānota 4 studiju gados (8 semestros), nepilna laika klātienē formā 4,5 gados (9 semestros), bet nepilna laika neklātienē formā 5 studiju gados (10 semestros). Studijas nepilna laika klātienē un nepilna laika neklātienē formā ir iespējams apvienot ar darbu, tādējādi dodot iespēju turpināt izglītošanos personām ar pirmā līmeņa augstāko izglītību sociālā darba jomā, kā arī nodarbinātām personām ar vidējo izglītību. Beidzot studijas, tiek iegūts diploms par profesionālā bakalaura grādu sociālajā darbā un piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju "Sociālais darbinieks".

Studiju programmas saturu atbilstoši sociālā darba izglītības praksei Eiropā un sociālā darbinieka profesijas standartā noteiktajām kompetencēm veido 5 tematiskie bloki:

- (1) Sociālais darbs un profesionālā attīstība;
- (2) Psiholoģija;
- (3) Politika, valsts pārvalde un likumdošana;
- (4) Pētniecība un plānošana;
- (5) Starpdisciplinārie studiju kursi.

Studiju programmas plānā tematiskajiem blokiem atbilstošie studiju kursi ir iekļauti studiju programmas vispārīzglītojošo, nozares teorētisko pamatkursu un nozares specializācijas kursu sadaļās. Noslēguma pārbaudījums ietver zināšanu pārbaudi atbilstoši tematiskajiem blokiem.

Pilna laika klātienē studijas paredz 32 kontaktstundas 2 kredītpunktu studiju kursā jeb 16 nodarbības, kur 1 nodarbība ietver 2 akadēmiskās stundas. Studijas tiek plānotas 20 kredītpunktu apjomā vienā semestrī. Sastādot nodarbību grafiku, viena darba diena tiek rezervēta patstāvīgo darbu izstrādei un individuālajam (vai grupu) darbam.

Nepilna laika klātienē studijas paredz 75% kontaktstundas, salīdzinot ar pilna laika klātienē studijām. Tas nozīmē, ka studiju kursā 2 kredītpunktu apjomā tiek plānotas 12 nodarbības (24 kontaktstundas) - lekcijas vai semināri atbilstoši studiju kursa aprakstam. Nodarbības tiek plānotas divas dienas nedēļā, vidēji 4 nodarbības dienā.

Nepilna laika neklātienē studijas paredz 25% kontaktstundas, salīdzinot ar pilna laika klātienē studijām, no kurām 50% paredzēti semināra nodarbībām (problēmdiskusijām) un 50% - interaktīvām lekcijām. Tas nozīmē, ka kursa nokārtošanai 2 kredītpunktu apjomā jāpiedalās 2 lekcijās (4 ak.st.) un 2 semināros (4 ak.st.). Šāda iespēja rodas, pateicoties fakultātes bibliotēkas krājumam un darba apstākļiem, arī speciālās literatūras un izdales materiālu klāstam, kas ļauj lielu daļu zināšanu apgūt patstāvīgi. Kursi noslēdzas ar kursu aprakstos paredzēto zināšanu pārbaudes formu. Nodarbības tiek plānotas vienu dienu nedēļā.

Diskusijās ar nozares profesionāļiem un prakšu vadītājiem, studentu aptaujās izteiktie ierosinājumi, kā arī LU 16.04.2007. rīkojums nr.1/86 „Par LU studējošo prakses organizēšanas kārtību” kalpoja par pamatu „Prakses rokasgrāmatas” (prakses nolikuma) izstrādei. Prakses rokasgrāmatu students saņem, uzsākot pirmo praksi, un tā ir viņa rīcībā līdz studiju beigām. Rokasgrāmatā ir aprakstīti katras studiju prakses mērķi, uzdevumi, prasības, novērtēšanas veidi, iesniedzamie dokumenti un prakses organizēšanas kārtība. Prakses rokasgrāmata ievietota LU Sociālo zinātņu fakultātes mājas lapā tīmeklī, lai jebkurā laikā arī prakses vadītājs sociālajā institūcijā varētu iegūt nepieciešamo informāciju.

Prakse sastāv no trim daļām:

1) Prakse I (6 krp.) ir paredzēta sociālā darba prakses iepazīšanai dažādās institūcijās un sociālo institūciju mērķa grupu iepazīšanai 1. studiju gada 2.semestrī;

2) Prakse II (10 krp.) ir plānota pieredzes gūšanai sociālajā darbā kādā no sociālajām institūcijām pēc studenta izvēles. Prakses laikā students veic institūcijas izpēti un asistē sociālajam darbiniekam ikdienas pienākumu veikšanā. Prakses semināros fakultātē studenti dalās pieredzē un paplašina viens otra redzesloku par dažādām institūcijām un pakalpojumiem sociālā darba jomā. Prakse II tiek organizēta 5. semestrī (3.studiju gads).

3) Prakse III (10 krp.) ir plānota prasmju attīstīšanai klienta sociālā gadījuma vadīšanā. Students izvēlas vienu sociālo institūciju, kurā asistē sociālajam darbiniekam profesionālo pienākumu veikšanā, kā arī patstāvīgi veic darbu ar trim klientiem. Prakse III tiek organizēta 7. semestrī (4.studiju gads), bet nepilna laika klātienes studiju formā var tikt organizēta vasaras studiju periodā. Prakses organizācija, mērķi, uzdevumi un prasības ir detalizēti izstrādāti prakses nolikumā, kas ir ietverts Prakses rokasgrāmatā.

4.8. Studiju programmas praktiskā īstenošana

Sociālā darba studijas Latvijas Universitātē tiek īstenotas kopš 1991.gada, un nodrošina Latvijas sociālās drošības sistēmai nepieciešamo kvalificēto sociālo darbinieku sagatavošanu. LU Sociālā darba profesionālā bakalaura studiju programma ir viena no pirmajām sociālā darba studiju programmām Latvijā.

Līdz 2010. gadam studiju programmas finansējumu veidoja budžeta un fizisko vai juridisko personu līdzekļi. Kopš 2001. gada LU SZF veica budžeta vietu pārdali, piešķirot 15 budžeta vietas Sociālā darba profesionālās studiju programmas katram studiju gadam (kopā 60). Kopš 2007./2008. akadēmiskā gada studiju programmai ir piešķirtas 10 budžeta vietas no IZM. Tā kā LU noteiktā studiju maksa ir visaugstākā visu Latvijā piedāvāto sociālā darba profesionālo studiju programmu starpā, tad pēdējos gados bija vērojama būtiska to studentu skaita samazināšanās, kuri izvēlas studēt par maksu. Pamatojoties uz iepriekš minēto,

uzņemšana studiju programmā 2009.gadā netika izsludināta un pēdējie absolventi šajā studiju programmā bija 2012.gada vasarā. Kopš 2012.gada vasaras IZM piešķirtās 10 budžeta dotētās studiju vietas tika piešķirtas Sociālā darba pēcdiploma studiju programmai (2 gadi un uzņemšana pamatojoties uz jau vienu augstāko izglītību), tādējādi realizācija šai programmai balstoties tikai uz fizisko vai juridisko personu līdzekļiem vairs nebija iespējama.

ESF projektā „Augstākās izglītības studiju programmu izvērtēšana un priekšlikumi kvalitātes paaugstināšanai” (Nr.2011/0012/1DP/1.1.2.2.1./11/IPIA/VIAA/001) studiju programma saņēma labus vērtējumus un šobrīd tiek apsvērta iespēja 2014.g. vasarā uzņemt studējošos šajā programmā, ja vien tiks piešķirtas budžeta dotētās studiju vietas.

Lai nodrošinātu sociālā darba profesionālo zināšanu un iemaņu apgūšanu, prasmī praktiski pielietot apgūto teorētisko materiālu, mācību procesā tiek izmantotas dažādas interaktīvas apmācību metodes, kā rezultātā akadēmiskas lekcijas, t.i., pasīvs darbs ar auditoriju, veidotu tikai mazāko daļu. Plaši tiktu pielietotas tādas metodes kā darbs pāros un triādēs, lomu spēles, grupu darbs, semināri, diskusijas, projektu izstrāde, prāta vētras u.c. interaktīvās apmācības metodes. Studiju programmā A daļas un atsevišķu B daļas kursu nodrošināšanā ir uzsākta E-studiju vides Moodle izmantošana, kurā tiek ievietoti studiju procesā nepieciešamie materiāli, publikācijas, uzdevumi.

Individuālais darbs ietver eseju, referātu un konspektu izstrādi, zinātniski pētniecisko darbu izstrādi (kursa darbi), novērošanu un dienasgrāmatu rakstīšanu, interviju veikšanu u.c.

Interaktīvais darbs auditorijā un individuālie darbi tiek orientēti uz darba tirgum nepieciešamo prasmju un kompetenču apguvi, piemēram, klientu intervēšanā, problēmsituācijas izvērtēšanā, intervences vai rehabilitācijas plāna sastādīšanā, komunikācijas veidošanā ar klientu, sadarbības prasmju attīstīšanā darbam komandā, kā arī prezentācijas prasmju attīstīšanai, projektu izstrādei un plānošanai u.c. Tieši praktiska darbība auditorijā un prakses ietvaros palīdz studentiem apzināties studijās iegūto kompetenci, kā arī trūkstošās zināšanas un prasmes, un izvirzīt individuālos mērķus turpmākajai profesionālajai attīstībai. Vairāki studiju uzdevumi ir virzīti uz šādas studentu pašrefleksijas veicināšanu.

Programmas realizācijas gaitā par veiksmīgiem atzītie procesi tiks turpināti - tie ir studentu pētniecisko darbu (kursa darbu un diplomdarbu) priekšizstrādēšanas, prakšu plānojums, semināri un praktiskās supervīzijas paralēli Praksei III kursā „Supervīzija sociālajā darbā II”, semināru un praktisko nodarbību skaita palielināšana studijuursos, kā arī „Kursa darba II” izstrādes organizēšana mazās grupās, tādējādi uzlabojot empīrisko pētījumu kvalitāti un dodot iespēju attīstīt sadarbības prasmes. Kursa darbu un diplomdarbu priekšizstrādēšanā studenti prezentētu savu darbu koncepcijas un iestrādes pasniedzēju izveidotai komisijai. Pasniedzēji palīdzētu precizēt formulējumus, jēdzienu lietojumu un pilnveidot koncepcijas. Šī

procedūra mobilizē studentus savlaicīgam darbam un attīsta prasmes izskaidrot savas ieceres, pamatot tās, un palīdz panākt kvalitatīvāku darba rezultātu.

Lai veicinātu studentu zinātnisko pētniecību par sociālā darba profesijai nozīmīgiem un aktuāliem jautājumiem līdz šim, pirms kursa darbu un diplomdarbu tematu iesniegšanas sadarbībā ar Sociālo darbinieku biedrību (sociālā darba praktiķiem), dažkārt arī sadarbībā ar Labklājības ministriju tika izveidots pētījumu tematu saraksts. Studenti ar šo tematu sarakstu tiks iepazīstināti kursa darbu un diplomdarbu izstrādes ievadlekcijās.

Lai veicinātu studentu savstarpējas diskusijas pētniecisko darbu aizstāvēšanā, Sociālā darba studiju padome nolēmusi Kursa darba II recenzēšanā iesaistīt arī studentus. Šī prakse programmas realizācijas gaitā izrādījās efektīva, jo studentiem bija iespēja iepazīties ar kursa biedra pētniecisko darbu, konstatēt kursa biedra un sava darba stiprās un vājās puses, mācīties vērtēt atbilstoši izvirzītiem kritērijiem, iegūt padziļinātas zināšanas kādā no sociālā darba jautājumiem.

Paralēli kontaktstundām auditorijā un elektroniskai saziņai ar studentiem Moodle vai e-pastā, pasniedzēji nodrošinās individuālas konsultācijas studentiem klātienē, atbilstoši semestra sākumā sastādītam grafikam. Lai nodrošinātu pasniedzēju konsultāciju pieejamību gan pilna laika, gan nepilna laika studentiem, pasniedzējiem vismaz viens konsultāciju laiks mēnesī ir jāieplāno sestdienā. Konsultācijās studenti var pārrunāt gan ar studiju kursa apguvi saistītos jautājumus, gan konsultēties par kursa darba un diplomdarba izstrādi, bet ar studiju programmas direktoru arī par citiem ar studiju procesu saistītiem jautājumiem.

4.9. Vērtēšanas sistēma

Studiju programmas saturs atbilst darba tirgus pieprasījumam, nodrošinot pamata kompetenču apguvi sociālā darba profesijā. Lauku pašvaldībās strādājošo sociālo darbinieku pienākumu loks ir plašs un pakalpojumi tiek sniegti dažādām sociālā darba mērķa grupām – ģimenēm ar bērniem, personām ar invaliditāti, personām ar vielu atkarību problēmām, veciem cilvēkiem, bezdarbniekiem u.c. Studiju programma nodrošina zināšanu un prasmju apguvi sociālā darba ar klientu veikšanai mikro (individuālais darbs), mezo (darbs ar klientiem grupās un starpinstitūciju speciālistu komandas veidošana), un makro līmenī (darbs ar kopienas, sociālo pakalpojumu plānošana, sociālā politika). Lielajās pilsētās sociālajos dienestos sociālajiem darbiniekiem ir specializācijas iespējas darbam tikai ar vienu no sociālā darba mērķa grupām. Studiju programma sniedz pamata zināšanas par sociālā darba specifiku ar atšķirīgām mērķa grupām, bet padziļinātas zināšanas studenti var iegūt, studējot maģistra līmenī, vai tālākizglītībasursos un semināros. Šī pieeja atbilst sociālā darba izglītības

starptautiskajai praksei, kur pamatstudiju līmenī apgūst kompetenci vispārējai sociālā darba praksei (angļu val. – *generalist practice*).

Galvenās studijās iegūto zināšanu vērtēšanas formas studiju programmā ir:

- semināri;
- kontroldarbi;
- testi;
- projektu, individuālo un grupu darbu prezentācijas;
- prakses uzdevumu izpildes novērtējums (rakstveidā un prezentācijas);
- rakstiskie jeb mutiskie eksāmeni studiju kursa noslēgumā;
- valsts eksāmens programmas noslēgumā rakstveidā;
- diplomdarba aizstāvēšana programmas noslēgumā.

Studiju kursa noslēguma eksāmena formu (rakstveidā, mutvārdos vai kombinēto) izvēlas konkrētā kursa docētājs pēc saviem ieskatiem. Kursu gala atzīmi veido: eksāmena novērtējums un semestrī paredzētā individuālā darba (referāts, eseja, vai citi uzdevumi) un starppārbaudījumu vērtējums, kuru procentuālo īpatsvaru gala vērtējumā norāda pasniedzējs kursa aprakstā. Atbilstoši LU Senāta 30.11.2009. lēmumam Nr. 296 „Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtība Latvijas Universitātē” kopīgo vērtējumu kursā veido starppārbaudījumu (tai skaitā individuālā darba) vērtējums vismaz 50% apjomā no kopīgā vērtējuma un eksāmens vismaz 10% apjomā no kopīgā vērtējuma. Šāda vērtēšanas sistēma motivē studentus aktīvi līdzdarboties semestra laikā un kvalitatīvi veikt individuālos uzdevumus.

Pirmās nodarbības laikā mācībspēks paziņo prasības, kas studentam jāizpilda, lai viņš varētu sekmīgi apgūt konkrēto kursu un nokārtot pārbaudījumu, un nosaka pārbaudījuma formu, tā izpildes veidus (mutvārdos, rakstveidā, u.tml.) un piedāvātos pārbaudījuma kārtēšanas termiņus. Mācībspēks nosaka, kādus palīgmateriālus (attiecinīgā kursa programma, vārdnīcas, uzskate) var izmantot pārbaudījuma laikā. Ja students pārbaudījuma laikā izmanto materiālus un informāciju, kurus nav paredzēts izmantot, viņš tiek atstādināts no pārbaudījuma.

Neizturētu pārbaudījumu drīkst atkārtot atbilstošās eksaminācijas sesijas laikā. Ja studentam ir īpaši attaisnojoši iemesli, viņam ir tiesības uz sesijas pagarinājumu. Pārbaudījumu uzskata par izturētu, ja vērtējums 10 ballu sistēmā nav zemāks par 4 ballēm.

Prakses uzdevumu izpildes novērtējums ir izstrādāts katrai no trim praksēm atsevišķi, atbilstoši to mērķim un uzdevumiem. Prakses I uzdevumu izpildi novērtē studiju programmas prakses vadītājs, Prakses II uzdevumu izpildi novērtē studiju programmas prakses vadītājs,

ņemot vērā institūcijas prakses vadītāja vērtējumu, bet Prakses III uzdevumi izpildi novērtē Noslēguma pārbaudījuma komisija, kuras sastāvā ir studiju programmas prakses vadītājs, citi studiju programmas mācībspēki un nozares darba devēju pārstāvji (sīkāk par prakses novērtēšanu skatīt Prakses rokasgrāmatā).

Pie kvalifikācijas eksāmena kārtošanas un diplomdarba aizstāvēšanas ar speciālu rīkojumu tiek pielaisti tikai tie studenti, kuri ir sekmīgi nokārtojuši visas programmā paredzētās akadēmiskās saistības. Valsts eksāmena norisi un vērtēšanas kritērijus ir izstrādājusi Sociālā darba studiju padome un apstiprinājusi SZF Dome.

4.10. Studiju programmas izmaksas

Līdz 2010. gadam studiju programmas finansējumu veidoja budžeta un fizisko vai juridisko personu līdzekļi. Kopš 2001. gada LU SZF veica budžeta vietu pārdali, piešķirot 15 budžeta vietas Sociālā darba profesionālās studiju programmas katram studiju gadam (kopā 60). Kopš 2007./2008. akadēmiskā gada studiju programmai ir piešķirtas 10 budžeta vietas no IZM. Tā kā LU noteiktā studiju maksa ir visaugstākā visu Latvijā piedāvāto sociālā darba profesionālo studiju programmu starpā, tad pēdējos gados bija vērojama būtiska to studentu skaita samazināšanās, kuri izvēlas studēt par maksu. Pamatojoties uz iepriekš minēto, uzņemšana studiju programmā 2009.gadā netika izsludināta un pēdējie absolventi šajā studiju programmā bija 2012.gada vasarā. Kopš 2012.gada vasaras IZM piešķirtās 10 budžeta dotētās studiju vietas tika piešķirtas Sociālā darba pēcdiploma studiju programmai (2 gadi un uzņemšana pamatojoties uz jau vienu augstāko izglītību), tādējādi realizācija šai programmai balstoties tikai uz fizisko vai juridisko personu līdzekļiem vairs nebija iespējama.

ESF projektā „Augstākās izglītības studiju programmu izvērtēšana un priekšlikumi kvalitātes paaugstināšanai” (Nr.2011/0012/1DP/1.1.2.2.1./11/IPIA/VIAA/001) studiju programma saņēma labus vērtējumus un šobrīd tiek apsvērta iespēja 2014.g. vasarā uzņemt studējošos šajā programmā, ja vien tiks piešķirtas budžeta dotētās studiju vietas.

4.11. Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam, un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā

Studiju programma ir izstrādāta, balstoties uz LR Profesiju klasifikatorā norādītiem sociālā darbinieka profesionālās darbības pamata uzdevumiem un profesijas standartā noteiktajiem pienākumiem, zināšanām un prasmēm.

Studiju programmas atbilstība sociālā darbinieka profesijas standartam

Zināšanas	Zināšanu līmenis			Apguvei paredzētais studiju kurss (studiju programmas daļa)
	Priekšstats	Izpratne	Pielietošana	
Sociālā darbinieka profesijas raksturojums – būtība, process un nozīme sabiedrības attīstībā;			x	Ievads sociālajā darbā, Sociālā darba ētika un vērtības, Sociālā darba metodes un process
Sociālā darba teorijas, metodes, funkcijas un lomas; problēmu risināšana; Lēmumu pieņemšana			x	Ievads sociālajā darbā, Sociālā darba ētika un vērtības, Sociālā darba metodes un process, Sociālā darba teorijas
Kopienas sociālajā darbā pielietojamās metodes, funkcijas, teorijas un lomas;			x	Ievads sociālajā darbā, Sociālais darbs kopienā, Sociālā darba projektu vadīšana, Sociālais darbs makrolīmenī
Sociālā darba profesionālā ētika, principi, standarti, vērtības, morāles normas;			x	Ievads sociālajā darbā, Sociālā darba ētika un vērtības, Cilvēktiesības
Konkrētu sociālā darba darbības virzienu (prakses jomu) mērķi, uzdevumi, teorētiskā bāze un prakse;			x	Ievads sociālajā darbā, Sociālā darba metodes un process, Sociālā darba teorijas, Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām
Sociālais darbs ar grupu; Grupu mijiedarbība un terapeitiskās iekļaušanās teorijas;			x	Ievads sociālajā darbā, Sociālais darbs ar grupu, Saskarsme sociālajā darbā, Sociālā pedagogija
Supervīzija; Stresa menedžments;			x	Ievads sociālajā darbā, Supervīzija sociālajā darbā I, Supervīzija sociālajā darbā II
Sociālās problēmas		x		Ievads sociālajā darbā, Ievads socioloģijā, Pētījumi sociālajā darbā, Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām
Loģika;			x	Filozofijas pamati, Ievads studijās, pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā
Projektu vadība;			x	Sociālā darba projektu vadīšana, Sociālais darbs kopienā
Datorzinības, datortehnoloģija;			x	Elektroniskie resursi un meklēšana
Socioloģija, sociālo pētījumu metodes; Sociālā statistika;			x	Ievads socioloģijā, Ievads socioloģisko pētījumu metodēs un organizācijā, Kvalitatīvās pētījumu metodes sociālajās zinātnēs, Kvantitatīvās socioloģisko pētījumu metodes
Starpprofesionāļu komandas izveides specifika, funkcionēšana, nodrošināšana un komandas darba dinamika;			x	Ievads sociālajā darbā, Ievads komunikācijas zinātnē, Saskarsme sociālajā darbā
Psihiatrija, psihoterapija, vispārīgā, attīstības, personības un sociālā psiholoģija;		x		Ievads psiholoģijā, Attīstības psiholoģija, Psihiatrijas pamati, Sociālā psiholoģija
Sabiedrisko attiecību stratēģijas veidošana, darba ar masu medijiem specifika;	x			Ievads komunikācijas zinātnē

Komunikācijas process; Specifiska komunikācija atkarībā no cilvēka attīstības traucējumiem; Intervēšanas principi; Konflikta risināšanas metodes; Funkcionālas un disfunkcionālas savstarpējās attiecības			x	Ievads sociālajā darbā, Ievads komunikācijas zinātnē, Ievads psiholoģijā, Sociālā darba metodes un process, Saskarsme sociālajā darbā
Svešvalodas;			x	Angļu valoda I / Vācu valoda I Angļu valoda II / Vācu valoda II
Cilvēka attīstība, socializācijas un individualizācijas būtība			x	Ievads psiholoģijā, Ievads socioloģijā, Attīstības psiholoģija, Sociālā pedagoģija
Sociālās deviances sabiedriskie faktori;	x			Ievads socioloģijā, Sociālā psiholoģija
Personas – vides mijiedarbība; Sociālo un vides faktoru ietekme uz klientiem; Sabiedrības mazaizsargāto slāņu dzīves apstākļi			x	Ievads sociālajā darbā, Ievads socioloģijā, Sociālā darba metodes un process, Sociālā darba teorijas, Sociālā psiholoģija
Brīvprātīgo kustība un darba organizēšana;			x	Brīvprātīgo darba vadīšana
Metodes kā iegūt pilnvērtīgu sociālo informāciju un datus, to atlase un apstrāde;			x	Ievads sociālajā darbā, Ievads socioloģijā, Ievads socioloģisko pētījumu metodēs un organizācijā, Sociālā darba metodes un process, Elektroniskie resursi un meklēšana
Reliģijas Latvijā, Eiropā, pasaulē, to ietekme uz cilvēka dzīvi;			x	Filozofijas pamati, Reliģiju problemātika sociālajā darbā, Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā
Sociālā ārstēšana (t.sk. tiešās un netiešās iejaukšanās stratēģijas, sociālās diagnozes noteikšana, palīdzība sociālās krīzes situācijās, sociālās ārstēšanas fāzes u.c.);			x	Sociālā darba metodes un process, Krīzes psiholoģija, Psihosociālais darbs
Ģimenes attīstības fāzes, struktūra, funkcijas un lomas socializācijas procesā; Ģimenes terapija			x	Ģimenes socioloģija, Ģimene kā sistēma, Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni I, Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni II
Riska faktori (piem., bezdarbs, šķiršanās, materiālais un sociālais stāvoklis u.c.), kas ietekmē bērnus un viņu ģimenes un visu sabiedrību kopumā;			x	Ievads sociālajā darbā, Sociālā politika, Sociālā likumdošana, Latvijas sociālās drošības sistēma
Veselības aprūpes sistēma Latvijā;	x			Sociālā medicīna, Psihiatrijas pamati, Sociālā politika, Latvijas sociālās drošības sistēma
Sociālo pakalpojumu veidi, to nodrošināšanas process un sociālo pakalpojumu sniedzēji;			x	Ievads sociālajā darbā, Sociālā likumdošana, Latvijas sociālās drošības sistēma
Sociālo institūciju darbības likumiskais pamats, juridiskais nodrošinājums;			x	Ievads sociālajā darbā, Ievads tiesību zinātnē, Sociālā politika, Sociālā likumdošana, Latvijas sociālās drošības sistēma
Sociālo institūciju un sociālo pakalpojumu kvalitātes un atbilstības nodrošināšana un novērtēšana;			x	Pētījumi sociālajā darbā, Politikas analīze, Sociālo programmu īstenošana un novērtēšana, Sociālo pakalpojumu kvalitātes vadība
Personu ar invaliditāti vajadzības, sociālās funkcionēšanas problēmas, cēloņi, sekas, risinājumi;			x	Psihiatrijas pamati, Latvijas sociālās drošības sistēma, Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām, Sociālā pedagoģija

Gerontoloģijas vispārējās problēmas; sociālā gerontoloģija, vecu cilvēku aprūpe Latvijā;		x		Attīstības psiholoģija, Sociālā gerontoloģija, Latvijas sociālās drošības sistēma, Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām, Sociālais darbs paliatīvajā aprūpē
Atkarības un līdzatkarības problemātika, sociālā darba specifika		x		Sociālais darbs ar vielu atkarīgām personām, Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām
Soda izpildes likumdošana, kā arī LR likumi un normatīvie akti, kas attiecas uz tiesībsargājošo orgānu darbību;	x			Ievads tiesību zinātnē, Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām
Sociālais darbs ar deviantām personām; Ar brīvības atņemšanu sodīto personu sociālās dzīves normalizācijas process;	x			Latvijas sociālās drošības sistēma, Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām, Sociālā pedagogija
Dažādas iedzīvotāju grupas t.sk. minoritāšu kultūra, diskriminācijas un integrācijas problēmas;		x		Ievads socioloģijā, Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā, Sociālā politika, Latvijas sociālās drošības sistēma, Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām, Sociālā psiholoģija
Ielu sociālais darbs; Potenciālās klientu grupas uz ielas – bezpajumtnieki, narkomāni, prostitūtas, ielu bērni, noziedzīgie grupējumi u.tml.;		x		Latvijas sociālās drošības sistēma, Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām, Sociālais darbs ar vielu atkarīgām personām, Sociālā pedagogija
Darba aizsardzība un sociālā darbinieka pašaizsardzības mehānismi – gan fiziskie, gan psiholoģiskie;		x		Ievads sociālajā darbā, Supervīzija sociālajā darbā I
HIV/AIDS problemātika, ārstēšanas iespējas, profilakse	x			Sociālā medicīna, Latvijas sociālās drošības sistēma, Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām, Sociālais darbs ar vielu atkarīgām personām
Seksuālās un seksuālo aktivitāšu riska problēmas (t.sk. prostitūcija, homoseksuālisms u.c.);	x			Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām, Sociālā medicīna
Suicīds, nāve, tās stadijas;		x		Krīzes psiholoģija, Psihiatrijas pamati, Sociālais darbs paliatīvajā aprūpē
Vardarbības problemātika, sociālā darbinieka iejaukšanās, preventīvais darbs			x	Vardarbības fenomens sociālajā darbā, Latvijas sociālās drošības sistēma, Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām
Vadības teorija; Personālvadības politika;	x			Organizāciju teorija,
Latvijas Eiropintegrācijas process, saistošie normatīvie dokumenti, Eiropas Padomes sociālā un ekonomiskā politika; un ES finansu instrumenti;	x			Sociālā politika, Sociālā likumdošana, Sociālā darba projektu vadīšana
Globalizācijas dimensijas, ietekme uz sociālo politiku, sociālās pārmaiņas Eiropā un pasaulē;	x			Ievads sociālajā darbā, Sociālā politika, Mūsdienu demokrātijas pamatproblēmas
Cilvēktiesības			x	Cilvēktiesības
Diskriminācijas, sociālās izolācijas, apspiešanas pazīmes, process, cēloņi, sekas un iespējamie risinājumi sabiedrībā;		x		Sociālā politika, Latvijas sociālās drošības sistēma, Mūsdienu demokrātijas pamatproblēmas, Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā

Sociālās labklājības teorijas; Sociālā politika un sociālās drošības sistēma, sociālo pakalpojumu pieejamība		x		Sociālā politika, Sociālā likumdošana, Latvijas sociālās drošības sistēma, Politikas analīze, Sociālais darbs makrolīmenī
Valsts politikas veidošanas un īstenošanas process, valsts politiskā struktūra; Valsts vietējās pārvaldes sistēma	x			Ievads tiesību zinātnē, Sociālā likumdošana, Politikas analīze, Mūsdienu demokrātijas pamatproblēmas, Sociālais darbs makrolīmenī
Ekonomika; Sociālekonomiskās parādības un procesi valstī	x			Ekonomikas teorijas pamati, Sociālā politika
Tiesību zinātne, tiesu sistēma valstī; Likumdošana; Likumprojektu akceptēšanas gaita;		x		Ievads tiesību zinātnē, Sociālā likumdošana, Mūsdienu demokrātijas pamatproblēmas, Sociālais darbs makrolīmenī

Papildus studiju kursiem, studenti izstrādā kursa darbus un diplomdarbu, kuros pievēršas kādas konkrētas sociālās problēmas, sociālā darba mērķa grupas, sociālā darba teorētisko nostādņu un praktisko intervenču, sociālās likumdošanas un pakalpojumu padziļinātai izpētei.

Atbilstoši **profesionālās augstākās izglītības standartam** studiju programma ir strukturēta 3 daļās: (1) vispārizglītojošie kursi (20 krp. apjomā), (2) nozares teorētiskie pamatkursi (36 krp. apjomā) ietverti studiju programmas obligātajā A daļā, un (3) nozares profesionālās specializācijas kursi (36 krp. apjomā) A daļā un (82 krp. apjomā) obligātās izvēles B daļā. Atbilstoši standartam studiju prakse ir 26 kredītpunktu apjomā un noslēguma pārbaudījumi 12 krp. apjomā, ietverot diplomdarba izstrādi un aizstāvēšanu un eksāmena kārtošānu. Arī programmas satura ziņā ir nodrošināta atbilstība standartam, iekļaujot humanitāro un sociālo zinātņu teorētiskos kursus (tai skaitā pedagoģijas, psiholoģijas, uzņēmējdarbības un ekonomikas), ietverot kursus, kas attīsta sociālās, komunikatīvās un organizatoriskās pamatiemaņas, kursus par informācijas tehnoloģijām un uzņēmējdarbības profesionālo kompetenču veidošanai. Profesionālo prasmju attīstīšanai vairāku kursu īstenošanā tiek izmantotas kompetences treniņa, lietišķo spēļu un līdzīgas praktiskās metodes.

Programmas atbilstība otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartam

Kritērijs	Profesionālās augstākās izglītības valsts standarts	LU studiju programma „Sociālais darbs”
Studiju programmas apjoms	vismaz 160 kredītpunkti	160 kredītpunkti
Obligātais saturs		
Vispārizglītojošie kursi	Vismaz 20 kredītpunkti	20 kredītpunkti (skat. studiju plānu)

Nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi	Vismaz 36 kredītpunkti	36 kredītpunkti (skat. studiju plānu)
Nozares profesionālās specializācijas pamatkursi	Vismaz 60 kredītpunkti	82 kredītpunkti (skat. studiju plānu)
Brīvās izvēles kursi	Vismaz 6 kredītpunkti	6 kredītpunkti Studenti izvēlas kursus no LU C daļas kursu piedāvājuma, vai citas studiju programmas B daļas kursu
Prakse	Vismaz 26 kredītpunkti	26 kredītpunkti Prakse I (6), Prakse II (10), Prakse III (10)
Valsts pārbaudījums	Vismaz 12 kredītpunkti, ietverot bakalaura darba vai diplomdarba izstrādi un aizstāvēšanu	12 kredītpunkti Diplomdarba izstrāde I (4), Diplomdarba izstrāde II (6), Valsts pārbaudījums sociālajā darbā (2)
Citas prasības		
Studiju kursu apjoms, ko īsteno praktiski	Vismaz 30 procenti	Studijuursos tiek izmantotas diskusijas, lomu spēles, praktiskie uzdevumi, kas veicami individuāli, pāros, trijātā vai mazajās grupās, treniņi, projektu izstrāde, prezentācijas
Studiju darbi	Vismaz trīs studiju darbi	Trīs studiju darbi: studenti izstrādā Kurša darbu I, kurša darbu II un sociālās problēmas izpēti Prakses I ietvaros
Prakses īstenošana	Saskaņā ar līgumiem par prakses vietas nodrošināšanu	Terminēti vai beztermiņa līgumi par prakses vietas nodrošināšanu atbilstoši LU 16.04.2007. rīkojumam Nr. 1/86 „Latvijas Universitātes studējošo prakses organizēšanas kārtība”
Profesionālās kvalifikācijas un grāda piešķiršana	Piešķir piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju un profesionālo bakalaura grādu nozarē (profesionālās darbības nozarē)	Apgūstot programmu, tiek piešķirta Sociālā darbinieka piektā līmeņa profesionālā kvalifikācija un bakalaura grāds sociālajā darbā
Tiesības turpināt izglītību	Dod tiesības turpināt izglītību akadēmiskā maģistra vai profesionālā maģistra studiju programmā	Ir tiesības turpināt izglītību akadēmiskā maģistra vai profesionālā maģistra studiju programmā

4.12. Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa un tādām pašām studiju virzienam atbilstošu Latvijas un vismaz divām Eiropas Savienības valstu atzītu augstskolu studiju programmām

Salīdzinājumam tika izvēlēta Liepājas Universitātes Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programma „Sociālais darbinieks”, Kopenhāgenas Universitātes Sociālā darba koledžas studiju programma sociālajā darbā (pirmā institūcija Dānijā, kura piedāvā studijas sociālajā darbā kopš 1937.gada) un Gēteborgas Universitātes Sociālā darba departamenta piedāvātā studiju programma sociālajā darbā no Eiropas Savienības valstu atzītu augstskolu studiju programmām.

Latvijas Universitātes un Liepājas Universitātes studiju programmu sociālā darbinieka profesionālās kvalifikācijas iegūšanai salīdzinājums

Kritēriji salīdzinājumam	Latvijas Universitāte	Liepājas Universitāte
Iegūstamā kvalifikācija, grāds	5.līmeņa profesionālā kvalifikācija „Sociālais darbinieks” un profesionālā bakalaura grāds	5.līmeņa profesionālā kvalifikācija „Sociālais darbinieks” un profesionālā bakalaura grāds
Programmas apjoms	160 krp.	160 krp.
Programmas realizācijas laiks	8 semestri pilna laika klātienē 9 semestri nepilna laika klātienē 10 semestri nepilna laika neklātienē	8 semestri pilna laika klātienē 9 semestri nepilna laika neklātienē
Imatrikulācijas noteikumi	Vidējā izglītība	Vidējā izglītība
Programmas sadalījums pa blokiem/moduļiem	Studiju programmu veido: <ul style="list-style-type: none"> • Vispārīzglītojošie studiju kursi (20 krp.) • Nozares teorētiskie pamatkursi (36 krp.) • Nozares profesionālās specializācijas kursi (jāiegūst 60 krp.), Tematiski studiju programma iedalīta 5 blokos: <ol style="list-style-type: none"> 1. Sociālais darbs un profesionālā attīstība 2. Psiholoģija 3. Politika, valsts pārvalde un likumdošana 4. Pētniecība un plānošana 5. Starpdisciplinārie studiju kursi 	Studiju programmu veido 3 daļas: <ol style="list-style-type: none"> 1. Vispārīzglītojošie studiju kursi (14 krp.) 2. Studiju moduļi: <ol style="list-style-type: none"> 1. Cilvēka dzīves cikli 2. Profesionālā attīstība 3. Sociālā darba prakse 4. Cilvēks un sabiedrība 5. Pētniecība sociālajā darbā 3. Brīvās izvēles daļa
Studiju programmas saturs:		
• Vispārīzglītojošie studiju kursi	Ievads komunikācijas zinātnē (2 krp.) Filozofijas pamati (2) Ievads psiholoģijā (4) Ievads studijās, pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā (2) Ievads socioloģijā(2) Attīstības psiholoģija (4) Ievads tiesību zinātnē (4)	Ievads profesionālajās studijās (1 krp.) Ievads problēmizglītībā (1) Vispārīgā psiholoģija (2) Politoloģija (2) Filosofija (2) Reliģiju vēsture (2) Valodas kultūras jautājumi (2) Attīstības psiholoģijas teorijas (2)

		Pirmsskolas audzināšana (1) Skolas pedagoģija (1) Andragoģijas pamati(2) Gerontoloģija (2)
<ul style="list-style-type: none"> Nozares teorētiskie pamatkursi 	Ievads sociālajā darbā (4) Ievads socioloģisko pētījumu metodēs un organizācijā (2) Psihiatrijas pamati (2) Sociālā darba ētika un vērtības (2) Sociālā darba metodes un process (4) Saskarsme sociālajā darbā (4) Sociālā politika (4) Sociālā darba teorijas (4) Sociālā likumdošana (2) Sociālā darba projektu vadīšana (4) Kurša darbs I (2) Kurša darbs II (2)	1.moduļa „Cilvēka dzīves cikli” moduļa darbs (2) Valsts iekārta un politiskā sistēma (1) Ekonomika (1) Tiesu un cietumu sistēma (1) Cilvēktiesības (1) Bērnu tiesību aizsardzība (1) Veselības aizsardzības sistēma. Veselības apdrošināšana (1) Sociālās apdrošināšanas sistēma (1) Ģenētika (1) Psihopatoloģija (1) Veselība un slimības (2) Vīriešu un sievietes psiholoģija (1) Ģimenes psiholoģija (2) Ģimenes pedagoģija (2) Ģimenes likumdošana (2) 4.1., 4.2., 4.3., 4.4.submoduļu studiju darbs (2) Etnopsiholoģija (1) Audzināšana (2) Kriminoloģija un devianta uzvedība (2) Pētījumu metodoloģija, metodes (3) Lietišķie pētījumi sociālajā darbā (2) Sasniegumu motivācija (1) Kreativitātes psiholoģija (1)
<ul style="list-style-type: none"> Nozares profesionālās specializācijas kursi 	Angļu valoda I / Vācu valoda I (2) Angļu valoda II / Vācu valoda II (2) Brīvprātīgo darba vadīšana (2) Cilvēktiesības (2) Ekonomikas teorijas pamati (4) Elektroniskie resursi un meklēšana (2) Ģimenes socioloģija (2) Ģimene kā sistēma (2) Krīzes psiholoģija (2) Kvalitatīvās pētījumu metodes sociālajās zinātnēs (2) Kvantitatīvās socioloģisko pētījumu metodes (2) Latvijas sociālās drošības sistēma (4) Mūsdienu demokrātijas pamatproblēmas (2) Organizāciju teorija (2) Pētījumi sociālajā darbā (2) Politikas analīze (2) Psihosociālais darbs (2) Reliģiju problemātika sociālajā darbā (2) Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni I (2) Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni	Sociālā darba vēsture (2) Sociālā darba teorijas (2) Sociālais darbs pasaulē (2) Sociālā likumdošana (3) Sociālā darba modeļi, sistēmteor., metodes (2) Sociālais darbs ar indivīdu (2) Sociālais darbs ar grupu (2) 2.1.,2.2. submod. ieskaite darbs (1) Katastrofu medicīna (1) Seksoloģija (1) Atkarība no nark.un alk.(2) Sociālā integrācija (2) Sociālā rehabilitācija (2) Logopēdijas pamati (1) Paliatīvā aprūpe (2) 4.5.submoduļa studiju darbs (2) Sociālā politika, attīstība (2) Sociālā plānošana un administrēšana (1) Eiropas sociālā un ekonomiskā politika (1) Sociālais darbs ar nevalstiskajām organizācijām (1) Sociālais darbs un brīvprātīgo kustība (1)

	II (2) Sociālais darbs ar grupu (2) Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām (2) Sociālais darbs ar vielu atkarīgām personām (2) Sociālais darbs kopienā (4) Sociālais darbs makrolīmenī (2) Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā (2) Sociālais darbs paliatīvajā aprūpē (2) Sociālā gerontoloģija (2) Sociālā medicīna (2) Sociālā pedagogija (4) Sociālā psiholoģija (4) Sociālo programmu īstenošana un novērtēšana (2) Sociālo pakalpojumu kvalitātes vadība (2) Supervīzija sociālajā darbā I (2) Supervīzija sociālajā darbā II (2) Vardarbības fenomens sociālajā darbā (2)	4.6.submoduļa ieskaites darbs (1) 5.moduļa studiju darbs (2) Sociālā darba vadības pamati (2) Personālvadības pamati (1) Supervīzija sociālajā darbā (2) Sociālo institūciju kvalitātes novērtēšana (1) Darba likumdošana un darba aizsardzība (1) 2.3. submoduļa ieskaites darbs (2) Krīžu terapija (2) Profesionālā ētika (1) Socializācijas pamati (2) Socioloģija (1) Ģimenes socioloģija (2) Ģimenes terapija (2) Vardarbība un incests (1) Konfliktoloģija (1) Saskarsmes treniņš (1)
Prakses organizācija	Prakse I (6 krp.) – sociālā darba institūciju un mērķa grupu iepazīšana (institūciju apmeklējumi) Prakse II (10 krp.) – sociālais darbs institūcijā, institūcijas darbības izpēte un sniegto pakalpojumu analīze Prakse III (10 krp.) – Sociālais darbs ar klienta gadījumu institūcijā, trīs klientu gadījumu vadīšana, profesionālās darbības analīze un aizstāvēšana	1. 1.moduļa praktikums (2 krp.); 2. Vērošanas prakse sociālā darba institūcijās (I) (3 krp.); 3. Prakse sociālajās institūcijās (II) (5 krp.); 4. Prakse sociālajās institūcijās (III) (8 krp.); 5. Prakse sociālajās institūcijās (IV) (8 krp.);
Noslēguma pārbaudījumi	Diplomdarba izstrāde un aizstāvēšana (10 krp.), valsts pārbaudījums (eksāmens) (2 krp.)	Kvalifikācijas eksāmens (2 krp.), bakalaura darba izstrāde un aizstāvēšana (10 krp.)

Salīdzinot LU un Liepājas Universitātes (LiepU) sociālā darba studiju programmas, ir redzams samērā līdzīgs programmas satura iedalījums 5 blokos (LU) vai moduļos (LiepU), kur atsevišķs bloks ir plānots pētniecības metožu apguvei, makro līmeņa, sociālā darba profesionālo kompetenču apgūšanai un psiholoģijai. Prakse LU ir kompaktāk organizēta nekā LiepU, kur tā ir sadalīta 5 daļās. Arī attiecībā uz studiju kursiem var secināt, ka LU studiju programmā pārsvarā ir kursi 2 vai 4 kredītpunktu apjomā, bet LiepU programmā 35 kursi ir 1 kredītpunkta apjomā, 38 kursi 2 kredītpunktu apjomā, bet divi kursi ir 3 kredītpunktu apjomā.

Vispārīzglītojošo kursu daļā abās programmās ir līdzīgs saturs – psiholoģijas un vecumposmu psiholoģijas kursi, filozofija, bet atšķirīgais ir, ka LU programmā ir arī ievadkursi komunikācijas zinātnē, socioloģijā un tiesībās, bet LiepU politoloģijā, reliģijas vēsturē un pedagogijā. Nozares teorētisko pamatkursu saturs ir atšķirīgs, jo LU programmā tie pamatā ir kursi sociālajā darbā, sociālajā politikā, likumdošanā un viens kurss psihiatrijā, bet

LiepU ir vairāki kursi veselības aprūpes jomā, tiesību zinātņu un likumdošanas kursi, psiholoģijas un pētniecības metožu kursi, un to starpā nav neviena kursa sociālā darba profesijā. Nozares profesionālās specializācijas kursu daļā LiepU ir ietverti sociālā darba un sociālās likumdošanas kursi, kuri LU programmā ir nozares pamatkursu daļā. LU šajā sadaļā ir daži sociālajā darbā nozīmīgi kursi psiholoģijā, socioloģijā, bet pamatā sociālā darba specializācijas kursi. Vairāku kursu tematika ir līdzīga abās programmās (paliatīvā aprūpē, atkarības un vardarbības problemātika, pētījuma metodes, brīvprātīgo kustība u.c.).

Kopenhāgenas Universitātes (KU) Sociālā darba koledža piedāvā Starpkultūru/Starptautisko bakalaura studiju programmu sociālajā darbā angļu valodā un Klasisko bakalaura programmu sociālajā darbā, ar kuru arī tiks salīdzināta LU studiju programma. KU tiek īstenota arī maģistra studiju programma sociālajā darbā, kā arī tālākizglītības programmas 60 ECTS apjomā vairākās sociālā darba jomās. Uz 200 studiju vietām sociālā darba bakalaura programmā katru gadu piesakās aptuveni 600 reflektanti.

Otra Eiropas Savienībā atzīta augstskola ar senām tradīcijām sociālo darbinieku izglītošanā ir Gēteborgas Universitāte (GU) Zviedrijā. GU sociālā darba profesionālajā studiju programmā katru semestri uzņem 150 studentus, tātad 300 studentus gadā. Kopā programmā studē 1900 studentu. Studiju programma piedāvā apgūt vispārējo sociālā darba praksi. GU Sociālā darba departaments piedāvā arī studijas maģistra līmenī sociālajā darbā un doktorantūrā.

Kopenhāgenas Universitātes, Gēteborgas Universitātes un Latvijas Universitātes studiju programmu sociālajā darbā salīdzinājums

Kritēriji salīdzinājumam	Kopenhāgenas Universitātes studiju programma	Gēteborgas Universitātes studiju programma	LU studiju programma
Iegūstamā kvalifikācija, grāds	Bakalaura sociālajā darbā	Profesionālā kvalifikācija sociālajā darbā	5.līmeņa profesionālā kvalifikācija „Sociālais darbinieks” un bakalaura grāds sociālajā darbā
Programmas apjoms	210 ECTS	210 ECTS	240 ECTS
Programmas realizācijas laiks	7 semestri	7 semestri	8 semestri pilna laika klātienē 9 semestri nepilna laika klātienē 10 semestri nepilna laika neklātienē
Programmas saturs	Tematiskie bloki: Sociālais darbs un konsultēšana 84 ECTS Psiholoģija un psihiatrija 28 ECTS Likumdošana 28 ECTS Sociālās zinātnes 34	Studiju kursi: Sociālais darbs kā disciplīna un profesija 15 ECTS Sociālā struktūra un labklājība 15 ECTS Indivīds, grupa un	Tematiskie bloki: 1. Sociālais darbs un profesionālā attīstība 2. Psiholoģija 3. Politika, valsts pārvalde un likumdošana

	ECTS	<p>ģimene 15 ECTS Likumdošana Sociālajā darbā 15 ECTS Mērķa grupas sociālajā darbā 15 ECTS (iedalīts izvēlesursos) Zinātņu filozofija un zinātniskās metodes 7,5 ECTS Zinātniskais darbs 7,5 ECTS Mērķa grupas sociālajā darbā 7,5 ECTS (iedalīts izvēlesursos) Rīcības stratēģijas un ētika sociālajā darbā 22,5 ECTS Zinātņu filozofija un zinātniskās metodes II 7,5 ECTS Zinātniskais darbs 15 ECTS Sociālā politika un sociālais darbs 7,5 ECTS Kurss profesionālajā sociālajā darbā 22,5 ECTS Novērtēšanas un kvalitātes darbs profesionālajai attīstībai 7,5 ECTS</p>	<p>4. Pētniecība un plānošana 5. Starpdisciplinārie studiju kursi</p>
Prakse	<p>36 ECTS 1) 2.semestrī 2 mēneši <i>novērošanas</i> prakse, iepazīšanās ar institūciju tīklu 2) 4.semestrī 16 nedēļas <i>praktiskās apmācības</i> prakse</p>	<p>Prakse 30 ECTS 5.semestrī</p>	<p>Prakse I 9 ECTS – sociālā darba institūciju un mērķa grupu iepazīšana Prakse II 15 ECTS – sociālais darbs institūcijā, institūcijas darbības izpēte un sniegto pakalpojumu analīze Prakse III 15 ECTS – Sociālais darbs ar klienta gadījumu institūcijā, trīs klientu gadījumu vadīšana, profesionālās darbības analīze un aizstāvēšana</p>
Noslēguma pārbaudījumi	<p>Bakalaura darbs 30 ECTS</p>	<p>Diplomdarbs 30 ECTS</p>	<p>Kvalifikācijas eksāmens 3 ECTS, bakalaura darba izstrāde un aizstāvēšana 15 ECTS</p>

Tematiski visas trīs studiju programmas ir līdzīgi organizētas, iekļaujot studiju kursus sociālajā darbā, psiholoģijā, likumdošanā, sociālajās zinātnēs un pētniecības metodēs, bet

atšķirīga ir studiju organizācija. KU studiju programmā katru semestri studenti iegūst 30 ECTS, noklausoties un izpildot prasības piedāvātājā vienā vai divos integrētos studijuursos, kuriem ir kopīgs gala pārbaudījums – grupā izstrādāta projekta aizstāvēšana vai individuāls eksāmens. Būtiskā atšķirība ir, ka studiju programmu veido tikai 10 studiju kursi. Katra kursa ietvaros sadarbojas vairāki pasniedzēji un nozares speciālisti, nodrošinot integrētu un vispusīgu katra temata apguvi. Arī GU sociālā darba studiju programmā tiek piedāvāts neliels skaits apjomīgu studiju (15 kursi) kursu. Tā ir būtiskākā atšķirība ar LU studiju programmu, kuru atbilstoši Latvijā vispārpieņemtai praksei veido daudzi 3 – 6 ECTS apjoma studiju kursi. Varam pieņemt, ka tematiski integrētu un apjomīgāku kursu piedāvāšana palīdzētu studentiem Latvijā iegūt dziļākas un aptverošākas zināšanas, izpratni un orientēšanās spēju kursa tematikā, tas varētu palīdzēt profesionālos jautājumus skatīt vairāku zinātņu kopsakarībās.

Prakses organizācijā arī ir gan līdzības, gan atšķirības. KU un LU prakšu organizācija ir līdzīga ar to, ka vispirms ir paredzēta prakse priekšstata iegūšanai par sociālo pakalpojumu un to sniedzšo institūciju tīklu, bet nākamā prakse jau paredz paša studenta profesionālo prasmju un zināšanu pielietojumu un attīstīšanu. GU prakse ir organizēta tikai 5. semestrī, kad paralēli praksei, citu uzdevumu studentam nav. Prakses laikā students gan iepazīst pakalpojumu tīklu, gan konkrēto institūciju, kurā praktizējas, kā arī attīsta savas profesionālās kompetences. Visās studiju programmās paralēli formāli organizētajai studiju praksei ir arī praktiski uzdevumi, institūciju apmeklējumi un izpētes uzdevumi.

Studiju programmu salīdzinājuma rezultātā varam secināt, ka Latvijas Universitātes profesionālā bakalaura studiju programma „Sociālais darbs” atbilst sociālā darba izglītības jomā Eiropā atzītu studiju programmu saturam un prakses organizācijai.

4.13. Studiju programmas SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Studiju programmas saturs, ▫ Augsta pasniedzēju darba kvalitāte un pozitīva sadarbība ar studentiem; ▫ Fokuss uz sociālā darba teorijas un prakses saistības stiprināšanu, praktiskiem piemēriem un uzdevumiem studiju procesā; ▫ Sociālā darba praktiķu - stundu pasniedzēju darbs studiju programmā; ▫ Pilnveidota studiju prakses sistēma un informācijas apmaiņa prakses jautājumos; ▫ Sadarbība ar prakses vietām – sociālo pakalpojumu sniedzējiem un profesionālajām organizācijām. 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Budžeta dotēto studiju vietu neesamība un studentu maksātspēja un nevēlme uzņemties kredītsaistības izglītības ieguvei, ▫ Studiju programmas realizācijas pārtraukums, ▫ Nepietiekams studiju programmā pamatdarbā nodarbinātā akadēmiskā personāla skaits, kas ierobežo studiju programmas pilnveidi, projektu izstrādi un līdzdalību starptautiskos projektos, ▫ Nepietiekama stundu pasniedzēju iesaiste studiju programmas pilnveidē, ▫ Nav akadēmiskā personāla ar doktora grādu sociālajā darbā, ▫ kvalitatīvas literatūras trūkums latviešu

	<ul style="list-style-type: none"> valodā par sociālo darbu; ▫ jaunu studiju kursu izstrādes un stundu pasniedzēju- praktiķu piesaistīšanas ierobežošana finanšu taupības nolūkos.
Attīstības iespējas	Realizācijas grūtības
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Budžeta vietu piešķiršana; ▫ Darba devēju, sociālā darba praktiķu un mācībspēku sadarbības veicināšana; ▫ Mācībspēku un studentu pētījumu publikāciju izdošana, iesaistīšana mācību literatūras izstrādē; ▫ Dalība starptautiskās sadarbības projektos; ▫ Akadēmiskā personāla pētnieciskās darbības veicināšana; ▫ Esošo studiju kursu satura un pasniegšanas metožu pilnveide; ▫ Studiju programmas prakses vadītāja un studentu prakšu vadītāju institūcijās sadarbības pilnveidošana; ▫ Ārvalstu vieslektoru piesaistīšana; ▫ Tālākizglītības un maģistra līmeņa studiju programmas izstrāde. 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Akadēmiskā personāla mainība atalgojuma politikas dēļ (faktiskā darba slodze pārsniedz formāli plānoto, darba algu samazināšana, terminēta darba līguma slēgšana uz studiju gada periodu); ▫ Studiju maksas nesamazināšana, nespēja konkurēt ar citām sociālā darba studiju programmām Latvijā augstās studiju maksas dēļ; ▫ studiju programmas finansiāla atkarība no citu SZF studiju programmu atvēlētiem finanšu līdzekļiem.

Studiju programmas iekšējās kvalitātes uzraudzības modeli veidoja vairāki komponenti:

- 1) aptaujas par studiju kursiem;
- 2) aptaujas par studiju programmu;
- 3) komunikācija ar prakšu vadītājiem sociālajās institūcijās un novērtēšana;
- 4) diskusijas studiju padomes sēdēs;
- 5) studentu atgriezeniskā saite brīvā formā;
- 6) studiju programmas pašnovērtējuma ziņojuma izstrāde katru gadu.

Aptaujas par studiju kursiem tika organizētas katra semestra beigās. Aptaujai tika izvirzīti tie studiju kursi, kuri tika pirmo reizi piedāvāti studentiem, kuru docē jauns pasniedzējs vai kura saturā un pasniegšanas veidā bija veicami labojumi pamatojoties uz iepriekšējās aptaujas rezultātiem.

Prakse II un Prakse III norit, studentam prakses uzdevumus veicot izvēlētajā sociālajā institūcijā. Prakses rokasgrāmatā ir ietvertas studenta kompetenču novērtēšanas anketas, kā arī atvērts jautājums prakšu vadītājiem, ar lūgumu sniegt ieteikumus prakses īstenošanai un uzlabošanai. LU studiju prakses vadītāju saziņā ar studentu prakšu vadītājiem institūcijā arī tiek apspriesti ar prakses organizāciju, norisi, prasībām un novērtēšanu saistīti jautājumi, kas ir pamats prakses pilnveidei.

Sociālā darba studiju padomes sēdēs tiekas programmu direktori, programmas nodrošināšanā iesaistītie pasniedzēji un studenti. Sēdēs tiek konstatētas problēmas un meklēti tām risinājumi. LU sociālā darba studiju programmu direktori ir ieinteresēti programmu kvalitātes pilnveidē, ir atvērti priekšlikumiem un veido sadarbības gaisotni, kurā trūkumi var tikt konstatēti, apspriesti un novērsti. Studentu iebildumi un priekšlikumi tiek uzklausi un pārrunāti arī tad, ja tie nav noformulēti oficiālā iesniegumā. Katru gadu tiek izstrādāts studiju programmas pašnovērtējuma ziņojums, kas tiek balstīts uz aptauju rezultātiem, iepriekšējā gadā veikto pasākumu un darbības analīzi.

4.14. Informācija par studējošajiem

Studentu skaita samazinājuma dinamiku var aplūkot zemākpievienotajā tabulā. Tas ir skaidrojams ar strauju konkurences pieaugumu sociālā darba izglītības jomā, šķērsdotāciju (no LU SZF puses) pārtraukšanu un LU salīdzinoši augsto studiju maksu. 1999.gadā trim augstskolām (LU, SDSP augstskolai „Attīstība” un Kristīgajai Akadēmijai), kuras īstenoja studiju programmas sociālajā darbā, pievienojās Liepājas Universitāte. 2004. Gadā studentus sociālā darba pamatstudiju programmās Rīgā un filiālēs Daugavpilī, Jelgavā un Jēkabpilī uzņēma Psiholoģijas augstskola, bet 2005.gada rudenī arī Rīgas Stradiņa Universitāte uzņēma studentus sociālā darba profesionālajā bakalaura studiju programmā. Šajā laikā arī SDSP augstskola „Attīstība” atvēra filiāles Smiltēnē, Daugavpilī un Rēzeknē. Jāpiebilst, ka Latvijas Universitāte studiju maksas ziņā ir bijusi līdere, kas, savukārt, ir ietekmējis studentu skaita samazinājumu programmā. Tā rezultātā 2008.gada rudenī studijām programmā reģistrējās tikai tie 15 reflektanti, kuri bija ieguvuši tiesības studēt par budžeta līdzekļiem. Arī augstā studiju maksa ir iemesls studentu atbirumam, kā arī personiskās ekonomiskās grūtības, kuru dēļ studenti pārtrauc studijas un dodas darba meklējumos ārvalstīs.

Studējošo skaita dinamika

Ak.g.	1.gadā imatrikulēto studentu skaits	Studentu skaits pa studiju gadiem					Kopā mācās	T.sk. par maksu	Absolventu skaits	Eksmatrikulēto skaits (Atbirums)
		1.	2.	3.	4.	5.				
2008./2009.	15	16	21	39	45	7	128	70	21	21
2009./2010.	0	0	18	22	44	8	92	51	28	11
2010./2011.	0	0	0	20	20	17	57	35	21	5
2011./2012.	0	0	0	0	24	3	27	16	19	19

4.15. Studējošo aptaujas un to analīze

Aptaujas par studiju programmu un par studiju kursiem tika organizētas atbilstoši LU 17.05.2005. rīkojumam Nr.1/98 „Aptauju organizēšanas kārtība LU”. Katra akadēmiskā gada beigās studiju programmas absolventi tiek iesaistīti studiju programmas novērtēšanā. Aptaujas anketa sastāv no slēgtiem jautājumiem, kur atbilde jāatzīmē vērtējuma skalā (1 – pilnībā apmierina, 2 – drīzāk apmierina, 3- drīzāk neapmierina, 4 – pilnībā neapmierina) un atvērtā jautājuma anketas noslēgumā, uz kuru studentiem ir iespēja sniegt komentāru vai vērtējumu par ikvienu studiju programmas aspektu.

Katra semestra noslēgumā studenti tika aicināti sniegt novērtējumu par novērtēšanai izraudzīto studiju kursu saturu un pasniegšanas veidu. Studiju kurss tiek izraudzīts novērtēšanai, ja tika piedāvāts studiju programmā pirmo reizi, studiju kursu docēja jauns pasniedzējs, iepriekšējā aptaujā ir bijuši nozīmīgi aizrādījumi par tā kvalitāti. Novērtēšana tika organizēta anonīmas anketēšanas veidā.

4.16. Absolventu aptaujas un to analīze

Galvenie secinājumi no absolventu aptaujām par studiju programmu bija:

- absolventus apmierina studiju programmas saturs, piedāvātā kursu izvēle B daļā, vēlamo C daļas kursu apguve, iespējas apgūt pētnieciskās, profesionālās prasmes un iemaņas, iespējas attīstīt prasmes studiju laikā un studiju procesa organizēšana;
- vērtējot materiāli tehnisko nodrošinājumu, absolventi ir pilnībā apmierināti ar studiju telpām;
- absolventi ir „drīzāk neapmierināti” ar iespējām izmantot datorus un studijām nepieciešamās literatūras pieejamību LU bibliotēkās.

Attiecībā uz literatūras pieejamību, var piekrist par literatūras trūkumu latviešu valodā, vai arī par specifiskām sociālā darba mērķa grupām, jaunām sociālām problēmām, jo pie ierobežotiem resursiem ne vienmēr ir iespējams iegādāties ļoti šauri specializētu literatūru pietiekamā apjomā. Tomēr attiecīgā literatūra ir atrodama LU abonētajās elektroniskajās datu bāzās, kuru izmantošanā pēc kursa darbu un diplomdarbu vadītāju vērojumiem sociālā darba studenti ir neaktīvi. Diemžēl anketas uzbūve neļauj noskaidrot iemeslu ne tik augstam novērtējumam attiecībā uz datoru izmantošanas iespēju, jo SZF ir iekārtotas divas datorklases un arī bibliotēkas lasītava ir aprīkota ar datoriem. Viens pieņēmums, kas var izskaidrot šādu novērtējumu, varētu būt datorklašu noslogojums nodarbībām studijuursos.

- studiju programmas beidzēji ir pauduši pilnīgu apmierinātību ar studijās iegūtām prasmēm efektīvi pielietot informācijas tehnoloģijas informācijas meklēšanai, apstrādei un noformēšanai un strādāt ar informāciju (izvērtēt, analizēt to).

To var vērtēt kā apliecinājumu studiju programmā A daļā iekļautā kursa „Ievads studijās, pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā” lietderībai, kur uzmanība tiek vērsta uz bibliotēkas pakalpojumu izmantošanas iespējām, literatūras meklēšanas veidiem.

Aptaujas anketas brīvo komentāru daļā paustais pārsvarā atspoguļo tikai atsevišķu studentu viedokli (maksimālais viedokļu sakritības skaits ir 4). Visbiežāk viedokļi tiek izteikti par semestru plānojumu, studiju programmas ilgumu un pasniedzēju darbu:

- par semestru plānojumu parasti tiek izteikti pretrunīgi viedokļi, jo ir respondenti, kas vēlas intensīvāku un kompaktāku plānojumu, un tai pat laikā citi norāda, ka slodze visos studiju gados ir bijusi pārāk liela. Tāpat izskan ierosinājums pēdējā (8.) semestrī neplānot nodarbības, un to veltīt tikai diplomdarba izstrādei un eksāmenam.

Tā kā LU anketa nenoskaidro, vai respondents paralēli studijām strādā vai nē, tad var izteikt tikai pieņēmumu, ka slodzi kā pārāk lielu varētu būt izjutuši paralēli studijām PLK strādājošie studenti. 8.semestrī PLK studentiem tiek plānots viens studiju kurss 4 krp. apjomā, kur nodarbības notiek tikai februārī un martā, aprīli un maiju atstājot vienīgi noslēguma darba rakstīšanai (6 krp.) un valsts pārbaudījuma kārtošanai (2 krp.). Tātad, ja students ir ieguvis nepieciešamo krp. skaitu B daļā un C daļā, tad slodze ir mazāka, nekā 20 krp.

- par studiju programmas ilgumu izskan priekšlikums to samazināt no 4 uz 3 – 3,5 gadiem.

Šādu iespēju neparedz LR „Augstskolu likumā” noteiktais par piektā līmeņa profesionālās kvalifikācijas ieguvei kopējo pilna laika studiju ilgumu, kas ir 4 studiju gadi.

- par pasniedzēju darbu ir pausta apmierinātība ar pasniedzēju attieksmi pret studentiem, pozitīvi tiek vērtēta vizuālo palīgīdzekļu izmantošana nodarbībās, prasme sasaistīt teoriju un praksi, pozitīvi vērtēta pasniedzēju – praktiķu iesaistīšana studiju programmas īstenošanā.
- tāpat ir komentāri, kuros pausta pilnīga apmierinātība ar studiju programmu un procesu. 2009.gada rudenī veiktā *studējošo* aptauja (3. un 5. semestra studenti) par studiju programmu atspoguļo ļoti līdzīgus rezultātus. Vērtējumi visos jautājumos ir robežās 1 – „pilnībā apmierina” un 2 „drīzāk apmierina”. Arī komentāros pausti līdzīgi

viedokļi par semestru plānojumu un studiju ilgumu. Pausts pozitīvs novērtējums studiju programmas saturam, kas ir visaptverošs un dod ieskatu ar sociālo darbu saistītās zinātņu nozarēs (psiholoģijā, tiesībās (likumdošana)), kā arī ir atbilstošs profesijas apguvei. Pozitīvi tiek vērtēts to pasniedzēju darbs, kuri nodarbībās ietver praktiskus vingrinājumus, lekcijas pasniedz atraktīvi, bet ir minēts, ka ir arī pasniedzēji, kuri lekcijas monotoni norunā. Gandarījumu rada fakts, ka absolventi turpina studijas ne tikai maģistra studiju programmās Latvijā, bet arī Amerikas Savienotajās Valstīs un Vācijā.

2009.gada janvārī tika veikta studiju programmas *absolventu aptauja*, lai noskaidrotu, cik no absolventiem uzsāk darbu iegūtajā profesijā. Aptaujā piedalījās 2005.-2008.gada absolventi (n=59) un sniedza atbildes uz 2 jautājumiem, norādot arī darba vietas nosaukumu: (1) vai pēc studiju beigšanas ir strādājuši sociālā darba jomā; un (2) vai patlaban strādā sociālā darba jomā. 2/3 aptaujāto absolventu (38) bija strādājuši sociālā darba jomā pēc studiju beigšanas, bet uz aptaujas norises brīdi sociālā darba jomā strādāja puse aptaujāto (30). No tiem, kuri atbildēja, ka pēc studiju pabeigšanas nav strādājuši sociālā darba jomā, 2 vēlāk darbu bija atraduši un aptaujas norises laikā joprojām strādāja. Vairāk bija to absolventu, kuri bija sākuši strādāt sociālo darbu, bet uz aptaujas norises brīdi no darba sociālajā jomā bija aizgājuši (10). Tas atbilst Rīgas sociālajos dienestos novērotajam, ka ir liela darbinieku mainība zemā atalgojuma un augstās darba slodzes, tai skaitā psiho-emocionālās spriedzes dēļ. Var secināt, ka darbu profesijā uzsāktu lielāks skaits absolventu, ja darba piedāvājums sociālajās institūcijās kļūtu pievilcīgāks atalgojuma un darba apstākļu ziņā.

Darba devēju un sociālā darba praktiķu aptauja tika veikta 2010.gada februārī. Sadarbībā ar Sociālo darbinieku biedrību, kurā ir apvienojušies sociālā darba praktiķi, tai skaitā darba devēji, tika organizēta fokusgrupas diskusija. Diskusijas mērķis bija noskaidrot sociālā darba jomas pārstāvju viedokļus par vakancēm darba tirgū, vēlamajām sociālā darbinieka amata pretendenta zināšanām un prasmēm, kā arī sociālā darba studiju programmas satura pozitīviem un negatīviem aspektiem.

Diskusijas dalībnieki pauda vienotu viedokli par to, ka jaunu sociālo darbinieku izglītošana ir nozīmīga un ir jāturpina. Joprojām trūkst sociālo darbinieku, ir vakances sociālajos dienestos, darbā tiek pieņemti arī sociālā darba profesionālās augstākās izglītības pēdējo kursu studenti. Izskanēja viedoklis, ka dažkārt jauno sociālo darbinieku sagatavotība ir pat augstāka, nekā nepieciešams konkrētā amata pienākumu veikšanai. No sociālā darba praktiķu viedokļa, jo sarežģītāka valstī situācija, jo sociālais darbs ir nepieciešamāks, jo neviena cita profesija nerisina sociālās problēmas. Sociālais darbs ir valsts paredzēto

pakalpojumu daļa līdzīgi kā policijas, mediķu, skolotāju un juristu pakalpojumi. Tika pausts viedoklis, ka sociālā darba izglītība ir pārāk vispusīga un jauniešiem praktiķiem trūkst specifisku, padziļinātu zināšanu. Šeit jāpaskaidro, ka sociālā darba izglītība Latvijā tiek veidota pēc starptautiski atzīta principa: (1) pamatstudiju līmenis (3–4 gadi) sociālajā darbā vispārīgu un pamata kompetenču apguvei darbam ar indivīdu, ģimeni, grupu un kopienu un (2) maģistra studiju līmenis (1–2 gadi) specializētu un padziļinātu kompetenču apguve darbam kādā no sociālā darba jomām. Tātad ir jādomā par kvalitatīvu un specializētu maģistra līmeņa studiju programmu piedāvājuma paplašināšanu.

Diskusijas dalībnieki nosauca, kādas zināšanas un prasmes uzskata par būtiskām un nepieciešamām sociālā darba praktiķim: jābūt sociālā darba vērtībām atbilstoši attieksmei pret cilvēkiem, jāprot komunicēt (nodibināt kontaktu, uzdot jautājumus, klausīties, intervēt), jāzina krievu valoda, jāprot orientēties problēmsituācijā, jāzina, kur meklēt nepieciešamo informāciju, jāprot saskatīt kopsakarības, analizēt un interpretēt tiesību aktus, nepieciešama kritiskā spriestspēja, radošums, spēja uzdrīkstēties, atvērtība, paškritika un pašrefleksijas spēja. Atbilstoši šīm nosauktajām kompetencēm studiju programmā ir atsevišķi studiju kursi, kuros tiek apgūtas attiecīgās zināšanas un prasmes (piemēram, Sociālā darba ētika un vērtības, Saskarsme sociālajā darbā, Sociālā likumdošana, Ievads tiesību zinātnē, Supervīzija sociālajā darbā I un II, Sociālā darba metodes un process), kā arī studiju kursi, kuru ietvaros tiek vērsta uzmanība arī uz attiecīgo zināšanu, prasmju un attieksmju veidošanu. Studijuursos iekļautās interaktīvās metodes un treniņi dod iespēju attīstīt prasmes, spriestspēju, attīsta spēju atvērties, būt atklātam, pārdomāt savu rīcību, tās atstāto iespaidu uz citiem, risināt problēmsituācijas. Tāpat dienasgrāmatu un pašrefleksijas vēstuļu rakstīšana prakses un atsevišķu studiju kursu ietvaros attīsta novērošanas, analītiskās un sevis apzināšanās spējas.

Vērā ņemams ir ieteikums vienu studiju praksi studentam iziet pašvaldību sociālajā dienestā, bet otru institūcijā, kas sniedz specializētus sociālos pakalpojumus. Lai arī šāds nosacījums nav izvirzīts studentiem, prakses vietas meklējot, tomēr prakses semināros Prakses II iziešanas laikā, kad studenti dalās ar iegūtajām zināšanām un pieredzi, vairums paši izvēlas nākamo Praksi III iziet otra tipa institūcijā, lai gūtu daudzveidīgāku izpratni par sociālo darbu un pakalpojumiem. Diskusijā tika izteikti priekšlikumi, studiju programmā ietvert tematus par sociālā darbinieka identitāti, deviances problemātiku un sociālā darbinieka sadarbību ar medijiem. Sociālā darbinieka profesionālās identitātes jautājumi nebūtu iekļaujami atsevišķā studiju kursā, jo tā veidojas studiju gaitā, gan apgūstot profesiju teorētiski, gan iepazīstoties ar tās praktisko pielietojumu. Vairākos studijuursos ir temati par sociālā darba vērtībām, ētiku, sociālā darba mērķiem, darbinieka uzdevumiem, profesionālo kompetenci u.c. jautājumiem, kuri palīdz formēties jaunā speciālista profesionālajai

identitātei. Studentu vērtējumā nozīmīgs ir studiju kurss Supervīzija sociālajā darbā II, kura ietvaros notiek savas profesionālās lomas apzināšanās un darbības analīze konkrētā prakses situācijā, savu stipro un vājo pušu apzināšanās.

Studiju kursa nepieciešamība, kas būtu veltīts sociālajam darbam probācijas jomā, ir apzināta, tomēr šī specializācija tiek attīstīta profesionālajā pēcdiploma programmā Sociālais darbs. Nākotnes uzdevums ir arī studiju kursa par sociālā darbinieka sadarbību ar medijiem izstrāde.

4.17. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Sociālo zinātņu fakultātē aktīvi strādā Studentu pašpārvalde, kas iesaistās lēmumu pieņemšanā fakultātes Domes sēdēs. Studentu pašpārvaldes nozīmētie attiecīgo studiju programmu studenti piedalās studiju programmas sēdēs, kas nodrošināja regulāru informācijas apmaiņu starp studentiem un studiju programmas akadēmisko personālu. Studiju padomes sēdēs tiek izskatīti studentu priekšlikumi attiecībā par studiju procesu, saturu un kvalitāti, kā arī kopīgi meklēti risinājumi problēmsituācijām. Katra semestra gaitā studentiem tiek dota iespēja piedalīties docēto studiju kursu novērtēšanā, gan aizklātā un anonīmā veidā, gan atklāti izsakot savu viedokli nodaļas vai studiju padomes rīkotājās sēdēs.

4.18. Diploma pielikuma paraugs

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

Reģ. Nr. 3341000218

Raiņa bulvāris 19. Rīga, Latvija. LV-1586: tālr. 7034301. 7034320:
fakss 7034513: e-pasts lu@lanet.lv

Diploma pielikums atbilst Eiropas Komisijas, Eiropas Padomes un Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas (UNESCO/CEPES) izveidotajam paraugam. Pielikums ir sagatavots, lai sniegtu objektīvu informāciju un nodrošinātu kvalifikāciju apliecināšu dokumentu (piemēram, diplomu, sertifikātu) akadēmisku un profesionālu atzīšanu. Diploma pielikumā ir iekļautas ziņas par diplomā minētās personas sekmīgi pabeigto studiju būtību līmeni, kontekstu, saturu un statusu. Tajā neiekļauj norādes par kvalifikācijas novērtējumu un līdzvērtību, kā arī ieteikumus tā atzīšanai. Informāciju sniedz visās astoņās sadaļās. Ja kādā sadaļā informāciju nesniedz, norāda iemeslu.

DIPLOMA PIELIKUMS (Diploma Sērija BD A Nr. 0141)

1. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJAS IEGUVĒJU

1.5. Vārds: *Vārds*

1.6. Uzvārds: *Uzvārds*

1.7. Dzimšanas datums (diena/mēnesis/gads): .

1.8. Studenta identifikācijas numurs vai personas kods: .

2. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJU

2.3. Kvalifikācijas nosaukums:

Profesionālais bakalaura grāds sociālajā darbā un Sociālais darbinieks

2.4. galvenā(s) studiju joma(s) kvalifikācijas iegūšanai:

Sociālais darbs

2.3. Kvalifikācijas piešķirējas iestādes nosaukums un statuss:

Latvijas Universitāte, valsts akreditēta (06.08.1999.), valsts dibināta, universitāte

2.6. Studijas administrējošās iestādes nosaukums un statuss : *tā pati, kas minēta 2.3. punktā*

2.7. Mācību valoda un eksaminācijas valoda: *Latviešu*

3. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJAS LĪMENI

3.1. Kvalifikācijas līmenis: *Pirmais (pamatstudiju) profesionālais grāds ; piektais profesionālās kvalifikācijas līmenis, skat. 6.1. punktu*

3.2. Oficiālais programmas ilgums, programmas sākuma un beigu datums:

4 gadi pilna laika studiju, 160 Latvijas kredītpunkti, 240 ECTS kredītpunkti, 05.09.2008.-02.07.2012.

3.3. Uzņemšanas prasības:

Vispārējā vidējā izglītība vai pamatizglītība un 4 gadu vidējā profesionālā izglītība

1. ZIŅAS PAR STUDIJU SATURU UN REZULTĀTIEM

4.3. Studiju veids: *Pilna laika studijas*

4.4.

4.5. Programmas prasības:

-apgūt teorētiskās zināšanas psiholoģijā, socioloģijā un sociālajā politikā, kas nodrošina izpratni par sociālo darbu; - apgūt zināšanas socioloģijas teorijās un virzienos – apgūt sociālā darba teorijas un metodes, veidojot izpratni par sociālā darba un prakses ciešo saistību; - apgūt prasmes un iemaņas, kas nepieciešamas sociālo problēmu identificēšanai, analīzei, risināšanai un prevencei indivīda un grupas un sabiedrības līmenī; - apgūt profesionālā sociālā darba profesionālās iemaņas, nostrādājot trīs profesionālās prakses 26 kredītpunktu apjomā; - izstrādāt un aizstāvēt diplomdarbu 10 kredītpunktu apjomā; - nokārtot valsts eksāmenu.

4.3. Programmas sastāvdaļas un personas iegūtais novērtējums/atzīmes/kredītpunkti:

A DAĻA (OBLIGĀTĀ)			
<i>Kursa nosaukums</i>	<i>Kredītpunkti</i>	<i>ECTS kredīti</i>	<i>Vērtējums</i>
<i>Ievads komunikācijas zinātnē</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Filozofijas pamati</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Ievads psiholoģijā</i>	4	6	9 (teicami)
<i>Ievads studijās, pētniecībā un akadēmiskajā rakstībā</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Ievads socioloģijā</i>	2	3	7 (labi)
<i>Attīstības psiholoģija</i>	4	6	9 (teicami)
<i>Ievads tiesību zinātnē</i>	4	6	7 (labi)
<i>Ievads sociālajā darbā</i>	4	6	8 (ļoti labi)
<i>Ievads socioloģisko pētījumu metodēs un organizācijā</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Psihiatrijas pamati</i>	2	3	7 (labi)
<i>Sociālā darba ētika un vērtības</i>	2	3	7 (labi))
<i>Sociālā darba metodes un process</i>	4	6	7 (labi)
<i>Saskarsme sociālajā darbā</i>	4	6	8 (ļoti labi)
<i>Sociālā politika</i>	4	6	6 (gandrīz labi)
<i>Sociālā darba teorijas</i>	4	6	7 (labi))
<i>Sociālā aizsardzība</i>	2	3	7 (labi)
<i>Sociālā darba projektu vadīšana</i>	4	6	7 (labi)
B DAĻA (IEROBEŽOTĀS IZVĒLES DAĻA)			
<i>Kursa nosaukums</i>	<i>Kredītpunkti</i>	<i>ECTS kredīti</i>	<i>Vērtējums</i>
<i>Angļu valoda I</i>	2	3	6 (gandrīz labi)
<i>Angļu valoda II</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Cilvēktiesības</i>	2	3	7 (labi)
<i>Ekonomikas teorijas pamati</i>	4	6	7 (labi))
<i>Elektroniskie resursi un meklēšana</i>	2	3	7 (labi)
<i>Ģimene kā sistēma</i>	2	3	8 (ļoti labi)

<i>Kvalitatīvās pētījumu metodes sociālajās zinātnēs</i>	2	3	6 (gandrīz labi)
<i>Krīzes psiholoģija</i>	2	3	7 (labi)
<i>Latvijas sociālās drošības sistēma</i>	4	6	7 (labi)
<i>Organizāciju teorija</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Pētījumi sociālajā darbā</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Reliģiju problemātika sociālajā darbā</i>	2	3	6 (gandrīz labi)
<i>Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni I</i>	2	3	7 (labi)
<i>Sociālais darbs ar indivīdu un ģimeni II</i>	2	3	7 (labi)
<i>Kvantitatīvās socioloģisko pētījumu metodes</i>	2	3	7 (labi)
<i>Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām</i>	2	3	7 (labi)
<i>Sociālais darbs ar vielu atkarīgām personām</i>	2	3	7 (labi)
<i>Sociālais darbs kopienā</i>	4	6	8 (ļoti labi)
<i>Sociālais darbs makrolīmenī</i>	2	3	6 (gandrīz labi)
<i>Sociālais darbs multikulturālā sabiedrībā</i>	2	3	7 (labi)
<i>Sociālais darbs paliatīvajā aprūpē</i>	2	3	7 (labi)
<i>Sociālā gerontoloģija</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Sociālās medicīnas pamati</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Sociālā psiholoģija</i>	4	6	9 (teicami)
<i>Sociālo programmu īstenošana un novērtēšana</i>	2	3	7 (labi)
<i>Supervīzija sociālajā darbā I</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Supervīzija sociālajā darbā II</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Uzņēmējdarbības pamati</i>	2	3	6 (gandrīz labi)
C DAĻA (BRĪVĀS IZVĒLES DAĻA)			
<i>Kursa nosaukums</i>	<i>Kredītpunkti</i>	<i>ECTS kredīti</i>	<i>Vērtējums</i>
<i>Veselība XXI gadsimtā</i>	4	6	8 (ļoti labi)
<i>Georga Zimmela socioloģija</i>	2	3	6 (gandrīz labi)
KURSA DARBI/PROJEKTI			
<i>Kursa darbs I</i>	2	3	6 (gandrīz labi)
<i>Kursa darbs II</i>	2	3	7 (labi)
PRAKSE			
<i>Prakse I</i>	6	9	7 (labi)
<i>Prakse II</i>	10	15	8 (ļoti labi)
<i>Prakse III</i>	10	15	8 (ļoti labi)
VALSTS PĀRBAUDĪJUMI			
DIPLOMDARBS	10	15	10(izcili)
<i>Tēmas nosaukums: Sociālā darbinieka tēls Sociālā dienesta klientu un iedzīvotāju priekšstatos</i>			
<i>Valsts pārbaudījums sociālajā darbā</i>	2	3	8 (ļoti labi)
<i>Kopējā atzīme</i>			9 (teicami)

4.4. Atzīmju sistēma un norādījumi par atzīmju iedalījumu:

Atzīme (nozīme)	Atzīmes īpatsvars šīs programmas absolventu vidū
10 (izcili)	4%
9 (teicami)	27%
8 (ļoti labi)	35%
7 (labi)	23%
6 (gandrīz labi)	10%
5 (viduvēji)	6%
4 (gandrīz viduvēji)	2%
3-1 (neapmierinoši)	0%

Kvalifikācijas īpašnieka vidējā svērtā atzīme: 7,67

4.5. Kvalifikācijas klase: "**Standarta**"

Kvalifikācijas klases "Standarta" piešķiršanas kritērijus sk. 6.1. punktā.

5. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJU

5.1. Turpmākās studiju iespējas:

Tiesības studēt maģistratūrā vai otrā līmeņa profesionālajās augstākās izglītības studiju programmās, kuras paredzētas studijām pēc bakalaura grāda ieguves

5.1. Profesionālais statuss:

**Nav paredzēts
piešķirt**

6. PAPILDINFORMĀCIJA

6.1. Sīkāka informācija:

Dotais diploma pielikums ir derīgs tikai kopā ar diplomu Nr.

Diploma pielikumu angļu valodā izsniedz Latvijas Universitāte.

Latvijas Universitātes profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programma „Sociālais darbs” ir akreditēta no 14.05.2013. līdz 28.05.2019.

Papildinājums punktam 4.4.

Kvalifikācijas īpašnieka vidējo svērto atzīmi rēķina pēc formulas: $av = \frac{\sum(a \cdot f)}{\sum(f)}$, kur: av – vidējā svērtā atzīme, a - studenta iegūtais vērtējums par katru programmas A un B daļas kursu, f - šā kursa apjoms kredītpunktos.

Papildinājums punktam 4.5.

Kvalifikācija klases "Standarta" piešķiršanas kritērijs: - izpildītas visas programmas prasības.

Piektais kvalifikācijas līmenis

- noteiktas nozares speciālista augstākā kvalifikācija, kas dod iespēju plānot un veikt arī zinātniskās pētniecības darbu attiecīgajā nozarē.

6.2. Papildinformācijas avoti:

Latvijas Universitāte

Raiņa bulvāris 19, Rīga, Latvija, LV-1586, fakss: 7225039;

Akadēmiskās Informācijas centrs (Latvijas ENIC/NARIC)

Vaļņu ielā 2, Rīga, Latvija, LV-1050, telefons: +371-67225155, fakss: +371-67221006

e-pasts: diplomu@aic.lv

7. PIELIKUMA APSTIPRINĀJUMS

7.5. Datums: **28.04.2013.**

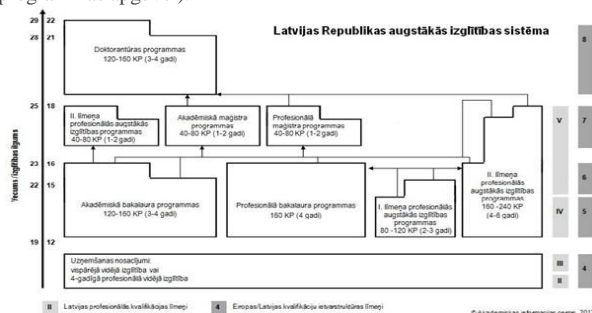
7.6. Paraksts un tā atšifrējums: _____ **A.Kangro**

7.7. Pielikuma apstiprinātāja amats: **LU mācību prorektors, prof.**

7.8. *Zimogs vai spiedogs:*

Atestāts par vispārējo vidējo izglītību vai diploms par profesionālo vidējo izglītību dod tiesības turpināt izglītību augstākās izglītības pakāpē.

Augstskolas/koledžas var noteikt arī specifiskas uzņemšanas prasības (piemēram, noteikt, kādi mācību priekšmeti jāapgūst vidusskolā, lai varētu iestāties konkrētajā augstskolā/koledžā attiecīgās studiju programmas apgūvei).

Saskaņā ar Latvijas normatīvajiem aktiem augstākās izglītības programmas ir iekļautas Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūrā (turpmāk – LKI) un atbilst Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras (turpmāk – EKI) astoņiem līmeņiem.

Augstāko izglītību apliecināšu izglītības dokumentu izvietojums LKI un EKI

Augstāko izglītību apliecināšu izglītības dokumenti	LKI un EKI līmenis
1. Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības diploms	5
1.1. Bakalaura diploms 1.2. Profesionālā bakalaura diploms 1.3. Profesionālās augstākās izglītības diploms, augstākās profesionālās kvalifikācijas diploms (otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, studiju ilgums pilna laika studijās – vismaz 4 gadi)	6
2. Maģistra diploms 2.1. Profesionālā maģistra diploms 2.2. Profesionālās augstākās izglītības diploms, augstākās profesionālās kvalifikācijas diploms (otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, kopējais pilna laika studiju ilgums – vismaz 5 gadi)	7
3. Doktora diploms	8

Augstākās izglītības sistēma ietver akadēmisko augstāko izglītību un profesionālo augstāko izglītību. Bakalaura un maģistra grādi pastāv gan akadēmiskajā, gan profesionālajā augstākajā izglītībā.

Akadēmiskās izglītības mērķis ir sagatavot patstāvīgai pētniecības darbībai, kā arī sniegt teorētisko pamatu profesionālai darbībai.

Bakalaura akadēmisko studiju programmu apjoms ir 120–160 kredītpunktu (turpmāk – KP)¹ (160–240 ECTS). Studiju ilgums pilna laika studijās ir seši līdz astoņi semestri (3–4 gadi).

Maģistra akadēmisko studiju programmas apjoms ir 40–80 KP (60–120 ECTS). Studiju ilgums pilna laika studijās ir 2 līdz 4 semestri (1–2 gadi). Kopējais pilna laika bakalaura un maģistra studiju ilgums nav mazāks par 5 gadiem.

Akadēmiskās izglītības programmas tiek īstenotas saskaņā ar valsts akadēmiskās izglītības standartu.

Profesionālās augstākās izglītības uzdevums ir īstenot padziļinātu zināšanu apguvi konkrētā nozarē, nodrošinot absolventa spēju izstrādāt vai pilnveidot sistēmas, produktus un tehnoloģijas un sagatavojot absolventu jaunrades, pētnieciskajam un pedagoģiskajam darbam šajā nozarē.

Bakalaura profesionālās studiju programmas nodrošina profesionālo kompetenci, šo programmu apjoms ir vismaz 160 KP (240 ECTS), tai skaitā obligātā prakse ≤ 26 KP (39 ECTS). Studiju ilgums pilna laika studijās ir vismaz astoņi semestri (4 gadi).

Maģistra profesionālo studiju programmu apjoms ir ne mazāk kā 40 KP (60 ECTS), tai skaitā obligātā prakse ≤ 6 KP (9 ECTS). Studiju ilgums pilna laika studijās ir vismaz divi semestri (1 gads).

Kopējais pilna laika bakalaura un maģistra studiju ilgums nav mazāks par 5 gadiem.

Abu veidu bakalaura grādu ieguvējiem ir tiesības stāties maģistrantūrā, bet maģistra grādu ieguvējiem – doktorantūrā. Maģistra grādam tiek pielīdzināti arī medicīnas, zobārstniecības un farmācijas profesionālajās

studijās iegūstamie grādi (5 un 6 gadu studijas), un to ieguvēji var turpināt studijas doktorantūrā.

Profesionālajā augstākajā izglītībā bez bakalaura un maģistra programmām pastāv vairāki citi programmu veidi.

• Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības (koledžas) studiju programmas, pēc kuru apguves iegūst ceturta līmeņa profesionālo kvalifikāciju (LKI 5.līmenis). Programmu apjoms ir 80–120 KP (120–180 ECTS), un tās pamatā ir paredzētas profesijas apgūvei, taču to absolventi var turpināt studijas otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmās.

• Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas, pēc kuru apguves iegūst piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju (LKI 6.–7.līmenis). Šīs programmas var būt vismaz 40 KP (60 ECTS) apjomā pēc bakalaura grāda ieguves vai vismaz 160 KP (240 ECTS) apjomā pēc vidējās izglītības ieguves. Abos gadījumos programmas ietver praksi un valsts pārbaudījumu, tai skaitā noslēguma darbu. Ja studiju programmas apjoms ir 160 KP (240 ECTS) un programma ietver bakalaura programmas obligāto daļu, tad absolventi iegūst tiesības stāties maģistrantūrā.

Doktorantūra. Kopš 2000.gada 1.janvāra Latvijā tiek piešķirts viena veida zinātniskais grāds – doktors. Uzņemšanai doktorantūrā ir nepieciešams maģistra grāds. Doktora grādu piešķir personai, kura sekmīgi nokārtojusi eksāmenus izraudzītajā zinātnes nozarē un pieredzējuša zinātnieka vadībā izstrādājusi un publiski aizstāvējusi promocijas darbu, kas satur oriģinālu pētījumu rezultātus un sniedz jaunas atziņas konkrētajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē. Promocijas darbu var izstrādāt triju līdz četrus gadu laikā doktorantūras studiju ietvaros augstskolā vai pēc atbilstoša apjoma patstāvīgu pētījumu veikšanas. Promocijas darbs var būt disertācija, tematiski vienota zinātnisko publikāciju kopa vai monogrāfija. Doktora grādu piešķir promocijas padome. Doktora grāda piešķiršanu pārrauga Ministru kabineta izveidota Valsts zinātniskās kvalifikācijas komisija.

Vērtēšanas sistēma. Studiju rezultātu sasniegšanas pakāpe tiek vērtēta 10 ballu sistēmā vai ar vērtējumu "ieskaitīts/neieskaitīts".

Studiju rezultātu apguves vērtējums 10 ballēs

Apguves līmenis	Vērtējums	Skaidrojums	Aptuvenā ECTS atzīme
ļoti augsts	10	izcili (<i>with distinction</i>)	A
	9	teicami (<i>excellent</i>)	A
	8	ļoti labi (<i>very good</i>)	B
augsts	7	labi (<i>good</i>)	C
	6	gandrīz labi (<i>almost good</i>)	D
	5	viduvēji (<i>satisfactory</i>)	E
vidējs	4	gandrīz viduvēji (<i>almost satisfactory</i>)	E/FX
	3–1	negatīvs vērtējums (<i>unsatisfactory</i>)	Fail

Kvalitātes nodrošināšana. Saskaņā ar Latvijas normatīvajiem aktiem augstskolas un koledžas var izsniegt valsts atzītus diplomus, ja studijas ir notikušas akreditētā augstskolā vai koledžā, akreditētā studiju programmā un augstskolai ir apstiprināta satversme, koledžai – nolikums. Lēmumu par studiju virzienu akreditāciju pieņem Studiju akreditācijas komisija, bet par augstskolas un koledžas akreditāciju – Augstākās izglītības padome.

Papildinformācija.

1. Par izglītības sistēmu – <http://www.izm.lv>
2. Par diplomu atzīšanu – <http://www.aic.lv>
3. Par studiju iespējām Latvijā – <http://studyinlatvia.lv>
4. Par augstskolu un programmu statusu – <http://www.aiknc.lv>
5. Par Eiropas valstu izglītības sistēmām un politiku – www.eurydice.org

¹ Kredītpunkts (KP) Latvijā definēts kā vienas nedēļas pilna laika studiju darba apjoms. Vienam studiju gadam paredzētais apjoms pilna laika studijās ir 40 kredītpunktu. Pārēķinot Eiropas Kredītu pārses sistēmas (ECTS- *European Credit Transfer System*) punktus, Latvijas kredītpunktu skaits jāreizina ar 1,5.

4.20.Prakses rokasgrāmata

LATVIJAS UNIVERSITĀTES
SOCIĀLO ZINĀTŅU FAKULTĀTES
SOCIOLOĢIJAS NODAĻAS
SOCIĀLĀ DARBA PROFESIONĀLĀ STUDIJU PROGRAMMA

**PRAKSES ROKASGRĀMATA
(Prakses nolikums)**

STUDENTE/S _____

**Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes Socioloģijas nodaļas
Sociālā darba profesionālā studiju programma**

PRAKSES NOLIKUMS

IEVADS

Nozīmīga Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes Socioloģijas nodaļas Sociālā darba profesionālās studiju programmas daļa ir atvēlēta studiju praksei. Tās kopējais ilgums ir 1040 stundas jeb 26 kredītpunkti.

Studiju prakse ir noteiktu uzdevumu veikšana studiju laikā iegūto teorētisko zināšanu integrācijai praktiskā darbībā.

Studiju prakses mērķis ir apgūt un pārbaudīt praksē sociālā darba metodes, strādājot mikro, mezo un makro līmeņos, attīstīt sociālajā darbā nepieciešamās prasmes un profesionālo kompetenci.

Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu Socioloģijas nodaļas Sociālā darba profesionālās studiju programmas studentam studiju laikā jānostrādā noteikts stundu skaits trijās dažādās praksēs, izpildot konkrētajai praksei paredzētos uzdevumus, sasniedzot tai izvirzītos specifiskos mērķus (skat. 1. tabulu).

1.tabula

Studiju prakses norises laiks, apjoms un mērķi

Prakses veids	Norises laiks	Prakses apjoms	Prakses mērķis
Prakse I	2. semestrī	160stundas, 4 kredītpunkti	Iepazīties ar sociālā darbinieka profesiju un sociālo darbu ar atšķirīgām klientu grupām un sociālām problēmām sociālajās institūcijās.
Prakse II	5. semestrī	400 stundas, 10 kredītpunkti	Iepazīties ar sociālās institūcijas darbību un apgūt noteiktu sociālā darbinieka uzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas un prasmes.
Prakse III	7. semestrī	480 stundas, 12 kredītpunkti	Izmantot teorētiskās zināšanas sociālajā darbā konkrēta klienta sociālā gadījuma risināšanā, izprast sociālā darbinieka lomu tajā un attīstīt profesionālajai darbībai nepieciešamās prasmes.

Studiju programmas (SP) prakses vadītājs ir Latvijas Universitātes pilnvarota persona, kas atbild par prakses organizēšanu un koordinēšanu, pārraudzību un novērtēšanu, pilnveidošanu, prakses semināru vadīšanu, sadarbību un līgumu slēgšanu ar prakses vietām, sadarbību ar institūcijas prakses vadītājiem.

Prakses vadītājs prakses vietā ir attiecīgās institūcijas norīkota persona, kas kopā ar studentu plāno un vada paredzēto praktisko darbību, apspriež saskarsmei ar klientiem nepieciešamās prasmes, sekmē studenta profesionālo izaugsmi, vajadzības gadījumā kontaktējas ar prakses vadītāju universitātē, apmeklē tur organizētos seminārus un pasākumus.

Prakses vadītājs ir persona ar augstāko profesionālo izglītību sociālajā darbā un vismaz divu gadu pieredzi profesionālajā darbībā.

Prakses vadītājam nepieciešamas iepazīties ar prakses mērķiem un uzdevumiem Studenta prakses rokasgrāmatā (prakses nolikumā), kurš pieejams <http://szf.lu.lv/szf/index.htm>
Prakses vadītāju apstiprina Sociālo zinātņu fakultātes dekāns un informācija tiek ievadīta LUIS

Prakses vieta var būt jebkura sociālā institūcija, kurā ir iespējama konkrētajai studiju praksei izvirzīto uzdevumu kvalitatīva izpilde. Prakses vadītājs var piedāvāt studentam prakses vietu saskaņā ar sadarbības līgumiem, kurus Sociālo zinātņu fakultāte ir noslēgusi ar prakses vietām.

Studentam ir tiesības pašam izvēlēties prakses vietu. SP prakses vadītājs izvērtē tās atbilstību studiju prakses prasībām.

Prakses vietu apstiprina Sociālo zinātņu fakultātes dekāns, un informācija par to tiek ievadīta LUIS.

Ievadot studentu praksē, SP prakses vadītājs studentam izsniedz iestādei adresētu pavadvēstuli.

Students par prakses vietu nedrīkst izvēlēties savu darba vietu.

Kvalitatīvas prakses īstenošanai nozīmīga ir atgriezeniskā saite starp studentu un prakses vadītāju – gan prakses vietā, gan universitātē. Tā palīdz noskaidrot stiprās un vājās vietas studenta zināšanās un prasmēs, dod iespēju tās papildināt un pilnveidot.

Praksē studentam ir jāievēro Latvijas profesionālo sociālo un aprūpes darbinieku asociācijas kopsapulcē Rīgā, 2001.gada 10. maijā pieņemtais Latvijas sociālo darbinieku **ētikas kodekss**, prakses vietas **iekšējās kārtības noteikumi**, ar cieņu jāizturas pret klientu un kolēģiem.

PRAKSE I tiek plānota 2. semestrī

Prakses ilgums: 240 stundas (6 kredītpunkti), 6 nedēļas pēc kārtas.

PRAKSES MĒRKIS - Iepazīties ar sociālā darbinieka profesiju un sociālo darbu ar atšķirīgām klientu grupām un sociālām problēmām sociālajās institūcijās.

PRAKSES UZDEVUMI:

1. Iepazīstināt ar sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sistēmas institūcijām un sociālā darba norisi tajās;
2. Iepazīstināt ar sociālā darba mērķa grupām un to sociālajām problēmām;
3. Noskaidrot sociālā darba speciālistu kompetenču sadalījumu un uzdevumus konkrētā institūcijā.

PRAKSES PRASĪBAS STUDENTAM:

1. Apmeklēt sociālās institūcijas - pilna laika klātienē studentam jāapmeklē 6 sociālās institūcijas no prakses vadītāja piedāvātām institūcijām un vizītes laikā aktīvi jāuzdod jautājumi saistībā ar noteiktajiem prakses uzdevumiem. Institūciju apmeklējuma vizītes plāno un organizē SP prakses vadītāja, tās notiek prakses plānotajā laikā – vienu reizi nedēļā.

Ja students attaisnota iemesla dēļ nepiedalās kādas institūcijas apmeklējumā, viņam jāuzraksta referāts par neapmeklēto institūciju un tas jāiesniedz ne vēlāk kā vienu nedēļu pēc institūcijas apmeklējuma datuma.

Referāta tēma – Sociālo pakalpojumu specifika “.....” institūcijā.

2. Sociālo problēmu definējums un izpētes metodes. Students izvēlas kādu sociālā darba mērķa grupu un veic tās sociālo problēmu padziļinātu izpēti. Students piedalās seminārā, kurā diskutē par izvēlētajā sociālās problēmas izpētes procesu. Students sagatavo analītiski un ar datiem pamatotu pārskatu par mērķa grupas sociālajām problēmām un prezentē to seminārā.

3. Organizēt sociālo akciju kādā institūcijā

Sociālā akcija - prakses sākumposmā students izvēlas institūciju sociālās akcijas rīkošanai. Tas var būt veco ļaužu sociālās aprūpes centrs, dienas centrs ielas bērniem, sociālais dienests, bāreņu aprūpes centrs vai cita sociālās sistēmas iestāde, kurā students vēlas rīkot labdarības, informatīvu, izglītojošu u.tml. vienreizēju pasākumu. Ir iespējams rīkot informatīvu pasākumu vidusskolās, informējot skolēnus par sociālā darba profesiju, izglītības iespējām sociālajā darbā, institūcijām, kurās iespējams strādāt sociālajam darbiniekam.

Prakses pirmajā mēnesī studentam jāizvēlas institūcija, jānosaka sociālās akcijas mērķis un norises veids. Otrā mēneša laikā jāizstrādā mini projekts idejas realizācijai un tas jānovada

Sociālo akciju studenti var rīkot, strādājot pāri (divi studenti kopā). Ja sociālo akciju rīko divi studenti kopā, tad akcijas atskaitē (sk. turpinājumu) jāuzrāda katra studenta uzdevumi.

Nosacījumi sociālās akcijas rīkošanai:

SP prakses vadītājs nosaka līdz kuram datumam studentam ir jāiesniedz iesniegums ar informāciju par sociālās akcijas norisi, iesniegumā minot:

1. Studenta vārdu, uzvārdu, kursu, st. apliecības Nr.
2. Akcijas nosaukumu.
3. Akcijas mērķi un uzdevumus.
4. Institūcijas nosaukumu, kurā notiks sociālā akcija.
5. Laiku, kad tiek plānota sociālā akcija.

Sociālās akcijas rīkošanu studentam ir jāaskaņo ar sociālās institūcijas vadību un arī ar prakses vadītāju universitātē.

Pēc sociālās akcijas rīkošanas, studentam ir jāiesniedz prakses vadītājam apliecinošs dokuments par sociālās akcijas norisi, kurā ir minēts:

1. Studenta vārds, uzvārds, kursu, st. apliecības Nr.
2. Akcijas nosaukums.
3. Akcijas mērķis, veiktie uzdevumi un secinājumi par pozitīviem un negatīviem aspektiem paveiktajā.
4. Institūcijas nosaukums, kurā notika sociālā akcija.
5. Ja akciju rīko divi studenti kopā, tad uzdevumu sadalījums katram studentam..
6. Institūcijas vadības apliecinošs paraksts, ka sociālā akcija notika noteiktajā laikā.

4. Piedalīties reģionālo institūciju apmeklējumā

Studentam ir jāpiedalās mācību ekskursijā - reģionālo institūciju apmeklējumos. Studenti ārpus Rīgas vienas vai divu dienu laikā apmeklē vairākas sociālās institūcijas un iepazītas ar sociālā darba specifiku tajās. Reģionālo institūciju apmeklējumu plāno un organizē SP prakses vadītājs un tā notiek 2. semestra beigās.

Studentam ir obligāti jāpiedalās mācību ekskursijā. Ja students neattaisnotu iemeslu dēļ nepiedalās mācību ekskursijā, prakse netiek vērtēta ar pozitīvu vērtējumu.

PRAKSES NOVĒRTĒŠANA:

Prakse tiek vērtēta ar atzīmi 10 ballu sistēmā. Atzīmi izliek SP prakses vadītājs, ņemot vērā sociālo institūciju apmeklējumu un studenta aktivitāti tajās, sociālās akcijas rīkošanu un reģionālo institūciju apmeklējumu.

Sociālās problēmas izpēte un prezentācija – 50%

Sociālās akcijas rīkošana – 50%

PRAKSE II tiek plānota 5.semestrī

Prakses ilgums 400 stundas (10 kredītpunkti), 12 nedēļas pēc kārtas. Šajā laikā students strādā 3 pilnas dienas prakses institūcijā, raksta dienasgrāmatu, studē literatūru. Vienu reizi mēnesī students prakses dienā apmeklē LU rīkoto prakses semināru. Šajā dienā students neapmeklē prakses institūciju.

PRAKSES MĒRKIS ir - Iepazīties ar sociālās institūcijas darbību un apgūt noteiktu sociālā darbinieka uzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas un prasmes.

Šajā praksē students strādā vienā sociālā institūcijā un veic uzdevumus, kurus viņam uztic prakses vadītājs institūcijā.

PRAKSES UZDEVUMI:

Sadarbībā ar prakses vadītāju prakses vietā students uzņemas patstāvīgu atbildību par noteiktu sociālā darbinieka uzdevumu izpildi institūcijā, īstenojot šādus galvenos prakses uzdevumus:

1. Pētīt un analizēt sociālo institūciju:

- a) gūt izpratni par sociālās institūcijas darbības tiesiskajiem pamatiem un finansēšanas principiem, darba organizāciju un administrēšanu;
- b) analizēt prakses institūcijas darbību, problēmas un resursus attīstībai, veikt SVID analīzi;
- c) analizēt sociālās institūcijas klientu, klienta problēmu un institūcijas sniegto pakalpojumu atbilstību klienta vajadzībām;
- d) iepazīties ar institūcijas piesaistītajiem resursiem klienta problēmu risināšanai;
- e) noskaidrot sociālās institūcijas sadarbības institūcijas un to funkcijas klientu problēmu risināšanā.

2. Līdzdarboties sociālā darba procesā:

- a) sadarboties ar prakses vadītāju institūcijā un izstrādāt studenta individuālo prakses plānu, ņemto vērā Prakses II mērķi un institūcijas specifiku;
- b) atbilstoši prakses institūcijas specializācijai un studenta individuālajam darba plānam, piedalīties institūcijas sociālā darba norisē (ģimeņu apsekošana, klienta vēstures aizpildīšana, klienta intervences plāna sastādīšana, līdzdarbība atbalsta, izglītības, sociālajās u.c. grupās), tā analīzē un izvērtēšanā;
- c) novērot un analizēt institūcijas sociālā darba speciālistu praksē izmantotās teorijas, metodes, lomas, izprast sociālā darba specifiku institūcijā;
- d) sagatavot prakses atskaiti un atraktīvi prezentēt savu viedokli par prakses institūciju un tajā veikto sociālo darbu.

Par katru konkrēto uzdevumu (pasākumu) students vienojas ar SP prakses vadītāju un prakses vadītāju prakses vietā.

PRAKSES PRASĪBAS STUDENTAM:

1. Iesniegt SP prakses vadītājam informāciju par izvēlēto prakses institūciju un prakses vadītāju (skat. 1.pielikumu „Vienošanās starp sociālo institūcijas vadītāju, prakses vadītāju institūcijā un studentu par Prakses II nodrošināšanu sociālajā institūcijā).
2. Sadarbībā ar prakses vadītāju prakses vietā izstrādāt individuālo darba plānu.
3. Prakses laikā rakstīt prakses dienasgrāmatu, piedalīties prakses semināros.
4. Prakses beigās iesniegt prakses atskaiti par institūciju un institūcijas prakses vadītāja vērtējumu (skat. 2. pielikumu „LU SZF Sociālā darba profesionālās studiju programmas 3. kursa studenta Prakses II novērtējuma anketa”).
5. Izstrādāt un prezentēt kopēju prezentāciju (līdzīga tipa institūciju piem., pašvaldību sociālo dienestu, nevalstisko organizāciju praktikantiem apvienoties grupās) par institūciju un tās sniegtajiem pakalpojumiem.

Informācija par izvēlēto prakses institūciju

Līdz noteiktam datumam studentam ir jāiesniedz universitātē SP prakses vadītājam vienošanās ar institūcijas vadītāju, prakses vadītāju institūcijā un studentu par Prakses II nodrošināšanu sociālajā institūcijā (skat. 1. pielikumu).

SP prakses vadītāja šo informāciju iesniedz lietvedei prakses noformēšanai LUISĀ.

Students nedrīkst strādāt praksi savā darba vietā.

Studenta individuālais darba plāns institūcijā

Sadarbībā ar prakses vadītāju institūcijā students izstrādā individuālo darba plānu, ņemot vērā Prakses II mērķi un institūcijas specifiku. Studenta individuālajā plānā tiek plānots studenta darbs pa mēnešiem, katrai prakses nedēļai atsevišķi. Plānu students raksta prakses dienasgrāmatā un to ar savu parakstu apstiprina prakses vadītājs institūcijā. Students noteiktajā prakses seminārā prakses plānu prezentē SP prakses vadītājam un pārējiem studentiem.

Prakses dienasgrāmata

Students prakses laikā raksta prakses dienasgrāmatu, kurā ir ierakstīts prakses institūcijas nosaukums, raksturota institūcijas struktūra, pamatprocesi, atspoguļots studenta darbs institūcijā, tai skaitā studenta darba plāns.

Students dienasgrāmatā atspoguļo veicamos uzdevumus, izmantotās metodes, sociālā darbinieka lomas, apraksta savu darbību. Dienasgrāmatā raksturo un analizē savas sociālā darbinieka prasmes, atspoguļo novērojumus, pārdzīvojumus un pārdomas par pieredzēto.

Prakses dienasgrāmata ir individuāls prakses norises attēlojums studenta skatījumā. Īpaša uzmanība pievēršama profesionālai prakses analīzei, individuālām problēmām, klientu reakcijai, emocijām, pārdzīvojumiem un savām sajūtām un reakcijām dažādās situācijās.

Prakses dienasgrāmatā ieraksts ir jāveic vismaz vienu reizi nedēļā. Dienasgrāmata obligāti jāņem līdzi uz prakses semināriem un prakses aizstāvēšanu.

Prakses semināri

Studentam ir obligāti jāpiedalās un aktīvi jālīdzdarbojas vismaz 3 no 4 Latvijas Universitātes rīkotajiem prakses semināriem un jāizpilda uzdotais uzdevums, kuru jāraksta prakses dienasgrāmatā.

Semināros studenti dalās grupās, apmēram 15 cilvēki vienā grupā. Praktises semināri notiek pēc grupas darba principiem. Praktises seminārus prakses vadītājs plāno vienā no prakses dienām. Šajā dienā students neapmeklē prakses institūciju, bet piedalās prakses seminārā fakultātē.

Prakses semināru ieteicamā tematika:

1. Praktises institūcija, tās struktūra, mērķis un funkcijas. Praktises plāns.
2. Sociālā darba speciālistu ikdienas darba specifika konkrētā studenta prakses institūcijā.
3. Sociālā darba teorijas un metodes, kuras prakses vadītājs institūcijā izmanto savā darbā.
4. Praktises laikā gūtie pozitīvie un negatīvie iespaidi. Praktises norises izvērtēšana un ieteikumi turpmākai prakses organizēšanai.

Prakses atskaite

Prakses atskaitē jāietver:

- 1) Sociālās institūcijas raksturojums (vieta un loma citu institūciju vidū, juridiskais statuss, funkcijas, darba organizācija, resursi (cilvēku, informācijas, finansiālie, laika), noslodze, sadarbība ar citām institūcijām).
- 2) Institūcijas darbības vērtējums (tās nepieciešamība, darbības efektivitāte, kvalitāte, problēmu risināšana utt.).
- 3) Priekšlikumi un ieteikumi institūcijas sociālā darba uzlabošanai (studenta viedoklis par institūcijas funkciju izpildi, klientu apkalpošanu, darba nepilnībām, personāla atbilstību, nepieciešamajām pārmaiņām, iespējamo apvienošanu un likvidāciju u.c.).

Prakses atskaiti students raksta individuāli, izmantojot prakses institūcijas dokumentāciju, savus novērojumus un analīzi.

Prakses atskaites un prezentācijas gatavošanai var izmantot tiesību aktus, institūciju statūtus, nolikumus, amata aprakstus, savus novērojumus prakses vietā, intervijas ar sociālajiem darbiniekiem, klientiem, ekspertu viedokļus un citus informācijas avotus.

Prakses atskaiti veidojot, ir jāievēro LU Sociālo Zinātņu fakultātes Socioloģijas nodaļas Sociālā darba profesionālo studiju programmu referāta, esejas, kursa darba un diplomdarba izstrādes metodoloģiskos norādījumus. Praktises atskaites apjoms ir 5-7 lpp.

Prakses atskaiti kopā ar institūcijas prakses vadītāja novērtējumu (sk.2.pielikumu) students iesniedz semestra beigās.

Prezentācija

Mērķis: Sniegt pārskatu par prakses laikā paveikto un demonstrēt zināšanas par sociālā darba īstenošanu sociālajās institūcijās Latvijā.

Prezentāciju gatavo grupās, kurās apvienojas studenti, kuri savu praksi izgājuši līdzīga veida institūcijās (piem., sociālajos dienestos, bērnu namos- patversmēs, dienas centros utt.). Prezentācijas gatavošanā iesaistās visi grupas dalībnieki.

Prezentāciju ilustrē ar piemēriem no prakses (situācijām, atgadījumiem, sarunām). Var demonstrēt shēmas, attēlus, zīmējumus. Prezentāciju vēlams sagatavot *PowerPoint* datorversijā. Visam procesam – no ieceres līdz izstrādei ir jābūt radošam.

Svarīgi, lai prezentācija būtu saistoša un atraktīva, iesaistītu auditoriju diskusijā.

PRAKSES NOVĒRTĒJUMS

Pie eksāmena – PRAKSES AIZSTĀVĒŠANAS, tiek pielaists students, kurš izpildījis iepriekšminētos prakses uzdevumus un prasības:

Uzdevums	Termiņš
Ir izvēlēties prakses institūciju un prakses vadītāju institūcijā un paziņojis par izvēlēto prakses institūciju prakses vadītājam LU	3.studiju nedēļa
Iesniedzis individuālo prakses plānu konkrētā institūcijā;	6.studiju nedēļa
Raksta un iesniedz dienasgrāmatu prakses vadītājam LU	Prakses vadītājs iepazīsies ar dienasgrāmatu semināros, iepriekš studentu nebrīdinot.
Piedalās un līdzdarbojas prakses semināros	Datumi tiks precizēti un paziņoti. Kopā 4 semināri (apmeklējis vismaz 3 no 4)
Savlaicīgi iesniedz prakses atskaiti un prakses vadītāja institūcijā novērtējumu	16.studiju nedēļa
Prakses aizstāvēšana/prezentācija	Rudens sesijas laikā

Prakses atskaiti aizstāv un tā tiek vērtēta 10 ballu sistēmā. Vērtējumu izliek SP prakses vadītājs, ņemot vērā prakses uzdevumu un prasību izpildi, prakses aizstāvēšanas prezentāciju un prakses vadītāja institūcijā novērtējumu (sk.2. pielikumu).

SP prakses vadītājs nosaka galīgo vērtējumu, institūcijas prakses vadītāja vērtējums ir rekomendējošs.

Prakses uzdevumu un prasību izpilde – 45%

Dienasgrāmatas rakstīšana – 15%

Dalība semināros – 20%

Prakses aizstāvēšana – 10%

Institūcijas prakses vadītāja vērtējums – 10%

VIENOŠANĀS STARP SOCIĀLAS INSTITŪCIJAS VADĪTĀJU, PRAKSES VADĪTĀJU
INSTITŪCIJĀ UN STUDENTU PAR PRAKSES II NODROŠINĀŠANU SOCIĀLAJĀ
INSTITŪCIJĀ

Rīgā,

200_____

Sociālās institūcijas _____
(institūcijas nosaukums)

vadītāja/s _____ ir iepazinusies/ies ar Prakses II mērķi
(vārds, uzvārds)

un prasībām un piekrīt, ka viņa/s vadītajā institūcijā Praksi II iziet LU Sociālo zinātņu

fakultātes Sociālā darba studiju programmas 3. kursa

studente/s _____
(vārds, uzvārds)

laika posmā no _____ līdz _____.

Ar Prakses II mērķi un uzdevumiem ir iepazinusies/ ies un par prakses vadītāju

institūcijā piekrīt būt: _____
(vārds, uzvārds)

Prakses vadītāju institūcijā apstiprina LU Sociālo zinātņu fakultātes dekāne un informācija tiek
ievadīta LUISĀ .

Par prakses vietas nodrošināšanu un Prakses II mērķa un uzdevumu izpildi institūcijā vienojās:

Sociālās institūcijas vadītāja/s:

Sociālās institūcijas nosaukums:

Adrese:

Tālr.:

* 1. eksemplārs paliek Studenta prakses rokasgrāmatā

e-pasts: Vadītājas/a paraksts:
Prakses vadītāja/s institūcijā: Ieņemamais amats: Tālr.: e-pasts Prakses vadītājas/a paraksts:
Studente/s: Tālr.: e-pasts studentes/a paraksts:

Ar Prakses II mērķi un prasībām ir iespējams iepazīties Studenta prakses rokasgrāmatā (prakses nolikumā), kurš pieejams Sociālo zinātņu fakultātes mājas lapā <http://szf.lu.lv/szf/index.htm> sadaļā: Nodaļas > Socioloģijas nodaļa > Darbu noformēšana, vai <http://szf.lu.lv/fakultate/nodalas/sociologijas-nodala/darbu-noformesana>

Ar cieņu,

Evija Apine
Prakses II vadītāja
LU SZF Socioloģijas nodaļa
Sociālā darba profesionālā studiju programma
e-pasts: evija.apine@lu.lv
mob. tel. 29641554, studiju metodiķa tel. 67089860

2. eksemplārs*

VIENOŠANĀS STARP SOCIĀLĀS INSTITŪCIJAS VADĪTĀJU, PRAKSES VADĪTĀJU
INSTITŪCIJĀ UN STUDENTU PAR PRAKSES II NODROŠINĀŠANU SOCIĀLAJĀ
INSTITŪCIJĀ

Rīgā,

200_____

Sociālās institūcijas _____
(institūcijas nosaukums)

vadītāja/s _____ ir iepazinies/ies ar Prakses II mērķi
(vārds, uzvārds)

un prasībām un piekrīt, ka viņa/s vadītajā institūcijā Praksi II iziet LU Sociālo zinātņu
fakultātes Sociālā darba studiju programmas 3. kursa

studente/s _____
(vārds, uzvārds)

laika posmā no _____ līdz _____.

Ar Prakses II mērķi un uzdevumiem ir iepazinies/ usies un par prakses vadītāju
institūcijā piekrīt būt: _____
(vārds, uzvārds)

Prakses vadītāju institūcijā apstiprina LU Sociālo zinātņu fakultātes dekāne un informācija tiek
ievadīta LUISĀ .

Par prakses vietas nodrošināšanu un Prakses II mērķa un uzdevumu izpildi institūcijā vienojās:

Sociālās institūcijas vadītāja/s:

Sociālās institūcijas nosaukums:

Adrese:

Tālr.:

* 2.eksemplārs paliek pie prakses vadītājas/a institūcijā

e-pasts: Vadītājas/a paraksts:
Prakses vadītāja/s institūcijā: Ieņemamais amats: Tālr.: e-pasts Prakses vadītājas/a paraksts:
Studente/s: Tālr.: e-pasts studentes/a paraksts:

Ar Prakses II mērķi un prasībām ir iespējams iepazīties Studenta prakses rokasgrāmatā vai

Prakses nolikumā, kurš pieejams Sociālo zinātņu fakultātes mājas lapā

<http://szf.lu.lv/szf/index.htm> sadaļā: Nodaļas > Socioloģijas nodaļa > Darbu noformēšana, vai

<http://szf.lu.lv/fakultate/nodalas/sociologijas-nodala/darbu-noformesana>

Ar cieņu,

Evija Apine
Prakses II vadītāja
LU SZF Socioloģijas nodaļa
Sociālā darba profesionālā studiju programma
e-pasts: evija.apine@lu.lv
mob. tel. 29641554, studiju metodiķa tel. 67089860

Studenta pašnovērtējums pirms Prakses II

Students novērtē savas prasmes un zināšanas:

Prasmes/spējas	nav	daļējas	ir
Komunikācijas prasmes			
Strādāt komandā			
Rakstīt dokumentus			
Vākt un analizēt informāciju			
Efektīvi prezentēt			
Lietvedības prasmes			
Prasmes/zināšanas			
Analizēt un pielietot praksē Latvijas labklājības sistēmas normatīvos aktus			
Analizēt prakses institūcijas darbību un resursus			
Veikt prakses institūcijas izvērtējumu pēc SVID analīze			
Izprast prakses institūcijas klientu un tā sociālās vajadzības			
Analizēt prakses institūcijas resursu nodrošināšanu klienta problēmu risināšanā			
Izprast prakses institūcijas sadarbības institūciju funkcijas klientu sociālo problēmu risināšanā			
Sadarboties ar prakses vadītāju institūcijā			
Saskatīt un analizēt sociālā darba speciālistu praksē pielietotās SD metodes un teorijas			

Studenta pašnovērtējums pēc Prakses II

Students novērtē savas prasmes un zināšanas:

Prasmes/spējas	nav	daļējas	ir
Komunikācijas prasmes			
Strādāt komandā			
Rakstīt dokumentus			
Vākt un analizēt informāciju			
Efektīvi prezentēt			
Lietvedības prasmes			
Prasmes/zināšanas			
Analizēt un pielietot praksē Latvijas labklājības sistēmas normatīvos aktus			
Analizēt prakses institūcijas darbību un resursus			
Veikt prakses institūcijas izvērtējumu pēc SVID analīze			
Izprast prakses institūcijas klientu un tā sociālās vajadzības			
Analizēt prakses institūcijas resursu nodrošināšanu klienta problēmu risināšanā			
Izprast prakses institūcijas sadarbības institūciju funkcijas klientu sociālo problēmu risināšanā			
Sadarboties ar prakses vadītāju institūcijā			
Saskatīt un analizēt sociālā darba speciālistu praksē pielietotās SD metodes un teorijas			

Pēc Prakses II students novērtē savas prasmes un zināšanas:

Studenta komentārs par praksē II iegūtām zināšanām un iemaņām:

LATVIJAS UNIVERSITĀTES SOCIĀLO ZINĀTŅU FAKULTĀTES
SOCIOLÓGIJAS NODAĻAS SOCIĀLĀ DARBA PROFESIONĀLĀS
STUDIJU PROGRAMMAS 3.KURSA STUDENTU PRAKSES II
NOVĒRTĒJUMA ANKETA

1. **Studenta vārds, uzvārds**

2. **Prakses vietas pilns nosaukums, adrese**

3. **Prakses vadītājs prakses vietā (vārds, uzvārds, tālrunis)**

4. **Prakses laiks:**

5. **Norādīt, cik stundas students ir nostrādājis institūcijā**

6. **Lūdzu, ielieciēt vērtējumu 10 ballu sistēmā:**

1 (ļoti, ļoti vāji)
2 (ļoti vāji)
3 (vāji)
4 (gandrīz viduvēji)
5 (viduvēji)
6 (gandrīz labi)
7 (labi)
8 (ļoti labi)
9 (teicami)
10 (izcili)

- Studenta motivācija strādāt praksi institūcijā
- Studenta spēja patstāvīgi veikt uzdevumu
- Studenta spēja uzņemt atbildību, pieņemt lēmumu
- Studenta prasme teorētiskās zināšanas pielietot praksē
- Studenta prasme sadarboties, prasīt padomu, iekļauties kolektīvā

- Studenta prasme patstāvīgi plānot savu laiku un darbu
- Studenta spēja ievērot SD ētikas kodeksu un institūcijas noteikumus

7. Lūdzu, raksturojiet studenta:

a) stiprās puses:

b) vājās puses:

8. Jūsu ieteikumi studentam, komentāri:

9. Vai Jūs vēlaties turpināt sadarbību ar Latvijas Universitātes Sociālā darba profesionālo studiju programmu? Atzīmējiet atbilstošo:

Jā	
Nē	
Neesmu pārliecināta/s	

10. Jūsu ieteikumi studentu Prakses II īstenošanai vai uzlabošanai sociālajās institūcijās:

11. Prakses vadītāja galīgais vērtējums (lūdzu, ielieciet vērtējumu 10 ballu sistēmā)

vērtējums (vērtējuma skaidrojums)

(paraksts, datums)

Paldies par atsaucību!

PRAKSE III tiek plānota 7. semestrī

Prakses ilgums 400 stundas (10 kredītpunkti), 14 nedēļas pēc kārtas. Šajā laikā students strādā 3 pilnas dienas prakses institūcijā un viena diena ir atvēlēta patstāvīgam darbam. Šajā dienā students apmeklē prakses seminārus universitātē, raksta dienasgrāmatu, studē literatūru.

PRAKSES MĒRĶIS – izmantot teorētiskās zināšanas sociālajā darbā konkrēta klienta sociālā gadījuma risināšanā, izprast sociālā darbinieka lomu tajā un attīstīt profesionālajā darbībā nepieciešamās prasmes.

Prakses III laikā students strādā ar vairākiem (*vismaz trim*) sociālajiem gadījumiem, bet tikai vienu no tiem prakses noslēgumā students izvēlas analīzei un sagatavo to aizstāvēšanai. Prakses III aizstāvēšana ir valsts eksāmena sastāvdaļa. Aizstāvēšanā iegūtais vērtējums tiek ietverts valsts eksāmena gala vērtējumā.

PRAKSES UZDEVUMI :

- 1) Praktiski veikt patstāvīgu sociālo darbu ar vairākiem klientiem.
- 2) Pētīt un analizēt klienta sociālo problēmu veidošanos (cēloņus un sekas).
- 3) Izstrādāt intervences plānu klienta problēmu risinājumam sadarbībā ar prakses vadītāju.
- 4) Izvēlēties un izmantot atbilstošas sociālā darba teorijas, metodes, un sociālā darbinieka lomas darbā ar klienta sociālo gadījumu.
- 5) Piedalīties sociālās institūcijas ikdienas darbā, veicot prakses vadītāja uzticētos pienākumus.
- 6) Savā darbā stingri vadīties pēc Latvijas sociālo darbinieku ētikas kodeksa.

PRAKSES PRASĪBAS STUDENTAM:

- Iesniegt LU prakses vadītājam *informāciju par izvēlēto prakses institūciju un prakses vadītāju (skat. 3.pielikumu „Vienošanās starp sociālo institūcijas vadītāju, prakses vadītāju institūcijā un studentu par Prakses III nodrošināšanu sociālajā institūcijā)*;
- Sadarbībā ar prakses vadītāju prakses vietā *vienoties par klienta sociālajiem gadījumiem, kurus students risinās prakses laikā*;
- Prakses laikā *rakstīt prakses dienasgrāmatu*, piedalīties *LU prakses semināros*;
- prakses beigās *iesniegt prakses atskaiti par vienu klienta sociālo gadījumu un institūcijas prakses vadītāja vērtējumu (skat. 4. pielikumu „LU SZF Sociālā darba profesionālās studiju programmas 4. kursa studenta Prakses III novērtējuma anketa”)*;
- Sagatavot un prezentēt *viena klienta sociālo gadījumu prakses aizstāvēšanā*.

Informācija par izvēlēto prakses institūciju

Līdz noteiktam datumam studentam ir jāiesniedz universitātē prakses vadītājam vienošanās ar institūcijas vadītāju, prakses vadītāju un studentu par Prakses III nodrošināšanu sociālajā institūcijā (skat. 3. pielikumu).

LU prakses vadītāja šo informāciju iesniedz lietvedei prakses noformēšanai LUISĀ.

Students nedrīkst strādāt praksi savā darba vietā.

Klienta sociālo gadījumu risināšana

Sadarbībā ar prakses vadītāju institūcijā, vienoties un studentam uzticēt risināt 3- 4 klienta sociālos gadījumus. Prakses sākumā students var asistēt savu prakses vadītāju konkrēto gadījumu risināšanā, pakāpeniski pārejot uz patstāvīgu gadījumu risināšanu.

Prakses dienasgrāmata

Students prakses laikā raksta prakses dienasgrāmatu, kurā ir ierakstīts prakses institūcijas nosaukums, struktūra, pamatprocesi, atspoguļots studenta darbs institūcijā, tai skaitā ar klienta sociālajiem gadījumiem.

Students dienasgrāmatā atspoguļo intervences norises posmus, izmantotās metodes, sociālā darbinieka lomas, apraksta savu darbību par konkrētām tikšanās reizēm ar klientu, veic paveiktā darba analīzi. Dienasgrāmatā raksturo un analizē savas sociālā darbinieka prasmes, atspoguļo novērojumus, pārdzīvojumus un pārdomas par pieredzēto.

Prakses dienasgrāmata ir individuāls prakses norises attēlojums studenta skatījumā. Īpaša uzmanība pievēršama profesionālai prakses analīzei, individuālām problēmām, klientu reakcijai, emocijām, pārdzīvojumiem un savām sajūtām un reakcijām dažādās situācijās.

Prakses dienasgrāmatā ieraksts ir jāveic vismaz vienu reizi nedēļā. Dienasgrāmata obligāti jāņem līdzi uz prakses semināriem un prakses aizstāvēšanu.

Prakses semināri

Studentam obligāti jāpiedalās četros (no pieciem) Latvijas Universitātes rīkotajos prakses semināros, līdzi ņemot prakses dienasgrāmatu.

Semināros studenti dalās grupās, apmēram 15 cilvēki vienā grupā. Prakses semināri notiek pēc grupas darba principiem. Prakses seminārus prakses vadītājs plāno vienā no prakses dienām. Šajā laikā students neapmeklē prakses institūciju, bet piedalās prakses seminārā fakultātē.

Prakses semināros studenti analizē savu klientu sociālos gadījumus praksē, atspoguļo teorētisko zināšanu pielietojumu praksē, gūst atbildes uz neskaidriem jautājumiem, kā arī atbalstu no grupas dalībniekiem un prakses vadītāja.

Prakses semināru tematika:

1. Prakses institūcija un izvēlēto klientu sociālie gadījumi.
2. Klientu sociālo gadījumu risināšanas gaita – studenta darbība, nosakot klientu problēmu cēloņus un sekas, definējot klientu sociālo problēmu.
3. Klientu sociālo gadījumu risināšanas gaita – studenta darbība, nosakot intervences mērķi un uzdevumus, izprast sociālā darba teoriju piesaisti.. Sociālo gadījumu risināšanas gaita – studenta darbība, izmantojot sociālā darba metodes un sociālā darbinieka lomas darbā ar klientu.
4. Sociālo gadījumu risināšanas gaitas izvērtēšana. Gatavošanās Prakses III aizstāvēšanai.
5. Prakses III norises izvērtēšana un ieteikumi tās uzlabošanai.

Prakses atskaite

Prakses atskaites gatavošanai students izvēlas vienu klienta sociālo gadījumu no saviem risinātajiem gadījumiem prakses laikā. Students sagatavo prakses atskaiti un divos eksemplāros noteiktā datumā iesniedz universitātes prakses vadītājam.

Prakses atskaites ievadā students īsi raksturo prakses institūciju un prakses laikā paveikto, pamato prakses atskaitē izraudzītā gadījuma izvēli. Pēc tam prakses atskaitē students analizē vienu sociālā gadījuma intervenci, kurā ietver:

- vispusīgu informāciju par klienta sociālo gadījumu;
- klienta noteikšanu;
- sociālās problēmas definējumu (cēloņi un sekas);
- intervences mērķi un uzdevumus;

- intervences atspoguļojumu;
- izmantotās teorijas klienta sociāla gadījuma vadīšanas gaitā;
- izmantotās metodes, lomas intervences gaitā;
- nobeigumu/secinājumus;
- izmantotās literatūras sarakstu;
- pielikumus, kuri ir nozīmīgi intervences gaitas atspoguļošanai.

Prakses atskaiti kopā ar institūcijas prakses vadītāja novērtējumu (sk.4.pielikumu) students iesniedz semestra beigās.

PRAKSES NOVĒRTĒJUMS:

Prakse III ir valsts eksāmena sastāvdaļa, kuras vērtējums tiek ietverts valsts eksāmena gala vērtējumā.

Pie eksāmena – PRAKSES AIZSTĀVĒŠANAS tiek pielaists students, kurš ir izpildījis visus iepriekšminētos prakses uzdevumus un prasības:

Uzdevums	Termiņš
Ir izvēlēties prakses institūciju un prakses vadītāju institūcijā un paziņojis par izvēlēto prakses institūciju SP prakses vadītājam.	2. studiju nedēļā
Raksta un iesniedz dienasgrāmatu SP prakses vadītājam.	SP prakses vadītājs iepazīsies ar dienasgrāmatām semināros, iepriekš studentu nebrīdinot.
Piedalās un līdzdarbojas prakses semināros.	Datumi tiks precizēti un paziņoti. Kopā 6 semināri (vismaz 4 no 6)
Savlaicīgi iesniedz prakses atskaiti un prakses vadītāja institūcijā novērtējumu	14. studiju nedēļā
Prakses aizstāvēšana/prezentācija	Rudens sesijas laikā

Prakses aizstāvēšana notiek komisijas priekšā. Komisijā piedalās komisijas priekšsēdētājs, locekļi un universitātes prakses vadītājs.

Prakses aizstāvēšanā students prezentē viena izvēlētā sociālā gadījuma intervences norisi un pamato teorijas un metožu pielietojuma izvēli.

Prakses aizstāvēšanas norises gaita:

1. Students iepazīstina ar sagatavoto prezentāciju par veikto intervenci (ietver svarīgāko par sociālā gadījuma intervences gaitu – klientu, klienta problēmu, intervences mērķi, intervences gaitu, sociālā darba teoriju un metožu pielietojumu. Prezentācijas ilgums 7min.);
2. Komisija uzdod jautājumus;
3. Pēc aizstāvēšanas komisija apspriežas par vērtējumu un paziņo to..

Prakse tiek vērtēta 10 ballu sistēmā. Atzīmi izliek komisija, ņemot vērā prakses uzdevumu un prasību izpildi, prakses prezentāciju aizstāvēšanā.

Prakses uzdevumu izpilde – 45%
Dalība semināros – 20%
Dienasgrāmatas rakstīšana – 15%
Prakses aizstāvēšana – 10%
Institūcijas prakses vadītāja vērtējums – 10%

1. eksemplārs*

VIENOŠANĀS STARP SOCIĀLĀS INSTITŪCIJAS VADĪTĀJU, PRAKSES VADĪTĀJU
INSTITŪCIJĀ UN STUDENTU PAR PRAKSES III NODROŠINĀŠANU SOCIĀLAJĀ
INSTITŪCIJĀ

Rīgā,

200_____

Sociālās institūcijas _____
(institūcijas nosaukums)

vadītāja/s _____ ir iepazinusies/ies ar Prakses III
(vārds, uzvārds)

mērķi un prasībām un piekrīt, ka viņas/a vadītajā institūcijā Praksi III iziet LU

Sociālo zinātņu fakultātes Sociālā darba studiju programmas 4. kursa

studente/s _____
(vārds, uzvārds)

laika posmā no _____ līdz _____.

Ar Prakses III mērķi un prasībām ir iepazinusies/ ies un par prakses

vadītāju institūcijā piekrīt būt: _____
(vārds, uzvārds)

Prakses vadītāju institūcijā apstiprina LU Sociālo zinātņu fakultātes dekāne un informācija tiek
ievadīta LUISĀ .

Par prakses vietas nodrošināšanu un Prakses III mērķa un uzdevumu izpildi institūcijā vienojās:

Sociālās institūcijas vadītāja/s:

Sociālās institūcijas nosaukums:

Adrese:

Tālr.:

e-pasts:

* 1. eksemplārs paliek Studenta prakses rokasgrāmatā

Vadītājas/a paraksts:
Prakses vadītāja/s institūcijā: Ieņemamais amats: Tālr.: e-pasts Prakses vadītājas/a paraksts:
Studente/s: Tālr.: e-pasts studentes/a paraksts:

Ar Prakses III mērķi un prasībām ir iespējams iepazīties Studenta prakses rokasgrāmatā vai

Prakses nolikumā, kurš pieejams Sociālo zinātņu fakultātes mājas lapā

<http://szf.lu.lv/szf/index.htm> sadaļā: Nodaļas > Socioloģijas nodaļa > Darbu noformēšana, vai

<http://szf.lu.lv/fakultate/nodalas/sociologijas-nodala/darbu-noformesana>

Ar cieņu,

Vita Roga
Prakses III vadītāja
LU SZF Socioloģijas nodaļa
Sociālā darba profesionālā studiju programma
e-pasts: vita.roga@lu.lv
mob. 29177936, studiju metodiķa tel. 67089860

2. eksemplārs*

VIENOŠANĀS STARP SOCIĀLĀS INSTITŪCIJAS VADĪTĀJU, PRAKSES VADĪTĀJU
INSTITŪCIJĀ UN STUDENTU PAR PRAKSES III NODROŠINĀŠANU SOCIĀLAJĀ
INSTITŪCIJĀ

Rīgā,

200_____

Sociālās institūcijas _____
(institūcijas nosaukums)

vadītāja/s _____ ir iepazinusies/ies ar Prakses III
(vārds, uzvārds)

mērķi un prasībām un piekrīt, ka viņas/s vadītajā institūcijā Praksi III iziet LU

Sociālo zinātņu fakultātes Sociālā darba studiju programmas 4.kursa

studente/s _____
(vārds, uzvārds)

laika posmā no _____ līdz _____.

Ar Prakses III mērķi un prasībām ir iepazinusies/-ies un par prakses

vadītāju institūcijā piekrīt būt: _____
(vārds, uzvārds)

Prakses vadītāju institūcijā apstiprina LU Sociālo zinātņu fakultātes dekāne un informācija tiek
ievadīta LUISĀ.

Par prakses vietas nodrošināšanu un Prakses III mērķa un uzdevumu izpildi institūcijā vienojās:

Sociālās institūcijas vadītāja/s:

Sociālās institūcijas nosaukums:

Adrese:

* 2.eksemplārs paliek pie prakses vadītājas/a institūcijā

Tālr.: e-pasts: Vadītājas/a paraksts:
Prakses vadītāja/s institūcijā: Ieņemamais amats: Tālr.: e-pasts Prakses vadītājas/a paraksts:
Studente/s: Tālr.: e-pasts studentes/a paraksts:

Ar Prakses III mērķi un prasībām ir iespējams iepazīties Studenta prakses rokasgrāmatā vai Prakses nolikumā, kurš pieejams Sociālo zinātņu fakultātes mājas lapā <http://szf.lu.lv/szf/index.htm> sadaļā: Nodaļas > Socioloģijas nodaļa > Darbu noformēšana, vai <http://szf.lu.lv/fakultate/nodalas/sociologijas-nodala/darbu-noformesana>

Ar cieņu,

Vita Roga
Prakses III vadītāja
LU SZF Socioloģijas nodaļa
Sociālā darba profesionālā studiju programma
e-pasts: vita.roga@lu.lv
mob. 29177936, studiju metodiķa tel. 67089860

Studenta pašnovērtējums uzsākot Praksi III

Uzsākot Praksi III, students novērtē savas prasmes un zināšanas.

Prasmes/spējas	nav	daļējas	ir
Komunikācijas prasmes			
Atbalstīt un iedrošināt			
Plānot stratēģijas			
Strādāt komandā			
Rakstīt un vadīt dokumentus			
Vākt un analizēt informāciju			
Efektīvi prezentēt			
Lietvedības prasmes			
Prasmes/zināšanas			
Identificēt klienta un klienta grupas sociālās problēmas un sociālās vajadzības			
Novērtēt sociālo problēmu			
Noteikt problēmu risināšanas fāzes			
Identificēt šķēršļus, kas varētu traucēt risināt sociālās problēmas			
Identificēt klientu un problēmas dalībniekus			
Vērot un interpretēt klienta verbālo un neverbālo uzvedību, izmantojot personības teorijas			
Atspoguļot jūtas un pārfrāzēt klienta teikto			
Konsultēt klientu			
Savākt, apstrādāt, sintezēt un sistematizētu informāciju, analizēt faktus, lai novērtētu sociālo gadījumu			
Analizēt klienta sociālo vidi, novērtēt fizisko, psiholoģisko un sociālo apstākļu ietekmi uz klientu			
Plānot un slēgt sadarbības līgumu ar klientu			
Izvirzīt sociālā gadījuma risināšanas mērķi, adekvātus uzdevumus			
Izvēlēties sociālajam gadījumam piemērotas teorijas un metodes			
Radoši izmantot sociālā darbinieka lomas intervencē			
Vadīt sociālo gadījumu			
Veidot sociālā gadījuma vēsturi			
Analizēt un pielietot praksē Latvijas labklājības sistēmas normatīvos aktus			
Iedrošināt klientu			
Identificēt, piesaistīt, attīstīt klienta resursus			
Respektēt klienta vērtības sistēmu			
Izmantot konfrontāciju darbā ar klientu			
Palīdzēt indivīdam apgūt jaunas sociālās normas un lomas			
Aizstāvēt klienta tiesības, intereses			
Strādāt starpprofesionāļu komandā			
Novērot klienta sociālās problēmas progresu			

Studenta pašnovērtējums pēc Prakses III

Students novērtē savas prasmes un zināšanas pēc Prakses III

Prasmes/spējas	nav	daļējas	ir
Komunikācijas prasmes			
Atbalstīt un iedrošināt			
Plānot stratēģijas			
Strādāt komandā			
Rakstīt un vadīt dokumentus			
Vākt un analizēt informāciju			
Efektīvi prezentēt			
Lietvedības prasmes			
Prasmes/zināšanas			
Identificēt klienta un klienta grupas sociālās problēmas un sociālās vajadzības			
Novērtēt sociālo problēmu			
Noteikt problēmu risināšanas fāzes			
Identificēt šķēršļus, kas varētu traucēt risināt sociālās problēmas			
Identificēt klientu un problēmas dalībniekus			
Vērot un interpretēt klienta verbālo un neverbālo uzvedību, izmantojot personības teorijas			
Atspoguļot jūtas un pārfrāzēt klienta teikto			
Konsultēt klientu			
Savākt, apstrādāt, sintezēt un sistematizētu informāciju, analizēt faktus, lai novērtētu sociālo gadījumu			
Analizēt klienta sociālo vidi, novērtēt fizisko, psiholoģisko un sociālo apstākļu ietekmi uz klientu			
Plānot un slēgt sadarbības līgumu ar klientu			
Izvirzīt sociālā gadījuma risināšanas mērķi, adekvātus uzdevumus			
Izvēlēties sociālajam gadījumam piemērotas teorijas un metodes			
Radoši izmantot sociālā darbinieka lomas intervencē			
Vadīt sociālo gadījumu			
Veidot sociālā gadījuma vēsturi			
Analizēt un pielietot praksē Latvijas labklājības sistēmas normatīvos aktus			
Iedrošināt klientu			
Identificēt, piesaistīt, attīstīt klienta resursus			
Respektēt klienta vērtības sistēmu			
Izmantot konfrontāciju darbā ar klientu			
Palīdzēt indivīdam apgūt jaunas sociālās normas un lomas			
Aizstāvēt klienta tiesības, intereses			
Strādāt starpprofesionāļu komandā			
Novērot klienta sociālās problēmas progresu			

Studenta secinājumi par iegūtām zināšanām un attīstītām prasmēm Praksē III:

LATVIJAS UNIVERSITĀTES SOCIĀLO ZINĀTŅU FAKULTĀTES
SOCIOLÓGIJAS NODAĻAS SOCIĀLĀ DARBA PROFESIONĀLĀS STUDIJU
PROGRAMMAS 4.KURSA STUDENTU PRAKSES III
NOVĒRTĒJUMA ANKETA

1. Studenta vārds, uzvārds
2. Prakses vietas pilns nosaukums, adrese
3. Prakses vadītājs prakses vietā (vārds, uzvārds, tālrunis)
4. Prakses laiks:
5. Norādīt, cik stundas students ir nostrādājis institūcijā
6. Lūdzu, ielieciēt vērtējumu 10 ballu sistēmā:

1 (ļoti, ļoti vāji)
2 (ļoti vāji)
3 (vāji)
4 (gandrīz viduvēji)
5 (viduvēji)
6 (gandrīz labi)
7 (labi)
8 (ļoti labi)
9 (teicami)
10 (izcili)

- Studenta motivācija strādāt praksi institūcijā
- Studenta prasmes veidot kontaktu ar klientu
- Studenta prasmes patstāvīgi risināt sociālo gadījumu
- Studenta gatavība uzņemties atbildību, pieņemt lēmumu
- Studenta prasme teorētiskās zināšanas izmantot praksē

- Studenta prasme sadarboties, strādāt komandā
- Studenta prasme patstāvīgi plānot savu laiku un darbu
- Studenta prasmes ievērot SD ētikas kodeksu un institūcijas noteikumus

7. Institūcijas prakses vadītāja secinājumi un novērtējums par studenta Prakses III laikā attīstītajām prasmēm un gūtajām zināšanām sociālajā darbā:

8. Jūsu ieteikumi studentam, komentāri:

1. Vai Jūs vēlaties turpināt sadarbību ar Latvijas Universitātes Sociālā darba profesionālo studiju programmu? Atzīmējiet atbilstošo:

Jā	
Nē	
Neesmu pārliecināta/s	

10. Jūsu ieteikumi studentu Prakses III īstenošanai vai uzlabošanai sociālajās institūcijās:

11. Prakses vadītāja galīgais vērtējums (lūdzu, ielieciet vērtējumu 10 ballu sistēmā)

vērtējums (vērtējuma skaidrojums)

(paraksts, datums)

Paldies par atsaucību!

4.21.Profesijas standarts

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs

PS 0079

Profesija

SOCIĀLAIS DARBINIEKS

Kvalifikācijas līmenis

5.

**Nodarbinātības
apraksts**

Sociālais darbinieks ir nodarbināts institūcijās labklājības sistēmā, izglītības sistēmā un tiesu sistēmā.

Sociālais darbinieks identificē klienta (indivīda, grupas) sociālās problēmas un vada sociālā gadījuma risināšanas gaitu; apzina, mobilizē, organizē un piesaista resursus; izveido starpprofesionāļu komandu, nodrošina tās vadību un ilglaicīgu funkcionēšanu; pārstāv klienta intereses un tiesības citās institūcijās; analizē sociālo problēmu cēloņus un izstrādā priekšlikumus sociālo problēmu risināšanai mikro, mezo un makro līmenī; veicina uzlabojumus un izmaiņas kopienas un visas sabiedrības sociālajā attīstībā, sakārtojot kopienas un valsts sociālo vidi; novērtē sociālās politikas efektivitāti, sociālo pakalpojumu kvalitāti un atbilstību iedzīvotāju vajadzībām, kā arī pakalpojumu pieejamību sabiedrībai; veic un attīsta sociālā darba pētījumus, programmas un projektus; organizē un veic profilaktisko sociālo darbu, lai novērstu sociālo problēmu rašanos; veic supervīziju; pārrauga sociālās palīdzības organizatoru, sociālo aprūpētāju un sociālo rehabilitētāju profesionālo darbību; vada citus darbiniekus, vada sociālās institūcijas labklājības sistēmā; izstrādā sociālā mārketinga stratēģiju; pēta un attīsta sociālā darbinieka profesijas identitāti, sociālā darba nozaru praksi un sociālā darba zinātnes apakšnozari.

PIENĀKUMI UN UZDEVUMI

Pienākumi	Uzdevumi
1. Sociālās problēmas identificēšana, definēšana un specificēšana	1.1. Pētīt indivīda, kopienas vai sabiedrības sociālo vajadzību specifiku, sociālo problēmu veidus, cēloņus un attīstības tendences, kā arī sistēmu sociālo attiecību kvalitāti, un to funkcionēšanas traucējumus;
	1.2. Noteikt klienta un klientu sistēmas sociālās vajadzības un identificēt sociālās problēmas;
	1.3. Precīzi noteikt klientu (klientu grupu), problēmdalībniekus, katras problēmsituācijas ietvaros;
2. Problēmas risinājuma alternatīvu radīšana un stratēģiju izvēle	2.1. Analizēt kopienas un valsts sociālās politikas, sociālo programmu, sociālo pakalpojumu tīkla atbilstību identificētajām klienta (indivīda, kopienas vai sabiedrības) sociālajām vajadzībām;
	2.2. Izstrādāt individuālus sociālās atveseļošanās plānus atbilstoši identificētajām sociālajām problēmām un vajadzībām;
	2.3. Identificēt sociālo resursu sistēmas un palīdzošo profesionāļu komandu;
	2.4. Noteikt palīdzības formas krīzes situācijā;
	2.5. Nodrošināt sociālā darba procesa sasaisti ar sabiedrības sociālajām vērtībām un profesijas ētiskajām normām;
3. Sociālā gadījuma interence, sociālo problēmu risināšana, resursu apzināšana un piesaistīšana, ievērojot sociālā darba specifiku dažādās prakses jomās	3.1. Aizstāvēt diskriminētos indivīdus un/vai sociālās grupas (piem., veci cilvēki, cilvēki ar speciālām vajadzībām, sievietes, minoritātes u.c.);
	3.2. Sniegt klientam psihosociālo palīdzību, sociālā gadījuma vadīšanas procesā;
	3.3. Izmantot dažādas sociālā darba teorijas un metodes;
	3.4. Nodrošināt radošu profesionālo lomu izmantošanu;
	3.5. Sniegt klientam vai klientu grupai informāciju par iespējām uzlabot savu sociālo situāciju un izglītēt par spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, pastāvošajiem noteikumiem un procedūrām Latvijas labklājības sistēmā;
	3.6. Apzināt sociālo pakalpojumu tīkla iespējas;
	3.7. Organizēt sociālo resursu sistēmu piesaisti konkrēto indivīdu, sociālo grupu, kopienu vai sabiedrības sociālo problēmu risināšanā;

	3.8. Veidot pašpalīdzības grupas un vadīt atbalsta grupas;
	3.9. Izveidot starpprofesionāļu komandu, nodrošināt tās vadību un ilglaicīgu funkcionēšanu, kas balstīta uz profesionāļu sadarbību klienta labā;
	3.10. Apzināt un izmantot brīvprātīgo (t.sk. nevalstisko organizāciju) resursus indivīdu, grupu, kopienas un sabiedrības sociālo problēmu risināšanā;
	3.11. Nepieciešamības gadījumā veikt starpnieka funkcijas, kontaktējoties ar oficiālām iestādēm un atbildīgām personām klienta interesēs, kā arī risināt sarunas oficiālās iestādēs un organizācijās klienta interešu vārdā;
4. Kopienas attīstības, sociālo pakalpojumu pieejamības un atbilstības kopienas locekļu vajadzībām, veicināšana	4.1. Veikt atsevišķu kopienas piedāvāto sociālo pakalpojumu ekspertīzi un sociālo institūciju darbības novērtēšanu;
	4.2. Izstrādāt un realizēt plānu kopienas sociālās attīstības veicināšanai;
	4.3. Prognozēt kopienas sociālo tīklojumu;
	4.4. Sekmēt kopienas iedzīvotāju (t.sk. lokālo ietekmes grupu) līdzdalību sociālās politikas veidošanā un pašpalīdzības programmu attīstību;
	4.5. Paaugstināt kopienas sociālo kompetenci;
	4.6. Koordinēt dažādu kopienas sociālo institūciju sociālos pakalpojumus (t.sk. sociālās aprūpes, sociālās palīdzības, sociālās rehabilitācijas u.c.), piemērojot tos iedzīvotāju sociālajam stāvoklim;
	4.7. Veicināt sociālo pakalpojumu pieejamību, sekmējot sociālās infrastruktūras attīstību;
	4.8. Nodrošināt starpinstitūciju sadarbību konkrēto pašvaldības sociālo problēmu risināšanā;
	4.9. Praktizēt vai līdzdarboties konkrētu sociālo projektu, programmu izstrādē, vadīšanā un novērtēšanā, piesaistot finansiālos resursus sociālo problēmu risināšanai un sociālo institūciju tīkla attīstīšanai, balstoties uz kopienas iedzīvotāju sociālajām vajadzībām. Veikt sociālo projektu un programmu monitoringu;
5. Sociālās politikas izstrādes, attīstības un realizācijas valstī pilnveidošana	5.1. Risināt aktuālas sociālpolitiskas problēmas valstī;
	5.2. Veicināt sociālo pakalpojumu kvalitāti;
	5.3. Modelēt un koordinēt jaunus sociālos pakalpojumus;
	5.4. Koordinēt vai līdzdarboties sociālpolitiskās akcijās un sabiedrības sociālās izglītošanas kampaņās;

	5.5. Koordinēt vai līdzdarboties plaša mēroga sociālos projektos, programmās un sociālo institūciju (valsts, pašvaldību, NVO, privāto) darbības politikā, kas veicina iedzīvotāju sociālo labklājību un sociālo attīstību;
	5.6. Iesaistīties starpvalstu pasākumu koordinēšanā saistībā ar sabiedrības labklājību, sociālās politikas attīstību, sociālo drošību, profilaktiskajām aktivitātēm sociālo problēmu novēršanai;
	5.7. Veikt sociālās politikas pārraudzību un novērtēšanu, sistemātiski un regulāri analizējot valstī īstenotās sociālās politikas galvenās dimensijas, efektivitāti un atbilstību sabiedrības sociālā taisnīguma principam;
	5.8. Prognozēt sociālo problēmu veidošanos un attīstību;
6. Sniegto pakalpojumu efektivitātes novērtēšana	6.1. Regulāri novērtēt klienta, klientu grupas sociālās situācijas progresu;
	6.2. Noteikt sniegto sociālo pakalpojumu kvalitāti un atbilstību klienta (indivīda, kopienas, sabiedrības) sociālo vajadzību specifikai;
	6.3. Veikt profesionālās darbības pašnovērtēšanu;
	6.4. Regulāri piedalīties sociālo darbinieku supervīzijas sesijās;
7. Supervīzijas prakses veidošana	7.1. Vadīt zemāk kvalificētu sociālo darbinieku un sociālo darbinieku ar mazāku praktisko pieredzi supervīziju;
	7.2. Vadīt sociālās palīdzības organizatoru, sociālo aprūpētāju un sociālo rehabilitētāju supervīziju un profesionālās darbības pārraudzību;
8. Regulāri veikta profesionālās kvalifikācijas celšana	8.1. Rūpēties par savas profesionālās kvalifikācijas uzturēšanu un paaugstināšanu, piedaloties profesionālās pilnveides un tālākizglītības programmās;
	8.2. Piedalīties sociālā darba speciālistu sertifikācijas norisē, iegūt sertifikātu, kā arī ievērot resertifikācijas prasības.

ĪPAŠIE FAKTORI, KAS RAKSTURO DARBA VIDĪ

1. Fiziskie faktori

- 1.1. Sociālām institūcijām pēc ģeogrāfiskā novietojuma, sabiedriskā transporta satiksmes, ceļiem, ēkām un vides jābūt brīvi pieejamām visām klientu grupām, īpaši cilvēkiem ar speciālām vajadzībām;
- 1.2. Sociālajās institūcijās jānodrošina telpa un atbilstošas mēbeles individuālai sociālā darbinieka un klienta konsultācijai;
- 1.3. Sociālajā institūcijā jābūt vismaz vienai telpai, kurā iespējams veikt sociālo darbu ar grupu;
- 1.4. Sociālo darbinieku kabinetos jānodrošina trokšņu izolācija;
- 1.5. Apgaismojumam jāatbilst ilgstošam darbam ar dokumentiem un datoru;
- 1.6. Sociālajā institūcijā jābūt uzgaidāmām telpām, kurās ērti var uzturēties un apsēsties visi klienti;
- 1.7. Sociālajā institūcijā jābūt sanitārajam mezglam, kas paredzēts un pielāgots klientiem;
- 1.8. Telpām, īpaši uzgaidāmajām, jābūt labi ventilētām, ziemā apkurinātām;

2. Bioloģiskie faktori

- 2.1. Pastāv liels inficēšanās risks;
- 2.2. Telpām un mēbelēm jābūt regulāri dezinficētām un tīrām;
- 2.3. Sociālais darbs prasa ievērojamu maņu orgānu receptoru slodzi;
- 2.4. Sociālajiem darbiniekiem jāspēj koncentrēt uzmanību visas darba dienas garumā;
- 2.5. Vēlams, lai institūcija nodrošinātu regulāras sociālo darbinieku veselības pārbaudes un profilaktiskas aktivitātes veselības uzlabošanai, atbilstoši attiecīgajiem normatīvajiem aktiem.

3. Psiholoģiskie faktori

- 3.1. Sociālais darbs saistīts ar lielu garīgo piepūli, sarežģītas informācijas apstrādi;
- 3.2. Sociālajiem darbiniekiem jāuzņemas pilna atbildība par klientu problēmu efektīvu risināšanu un sociālo vajadzību apmierināšanu katru dienu;
- 3.3. Sociālajiem darbiniekiem jābūt ar psihisko noturību, savaldību un ātru reakciju krīzes situācijās;
- 3.4. Iespējama sociālā darbinieka "izdegšanas" sindroma rašanās, efektīvu darbību zudums;
- 3.5. Sociālajai institūcijai jānodrošina profesionāla psihologa/psihoterapeita vai augstāk kvalificēta sociālā darbinieka supervīziju katram sociālajam darbiniekam.

4. Organizatoriskie faktori

- 4.1. Sociālajam darbiniekam jāvada starpprofesionāļu komandu un jāveido regulāru sadarbību ar dažādām institūcijām mikro, mezo un makro līmenī.

ĪPAŠAS PRASĪBAS UZDEVUMU VEIKŠANAI

- Humānisms, dažādību respektēšana, jebkura cilvēka cieņa, empātija, tolerance, diskretums;
- Mērķtiecība, organizētība, precizitāte, paškontrolē, pacietība;
- Augsts intelekta līmenis - attīstīta loģiskā domāšana, plašs redzesloks un zināšanas, bagāts vārdu krājums, kas jāpiemēro klienta sociālajam statusam;
- Pārliecība par savām spējām, pašcieņa, iekšējā harmonija;
- Elastība, kreativitāte, dinamiskums;
- Atbildības sajūta, patstāvība;
- Izturība;
- Atklātība.

PRASMES

<i>Kopīgās prasmes nozarē</i>
Identificēt individu, sociālo grupu, kopienas un sabiedrības sociālās problēmas un sociālās vajadzības;
Identificēt un analizēt sociālās problēmas, analizēt to cēloņus un sekas konkrētā teritorijā (pašvaldībās, kopienās u.c.);
Sniegt detalizētu sociālo problēmu novērtējumu;
Noteikt problēmu risināšanas fāzes;
Identificēt šķēršļus, kas varētu traucēt risināt sociālās problēmas;
Izmantot racionālo problēmu risināšanas pieeju;
Izmantot jaunas, radošas pieejas esošo problēmu risināšanai;
Identificēt klientu un problēmas dalībniekus;
Vērot un interpretēt klienta verbālo un neverbālo uzvedību, izmantojot personības teorijas un diagnostikas metodes;
Atspoguļot jūtas un pārfrāzēt klienta teikto;
Konsultēt klientu;
Savākt, apstrādāt, sintezēt un sistematizēt sociālo informāciju, analizēt faktus, lai veiktu sociālā gadījuma novērtējumu;
Atpazīt sociālo gadījuma kritērijus;
Analizēt klienta sociālo vidi, novērtēt fizisko, psiholoģisko un sociālo apstākļu darbību uz klientu, saistot to ar sociālajām problēmām, kādas ir klientam;
Plānot sociālās aktivitātes, kas novērš cilvēku sociālo izolāciju;
Plānot un slēgt kontraktu jeb sadarbības līgumu ar klientu;
Izvirzīt sociālā gadījuma risināšanas mērķi, adekvātus uzdevumus un funkcijas;
Izvēlēties sociālajam gadījumam piemērotas pielietojamās teorijas un metodes;

Radoši izmantot sociālā darbinieka lomas intervences procesā;
Pielietot praktiskajā darbībā piemērotas, uz pētījumiem balstītas zināšanas un tehnikas sasniegumus;
Vadīt sociālo gadījumu;
Vadīt sociālo darbu ar grupu, strādāt ar dažādām sociālajām grupām;
Veidot sociālā gadījuma vēsturi (t.sk. genogrammas, ekokartes, kultūrgrammas, ģimenes kartes, anketas, daudzdimensiju sociālā atbalsta skalas, sociālā tīklojuma kartes, klienta pašaprūpes spēju novērtējuma karte, sociogrammas, rajona fizisks apraksts, apsekošanas akti u.c.);
Analizēt un izmantot praksē Latvijas labklājības sistēmā esošos normatīvos aktus, pētījumus, stratēģijas, projektus u.c.;
Pielietot sociālā darbinieka personības kvalitātes (humānisms, komunikācijas un kooperācijas spējas, iniciatīva un dinamisms, stabilitāte, sociālā inteliģence, morālisms);
Iedrošināt klientus būt aktīviem, līdzdarboties problēmsituācijas risināšanā, ļaut viņiem pašiem attīstīt savas spējas atrisināt situāciju un sniegt iespēju kontrolēt tās aktivitātes, kuras tiek organizētas kā atbilde uz viņu vēlmēm;
Atrast jaunus un nozīmīgus ceļus, kā veicināt klientu aktivitāti, piedalīšanos sociālo institūciju un kopienu darbā, sociālās politikas attīstīšanā;
Stimulēt un mobilizēt kopienas locekļus veidot interešu, ietekmes vai darbības grupas un nodrošināt viņu savstarpējo atbalstu un līdzdalību problēmu risināšanā u.c. kopienas norisēs;
Iesaistīt nepriviliģētā stāvoklī esošos kopienas locekļus kopienas attīstībā;
Atvieglot komunikāciju starp sociālajām grupām kopienā;
Identificēt, piesaistīt un attīstīt klienta resursus (klienta spēki, zināšanas, motivācija, panākumi, klienta sociālais tīklojums u.c.);
Identificēt un piesaistīt sociālo pakalpojumu sistēmas tīklu;
Aktivizēt un regulēt sociālo institūciju darbību;
Vērst organizāciju uzmanību uz sociālo pakalpojumu nodrošināšanu un tiešo mijiedarbību ar pakalpojumu saņēmējiem;
Pildīt sociālā menedžera funkcijas kopienas sociālo pakalpojumu sistēmā;
Izveidot starpprofesionāļu komandu, nodrošināt tās vadību un ilglaicīgu funkcionēšanu;
Identificēt un piesaistīt brīvprātīgos palīgus;
Nodrošināt brīvprātīgo menedžmentu un veidot darbības programmas;
Pārliecināt citu profesiju grupu locekļus aizstāvēt izstumto, devianto vai marginalizēto iedzīvotāju daļu;
Sniegt atgriezenisko saiti, atbalstu citiem profesionāļiem;
Respektēt klientu vērtību sistēmu, lai pilnīgāk izprastu viņu pasaules uztveri;
Rīkoties klienta vai klientu grupas labā, atsakoties no neitrālas un pasīvas pozīcijas;
Izmantot konfrontāciju darbā ar klientu;
Palīdzēt indivīdam apgūt jaunas sociālās normas un lomas sociālo attiecību sistēmā, ar praktisku un morālu sagatavošanos jaunai sociālai videi;
Aizstāvēt klienta tiesības, intereses, cilvēka cieņu;
Efektīvi iejaukties palīdzošo profesiju pārstāvju patvaļīgos lēmumos, resursu liegšanā un

novērst viņu neprofesionālu rīcību;
Izmantot individu un grupu specifiskos talantus, kompensējot klientu izolētību un ierobežojumus;
Analizēt sociālo grupu sociālo konfliktu saturu un vadīt to risināšanu;
Risināt pretrunas starp klienta vajadzībām un kopienas iespējām;
Analizēt reģionālās attīstības ietekmi uz sociālo pakalpojumu kvalitāti;
Novērot klienta sociālās situācijas progresu;
Pielietot sociālo institūciju un sociālo pakalpojumu kvalitātes un atbilstības nodrošināšanas un novērtēšanas metodes un noteikt to efektivitāti;
Novērtēt kādas pārmaiņas ir notikušas un kā iejaukšanās ietekmējusi klientu un klienta sistēmu;
Izmantot sociālā darba sociālās tehnoloģijas un sociālā menedžmenta kvalitātes novērtēšanas instrumentāriju;
Noteikt palīdzības procesa nobeiguma fāzi;
Pārvērst sociālo politiku konkrētos sociālos pakalpojumos;
Sniegt vērtējumu par sociālās politikas programmu sociālajām sekām;
Izstrādāt sociālās attīstības plānus;
Formulēt sociālās attīstības virzienus, mērķus, uzdevumus;
Koordinēt mērķu un darbības programmas, projektus;
Piemērot sociālo pētījumu rezultātus sabiedrības sociālās attīstības veicināšanai;
Veidot specifiskas sabiedrības izglītošanas programmas;
Plānot un realizēt profilakses programmas;
Konstruktīvi izklāstīt sociālā darba aktualitātes un ar to saistīto problemātiku masu saziņas līdzekļiem, pašvaldības vadībai;
Nodrošināt politikas veidotājus ar informāciju par sociālām problēmām, kuras tiem ir nepieciešams pārdomāt, lai vadītu politikas veidošanas aktivitātes;
Vadīt sociālās institūcijas;
Nodrošināt sociālā darba vadību, menedžmentu;
Pārstāvēt kopienu;
Veicināt valsts, nevalstisko un privāto institūciju veidošanos, tādējādi nodrošinot cilvēku sociālās vajadzības un labklājības celšanos;
Iesaistīties dialogos starp valstīm sociālajos jautājumos, ievērojot savas valsts sociālās vajadzības;
Analizēt dažādu valstu labklājības sistēmu, to regulējošos normatīvos aktus (likumus, direktīvas, vienošanās, starptautiskus līgumus, deklarācijas, rekomendācijas u.c.);
Vadīt sociālo darbinieku un sociālā darba speciālistu supervīziju;

<i>Specifiskās prasmes profesijā</i>
Risināt ģimeņu, bērnu un jauniešu sociālās funkcionēšanas problēmas un apmierināt to sociālās vajadzības;
Nodrošināt pilnvērtīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas bērniem un jauniešiem, ārpuskolas un ģimenes;
Risināt klientu ārstniecības iestādēs sociālās problēmas, kas saistītas ar slimību, medicīnisko ārstēšanu un tās seku mazināšanu, ņemot vērā klienta, ģimenes un citu tuvinieku, kā arī potenciālo klientu sociālās vajadzības;
Uzstādīt pacienta sociālo diagnozi agrā hospitalizācijas stadijā, sociālajā darbā ar klientiem ārstniecības iestādēs;
Atbalstīt, uzlabot un veicināt pacientu un viņu ģimenes locekļu psihosociālo funkcionēšanu un pielāgošanos slimībai, sociālajā darbā ar klientiem ārstniecības iestādēs;
Risināt klientu ar speciālām vajadzībām un viņu ģimenes locekļu sociālās problēmas, ievērojot sociālo taisnīgumu un apmierinot viņu sociālās vajadzības;
Pielāgot apkārtējo vidi atbilstoši cilvēku ar invaliditāti vajadzībām;
Nodrošināt vecu cilvēku sociālo ārstēšanu, uzlabojot viņu sociālo funkcionēšanu un uzsverot iespēju turpināt viņu iepriekšējās lomas;
Sekmēt vecu cilvēku mijiedarbību ar sociālo vidi, veidojot jaunas vides un atbalsta sistēmas, lai kompensētu viņu ikdienas aktivitāšu trūkumu, vientulību un palīdzētu integrēties sabiedrībā;
Aizstāvēt vecu cilvēku tiesības un intereses;
Izmantojot multidisciplināro pieeju, risināt cilvēku ar atkarības problēmām bio-psiho-sociālās problēmas;
Identificēt atkarīgo riska grupas un līdzatkarīgos, viņu sociālās vajadzības;
Sniegt sociālo atbalstu līdzatkarīgajiem;
Risināt personu vai personu grupu brīvības atņemšanas iestādēs un personu vai personu grupu, kuras atbrīvotas no šīm iestādēm, personiskās un vides radītās sociālās problēmas, sniedzot sociālo atbalstu;
Nodrošināt brīvības atņemšanas iestādēs iekšējo dienestu darbības koordināciju klienta sociālo problēmu risināšanā – medicīnisko, sociālo, psiholoģisko, garīgo un saimniecisko palīdzību;
Veikt sociālo darbu ar ieslodzītā ģimeni (t.sk. palīdzēt pārvarēt psiholoģiskās, sociālās un ekonomiskās grūtības, kas saistītas ar kāda ģimenes locekļa apcietināšanu);
Sagatavot ieslodzīto atbrīvošanai (t.sk. sagatavot to problēmu risināšanai, kas varētu rasties atgriežoties brīvībā – darba vietās, dzīves vietas meklējumiem, grūtības kontaktējoties ar cilvēkiem u.c.);
Atjaunot no ieslodzījuma atbrīvoto personu traucētās sociālās saites, nodrošināt to pilnvērtīgu funkcionēšanu un integrāciju sabiedrībā;
Risināt minoritāšu sociālās problēmas un ar dažādu programmu palīdzību veidot minoritātēm labvēlīgu vidi un veicināt integrēšanos sabiedrībā;
Rast kontaktu ar dažādas tautības, reliģijas, ādas krāsas, seksuālās piederības cilvēkiem, neietekmējoties no sabiedrības stereotipiem;
Pietuvināt sociālos pakalpojumus klientiem uz ielas, viņiem ierastajā vidē, mazināt ielas vides nelabvēlīgo ietekmi un veicināt klientu pozitīvu integrēšanos sabiedrībā, atrast alternatīvas dzīvei uz ielas;
Diagnosticēt katra klienta, kurš dzīvo uz ielas un kura galvenā socializēšanās vide ir iela, sociālo problēmu loku, iemeslus un cēloņus viņa dzīvei uz ielas un kopā plānot iejaukšanās gaitu;

Integrēties klientu grupās, kuri dzīvo uz ielas, iemācīt tiem izmantot ielas vidi pozitīvā veidā un palīdzēt to veidot par vairāk uz izaugsmi orientētu vidi;
Risināt bezpajumtnieku sociālās problēmas un apmierināt viņu sociālās vajadzības;
Sniegt sociālo atbalstu ar HIV inficētajiem un AIDS slimniekiem, kā arī viņu tuviniekiem, tādējādi novēršot viņu sociālās izolācijas draudus un maksimalizējot psiholoģiskās un fizioloģiskās veselības uzturēšanas iespējas;
Risināt vardarbības problēmu un analizējēt problēmsituāciju upura vides kontekstā, ievērojot viņa ģimenes situāciju, sociālo un ekonomisko stāvokli, izglītību, kā arī sabiedrībā notiekošo, esošās vērtības un normas;
Identificēt vardarbības upurus un peotenciālos vardarbības upurus;
Identificēt pazīmes, kas liecina par vardarbību pret bērnu vai pieaugušo;

<i>Vispārīgās prasmes/spējas</i>
Komunikācijas prasmes (t.sk. intervēšanas, efektīvas informācijas apmaiņas, empātijas prasmes u.c.);
Atbalstīt un iedrošināt;
Veikt detalizētu alternatīvu priekšlikumu salīdzinājumu;
Plānot stratēģijas;
Paredzēt un novērtēt lēmumu iespējamo ietekmi;
Veidot un saglabāt profesionālās saites ar citiem speciālistiem;
Strādāt komandā, prasmes izveidot, vadīt un ar dažādu radošu metožu palīdzību veicināt komandas darbību un pastāvīgu funkcionēšanu;
Veidot efektīvu līderību;
Pielietot nepieciešamās metodes politikas analīzes veikšanai;
Veikt pētījumus un interpretēt teorētiskajā literatūrā atrastās atziņas;
Rakstīt un vadīt projektus;
Veikt izmaksu prognozes dažādiem sociālajiem projektiem, programmām, pakalpojumiem, institūciju izveidei;
Vākt un analizēt informāciju;
Apstrādāt pētījuma datus, pielietojot sociālo pētījumu un matemātiskās statistikas metodes;
Efektīvi prezentēt;
Sniegt pārskatus un ziņojumus;
Lietvedības prasmes;
Izstrādāt rekomendācijas likumu, noteikumu, lēmumu, līgumu, projektu pilnveidošanai;
Organizēt un vadīt dažādas sociālās akcijas, kampaņas, diskusijas un pārrunas;
Izmantot profesionālās darbības principus;
Saglabāt personisko līdzsvaru;
Izlēmīgi un apņēmīgi rīkoties;
Novērtēt.

ZINĀŠANAS

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	Priekšstats	Izpratne	Pielietošana
Sociālā darbinieka profesijas raksturojums – būtība, process un nozīme sabiedrības attīstībā;			
Sociālā darba teorijas, metodes, funkcijas un lomas;			
Kopienas sociālajā darbā pielietojamās metodes, funkcijas, teorijas un lomas;			
Sociālā darba profesionālā ētika, principi, standarti, vērtības, morāles normas;			
Konkrētu sociālā darba darbības virzienu (prakses jomu) mērķi, uzdevumi, teorētiskā bāze un prakse;			
Sociālā darba klientūras sociālais portrets;			
Sociālais darbs ar grupu;			
Supervīzija un sociālo darbinieku prakses profesionālās supervīzijas koncepcijas un teorijas;			
Sociālo problēmu veidi, izcelšanās sabiedrībā, rašanās cēloņi, ietekme, sekas un risināšanas veidi;			
Starppersonu, sociālekonomiskās un vides problēmas;			
Raksturīgākie elementi problēmu risināšanas darbā;			
Lēmumu pieņemšanas process;			
Faktori, kas nosaka iedzīvotāju līdzdalības iespējas lēmuma pieņemšanā;			
Konfliktu risināšanas metodes;			
Loģika;			
Projektu vadība;			
Datorzinības, datortehnoloģija;			
Socioloģija, sociālo pētījumu metodes;			
Sociālā statistika (statistikas kā zinātnes iezīmes, īpatnības, statistikas izpētes objekts, metodes, dati);			
Sabiedrības resursu progresīvās pārdales metodes;			
Sociālo sistēmu vadīšana (saturs, pamatprincipi, noteikumi, īpatnības, funkcijas);			

Sociālo pakalpojumu veidi, to nodrošināšanas process un sociālo pakalpojumu sniedzēji;			
Sociālo institūciju darbības likumiskais pamats, juridiskais nodrošinājums;			
Sociālo institūciju un sociālo pakalpojumu kvalitātes un atbilstības nodrošināšana un novērtēšana;			
Valsts, NVO, privāto sociālo institūciju tīkls, darbības politika un specifika, kā arī sociālo pakalpojumu veidi un sociālo pakalpojumu sniedzēji Latvijā;			
Palīdzēšanas un palīdzozo attiecību jēga;			
Starpprofesionāļu komandas izveides specifika, funkcionēšana, nodrošināšana un komandas darba dinamika;			
Psihiatrija, psihoterapija, vispārīgā, attīstības, personības un sociālā psiholoģija;			
Stresa menedžments;			
Sabiedrisko attiecību stratēģijas veidošana, darba ar masu mēdijiem specifika, sabiedrisko attiecību aktivitāšu efektivitātes rezultātu novērtēšana;			
Internets kā metode sabiedrisko attiecību veidošanā (elektroniskajiem medijiem);			
Mēdiju zinātnes;			
Mēdiju treniņi (piem., runas māksla, publiskās uzstāšanās māksla u.c.);			
Komunikāciju metodes;			
Specifiska komunikācija atkarībā no cilvēka attīstības traucējumiem;			
Intervēšanas principi;			
Svešvalodas;			
Augšanas un attīstības (personības veidošanās) likumsakarības cilvēka dzīvē un sociālo, ģenētisko, bioķīmisko un bioloģisko faktoru ietekme uz šiem procesiem, kā arī socializācijas un individualizācijas būtība vides un audzināšanas kontekstā;			
Bērnu un jauniešu sociālā, fiziskā, garīgā un seksuālā attīstība, t.sk. vajadzības, uzvedība, izjūtas atbilstoši vecumam no dzimšanas līdz briedumam, kā arī jauniešu tiekšanās pēc neatkarības, kompetences, sasniegumiem, personības spēka, identitātes un seksualitātes;			
Funkcionālas un disfunkcionālas savstarpējās attiecības (process, partneru, ģimeņu, grupu attiecības);			
Sabiedrības mazaizsargāto slāņu dzīves apstākļi, sociālo faktoru veidi, kuri ietekmē sociālo problēmu atrisināšanu (dzīvoklis, patēriņš, sociālās attiecības, nodarbinātības līmenis, reģionālās attīstības līmenis, sociālā infrastruktūra, masu mēdiji);			
Personas – vides mijiedarbība;			
Sociālās deviances sabiedriskie faktori;			

Sociālo un vides faktoru ietekme uz klientiem (indivīdu, ģimeni, grupu, kopienu);			
Grupu mijiedarbība un terapeitiskās iejaukšanās teorijas;			
Brīvprātīgo kustība Latvijā un pasaulē, darbība un attīstības tendences;			
Brīvprātīgie kā sociālo darbinieku resurss; brīvprātīgo darbinieku darbības menedžments, darba programmas veidošanas un novērtēšanas pamatprincipi;			
Sociālo vajadzību veidi;			
Metodes kā iegūt pilnvērtīgu sociālo informāciju un datus, to atlase un apstrāde;			
Reliģijas Latvijā, Eiropā, pasaulē, to ietekme uz cilvēka dzīvi;			
Sociālā ārstēšana (t.sk. tiešās un netiešās iejaukšanās stratēģijas, sociālās diagnozes noteikšana, palīdzība sociālās krīzes situācijās, sociālās ārstēšanas fāzes u.c.);			
Laulības (ģimenes), individuālās un grupu terapijas metodes un socioterapeitiskie koncepti;			
Ģimenes, skolas, kopienas, sociālo un kultūras procesu nozīme jauniešu neatkarības/brīvības nodrošināšanā;			
Ģimenes attīstības fāzes, struktūra, funkcijas un lomas socializācijas procesā;			
Riska faktori (piem., bezdarbs, šķiršanās, materiālais un sociālais stāvoklis u.c.), kas ietekmē bērnus un viņu ģimenes un visu sabiedrību kopumā;			
Veselības aprūpes sistēma Latvijā;			
Pacientu hospitalizācijas process (uzņemšana un izrakstīšana) un pēcaprūpes iespējas;			
Sociālie, ekonomiskie, vides un emocionālie faktori, kas kavē pacienta un viņa ģimenes pielāgošanos slimībai un tās ārstēšanai;			
Invaliditātes veidi, raksturotāji un dažāda veida medicīniska rakstura problēmas/slimības (t.sk. neārstējamas un augsta riska), to identifikācijas metodes, cēloņi, attīstības fāzes, izraisītās fiziskās, sociālās un psiholoģiskās sekas, ietekmes faktori, pielāgošanās iespējas un saistība ar sociālo dzīves kontekstu;			
Ārējās un iekšējās vides/infrastukturātas attīstība, pielāgošanās atkarībā no invaliditātes veida;			
Personu ar invaliditāti vajadzības, sociālās funkcionēšanas problēmas, cēloņi, sekas, risinājumi;			
Neatkarīgas dzīves modeļi;			
Gerontoloģijas vispārējās problēmas (zinātnes priekšmets, attīstība, zinātņu struktūra u.tml.), sociālā gerontoloģija, gerontopsiholoģija, gerontogēneses likumsakarības, geriatrija un vecu cilvēku aprūpe Latvijā (tiesiskie un institucionālie aspekti);			
Detoksikācija, somatiskā saslimšana;			
Atkarības galvenās pazīmes, stadijas, veidi un profilakse;			

Atkarīgo atveseļošanās procesa dinamika, atkarības ārstēšanas modeļi un principi, un grupu terapijas metodes, grupu dinamika, pašpalīdzības grupas cilvēki ar atkarības problēmām;			
Sociālā darba specifika darbā ar līdzatkarīgajiem;			
Soda izpildes likumdošana, kā arī LR likumi un normatīvie akti, kas attiecas uz tiesībsargājošo orgānu darbību;			
Sociālais darbs ar deviantām, sociāli izolētām un dezadaptīvām sociālajām grupām, to vērtībām un kultūru;			
Ar brīvības atņemšanu sodīto personu sociālās dzīves normalizācijas process;			
Problēmas, ar kurām saskaras personas ieslodzījuma vietās un atbrīvojoties no ieslodzījuma;			
Tiesu un cietumu sistēma Latvijā;			
Atsevišķu sociālo grupu integrācijas procesa, vajadzību, problēmu specifika, kultūra, vērtības, dzīves veids;			
Dažādas iedzīvotāju grupas t.sk. minoritāšu kultūra, dzīves veids, paražas, vērtības, diskriminācija;			
Dažādi etnopolitiskie aspekti, multikulturālās koncepcijas būtība;			
Minoritāšu integrācijas process, sociālās problēmas, cēloņi un sekas, kā arī sabiedrības stereotipi par dažādām minoritātēm;			
Naturalizācijas process;			
Faktori, kas ietekmē ielu sociālā darba veidošanos un attīstību;			
Ielu vide, sociālās grupas uz ielas, dzīves veids, vērtības, paražas, kultūra;			
Faktori, kas ietekmē klienta nonākšanu uz ielas un sekas, kādas šis fakts atstāj uz klientu un viņa ģimeni, kā arī potenciālās klientu grupas uz ielas – bezpajumtnieki, narkomāni, prostitūtas, ielu bērni, noziedzīgie grupējumi u.tml.;			
Darba aizsardzība un sociālā darbinieka paš aizsardzības mehānismi – gan fiziskajie, gan psiholoģiskie;			
Ielu sociālā darba modeļi, metodes, uz klientu vērtais darbs, atdalītais/autonomais darbs un alternatīvās izglītības process – mācīšanās uz ielas;			
HIV vīruss – medicīniskie HIV/AIDS aspekti, simptomoloģija, cēloņi, infekcijas transmisijas veidi, slimības attīstība, vīrusa pārvešanu ietekmējošie faktori, sekas;			
Specifiskas profilaktiskas aktivitātes un konsultēšanas metodes pirms un pēc HIV testa periodā, no krīzes un īslaicīgas iejaukšanās līdz ilgstošai ārstēšanai, no diagnozes uzstādīšanas visu klienta inficēšanās un saslimšanas laiku;			
Psihosociālās problēmas ar kurām HIV inficētie saskaras ikdienā gan personīgajā, gan profesionālajā vidē;			
Seksuālās un seksuālo aktivitāšu riska problēmas (t.sk. prostitūcija, homoseksuālisms u.c.);			
Suicīds, nāve, tās stadijas;			

Vardarbības veidi, vardarbību izraisošie faktori, cēloņi un sekas (t.sk. psihotraumas izpausmes, kas raksturīgas vardarbības upuriem), un pazīmes, kas liecina par vardarbību gan pret pieaugušo, gan bērnu;			
Vardarbīgu ģimeni raksturojošie faktori;			
Aktivitātes Latvijā vardarbības samazināšanā un profilaksē;			
Sociālā darba vadība, sociālo institūciju vadīšana;			
Personālvadības politika;			
Vadības teorija;			
Latvijas Eirointegrācijas process, saistošie normatīvie dokumenti un ES finansu instrumenti;			
Globalizācijas dimensijas, ietekme uz sociālo politiku, sociālās pārmaiņas Eiropā un pasaulē;			
Starptautiskās un nacionālās cilvēktiesības sociālo pārmaiņu laikā;			
Eiropas Padomes sociālā un ekonomiskā politika;			
Diskriminācijas, sociālās izolācijas, apspiešanas pazīmes, process, cēloņi, sekas un iespējamie risinājumi sabiedrībā;			
Sociālā likumdošana, izglītības likumdošana, personas tiesības, ģimenes tiesību likumdošana, veselības aizsardzības likumdošana, darba likumdošana;			
Sociālās politikas veidi, modeļi, vērtības, kritēriji, ietekmes faktori, analīzes metodes, attīstības pamatvirzieni, sociālā progresa pamatrādītāji, stabilitātes uzturēšanas un sociālā taisnīguma veicināšanas process;			
Sociālās attīstības līmeņi, cilvēku sociālais stāvoklis, sociālo pakalpojumu pieejamība;			
Sociālās attīstības plānošanas koncepcijas un tehnikas, programmas sociālā progresa veicināšanai, iespējas ietekmēt sociālo taisnīgumu un cilvēku sociālo apstākļu uzlabošanu;			
Attīstības perspektīvas sociālajā labklājībā;			
Sociālās labklājības sistēmas pamatprincipi, darbības mērķi un pamatelementi (nodarbinātība, sociālā palīdzība, sociālā apdrošināšana, veselības aprūpe), kā arī funkcionēšanas mehānismi;			
Sociālās labklājības administrācijas teorijas un koncepcijas;			
Sociāli demogrāfiskās un politiskās infrastruktūras ietekme uz klienta sociālo situāciju;			
Sociālekonomiskās parādības un procesi valstī (demogrāfiskie procesi, nodarbinātība, inflācija, iedzīvotāju dzīves līmenis, izglītība, kultūra, veselības aprūpe u.c.)			
Valsts politikas veidošanas un īstenošanas process, valsts politiskā struktūra;			
Likumprojektu akceptēšanas gaita, iesniegšanas kārtība Saeimā;			

Valsts vietējās pārvaldes sistēma;			
Dažādu Latvijas administratīvo teritoriju atšķirības sociāli ekonomiskajā attīstībā;			
Pašvaldību ietekme uz valsts pārvaldi;			
Savstarpējo norēķinu sistēma par pakalpojumiem, kas sniegti citu pašvaldību iedzīvotājiem;			
Pašvaldību funkcijas, administratīvais aparāts, politiskās partijas, deputātu funkcijas;			
Reģionālās sociālās politikas veidošana un sociālās stabilitātes nodrošināšanas mehānismi;			
Ekonomika (mikroekonomika, makroekonomika);			
Tiesību zinātne, tiesību teorija, tiesu sistēma valstī;			

PROFESIJAS STANDARTA IZSTRĀDES DARBA GRUPAS SASTĀVS

1. Laila Rieksta-Riekstiņa - LR Labklājības Ministrijas Sociālās palīdzības departamenta Sociālās palīdzības politikas un prognozes nodaļas vadītāja
2. Ruta Klimkāne - LR Labklājības Ministrijas Sociālās palīdzības departamenta Sociālās palīdzības politikas un prognozes nodaļas vadītājas vietiece
3. Ārija Baltiņa – Latvijas Profesionālo sociālo un aprūpes darbinieku asociācijas prezidente
4. Maruta Pavasare - Rīgas Domes Labklājības departamenta Sociālo pabalstu nodaļas vadītāja
5. Lidija Šiļņeva – Sociālā darba un sociālās pedagoģijas augstskolas “Attīstība” rektore
6. Dzintra Ozola - Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes Sociālā darba programmas direktores v.i.
7. Irīna Vereščagina - Liepājas Pedagoģijas Akadēmija, Pedagoģijas un Psiholoģijas katedras, docētāja
8. Inga Kalniņa – Dienas centra “Cerību ligzda” direktore
9. Rudīte Burova – BO VAS Bērnu Klīniskās Universitātes slimnīcas sociālais darbinieks
10. Ieva Lāss – Rīgas Domes Kurzemes rajona Sociālās palīdzības dienesta Ģimenes atbalsta un krīžu centra sociālais darbinieks
11. Einārs Grāvers - Rīgas Domes Zemgales priekšpilsētas Sociālās palīdzības dienesta Sociālās rehabilitācijas un pabalstu nodaļas sociālais darbinieks
12. Zane Lasmane - Latvijas Profesionālo sociālo un aprūpes darbinieku asociācijas biedrs

6. STUDIJU PROGRAMMU PADOMES LĒMUMS PAR STUDIJU VIRZIENA PAŠNOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMA APSTIPRINĀŠANU

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
SOCIĀLO ZINĀTŅU FAKULTĀTE

Reģ. nr. 3341000218
Lomonosova iela 1, Rīga, LV- 1019; tālr. 67140233, fakss 67140233, el. pasts: szf@lu.lv,
www.lu.lv/szf

**SOCIOLOĢIJAS NODAĻAS
SOCIĀLĀ DARBA STUDIJU PROGRAMMU PADOMES SĒDES
PROTOKOLS**

Rīga

2013.gada 12.decembrī

Nr. 2960-S42-1-2

Sēde sākas: plkst. 11.00

Sēdi vada: prof. B. Zepa

Sēdē piedalās: pasn. L. Rasnača, pasn. I. Lāsa, pasn. E. Apine; Socioloģijas nodaļas vadītājs
prof. A. Tabuns

Sēdi protokolē: socioloģijas nodaļas metodiķe A. Alksne

Dienas kārtība:

1. Virziena „Sociālā labklājība” pašnovērtējuma ziņojuma apstiprināšana.

1.

Virziena vadītāja **prof. B. Zepa** ziņo, ka ir sagatavots virziena „Sociālā labklājība” pašnovērtējuma ziņojums par 2012./2013. akadēmisko gadu. Ziņojumā akcentētas programmas saturiskās izmaiņas, akadēmiskā personāla sastāvs, programmas organizācija un praktiskā realizācija, kā arī pašreizējais materiāli tehniskais un metodiskais nodrošinājums, programmas stiprās un vājās puses, programmas attīstības resursi un riski, kas varētu kavēt iepriekš izvirzīto programmas mērķu sasniegšanu.

Pateicas iesaistītajam akadēmiskajam un administratīvajam personālam par darbu ziņojuma sagatavošanā un virziena izvērtēšanā.

Sēdes dalībnieki diskutē par ziņojuma izstrādes gaitu un iespējamām izmaiņām turpmākajos gados.

Lēmums: apstiprināt virziena „Sociālā labklājība” pašnovērtējuma ziņojumu un iesniegt to SZF Domē.

Sēde slēgta: plkst.12:00

Sēdi vadīja:

/prof. B. Zepa/

Sēdi protokolēja:

/A. Alksne/